

VJESNIK HVARSKE BISKUPIJE

BROJ 1 / GODINA I 2020 / HVAR

IMPRESSUM

VJESNIK HVARSKE BISKUPIJE

IZDAJE:

Biskupski ordinarijat Hvarske biskupije

Vjesnik je dostupan i na mrežnim stranicama:

hvarskabiskupija.hr

ODGOVORNI UREDNIK:

mons. Petar Palić, biskup

UREDNIŠTVO:

don Iva Jurin, kancelar

Joško Bracanović

LEKTURA:

Zorka Bibić

PRIPREMA:

Ivo Vučetić

TISAK:

Grafika Markulin d.o.o.

ISSN: ISSN 2718-4250

OVAJ BROJ JE ZAKLJUČEN 31. SVIBNJA 2020.

UVODNIK

Službeno glasilo Hvarske biskupije prošlo je svoj dugi put i na tom putu različite promjene.

Od 1911. do 1927. godine biskupijske vijesti i odredbe objavljivao je „List dubrovačke biskupije: službeno glasilo i za biskupiju Kotorsku i Hvarsku“. Od 1927. godine isto je tiskao „List Biskupije Splitsko-makarske: ujedno službeno glasilo Hvarske biskupije“. Službeno glasilo je zajedno sa Splitsko-makarskom biskupijom tiskano do 1944.

Nakon Drugog svjetskog rata izlazi prvo samostalno glasilo Hvarske biskupije od 1954. kao Crkvene obavijesti. Od godine 1963. do 1991. tiska se kao Službeni vjesnik Hvarske biskupije. U razdoblju od 1991. do 2001. godine biskupi Splitske metropolije su odlučili zajednički izdavati Službeni vjesnik biskupija Splitske metropolije, a donekle istovremeno, od 1990. do 1996., tiska se i „Zvijezda mora: povremeni vjesnik hvarsko-bračko-viške biskupije“. Tadašnji hvarski biskup Slobodan Štambuk je od 1990. na fotokopirnom aparatu umnažao i „Prigodnik Hvarsko-bračko viške biskupije“, koji je bio i jedino (neslužbeno) glasilo Hvarske biskupije od 2001. do 2018. godine.

Ovaj prvi broj Vjesnika Hvarske biskupije donosi važnije dokumente Svetе Stolice, zatim Hrvatske biskupske konferencije, Splitske metropolije, te Hvarske biskupije. U ovome broju donosimo, također, i statistiku Hvarske biskupije, popis svećenika biskupije, kao i kroniku koja obuhvaća razdoblje od 30. travnja 2018. do 11. svibnja 2020. godine.

Zahvalno se sjećamo svih onih koji su surađivali u izdavanju prijašnjih službenih glasila Hvarske biskupije, a ujedno srdačno zahvaljujem onima koji su pridonijeli oblikovanju i uređivanju sadašnjega Vjesnika Hvarske biskupije.

Neka Gospodin svojim blagoslovom blagoslovi i prati sva naša nastojanja.

✠ Petar Palić
hvarski biskup

KAZALO

UVODNIK	3
----------------------	---

I. SVETA STOLICA

• Poruka Svetoga Oca Franje za 53. Svjetski dan mira (1. siječnja 2020.)	7
• Poruka pape Franje za korizmu 2020.	11
• Poruka Svetoga Oca Franje za XXVIII. Svjetski dan bolesnika (11. veljače 2020.)	12
• Poruka pape Franje za 54. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije 24. svibnja 2020.)	14
• Dekret o posebnoj nakani koja se dodaje u sveopću molitvu u slavlju Muke Gospodnje samo za 2020. godinu	18
• Dekret o misi u vrijeme pandemije	19
• Odluke Kongregacije za bogoštovlje i stegu sakramenata u vrijeme COVID-19	22
• Poruka pape Franje Urbi et orbi - Gradu i svijetu	24
• Poruka pape Franje za 106. Svjetski dan selilaca i izbjeglica (27. rujna 2020.)	26
• Pismo Svetoga Oca Franje svim vjernicima za mjesec svibanj 2020. godine	29
• Molitva posebne godine Laudato si'	30

II. HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

• Poruka za Dan posvećenog života 2020.....	31
• PorukazaSvjetski dan bolesnika 2020.....	32
• Poruka za Dan života 2020	33
• Odredbe biskupa Hrvatske biskupske konferencije u vezi prječavanja širenja bolesti COVID-19	35
• Uskrsna poruka biskupa Hrvatske biskupske konferencije	36
• Pismo biskupa Hrvatske biskupske konferencije svećenicima i vjernicima o slavljenju svetih misa i drugih liturgijskih slavlja u vrijeme epidemije COVID-19	37

III. SPLITSKA METROPOLIJA

• Odredbe u svezi s opasnošću od zaraze koronavirusom (SARS-CoV-2) i bolesti koju uzrokuje (COVID-19)	39
• Pismo biskupa Splitske metropolije svećenicima i vjernicima o slavljenju svetih misa i drugih liturgijskih slavlja u vrijeme zaraze koronavirusom	41

IV. ODREDBE ORDINARIJATA

• Dekret o imenovanju prezbiteralskog vijeća Hvarske biskupije za razdoblje 2018. - 2023.	44
• Dekret o imenovanju Zbora savjetnika za godine 2018. - 2023.	45
• O binacijama i trinacijama	46
• Ovlast ispovjednicima	44
• Ovlastbiniranja i triniranja.....	48
• Upute o upravljanju vremenitim dobrima u Hvarskoj biskupiji	49

• Karitativna pomoć potrebnima - smjernice za djelovanje	51
• Taksovnik Hvarske biskupije	53
• Odredbe za postupanje vezano uz pojavu COVID-19 bolesti uzrokovane novim koronavirusom i vjerska slavlja i druga vjerska okupljanja	55
• Slavlja u Velikom tjednu	56
• Odgoda slavlja sakramenta svete potvrde i prve pričesti	58
• Svećenička poruka	59
V. DOPISI IZ ORDINARIJATA	
• Prijepis matica	61
• Blagajnički dnevnik i statistika za 2019.	61
• Registar nekretnina u vlasništvu crkvene pravne osobe	62
• Obavijesti - Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata i Kongregacija za Istočne Crkve	63
• Obvezne kolekte	63
VI. PISMA I PORUKE	
• Božićna poruka hvarskog biskupa (2019.)	64
• Uskrsna poruka hvarskog biskupa (2019.)	65
• Pismo vjernicima u svezi s nedjeljnim euharistijskim slavljima	66
• Božićna poruka hvarskog biskupa (2020.)	67
• Pismo uz odredbe biskupa Hrvatske biskupske konferencije	68
• Proglas u povodu Godine sv. Prošpera i 350. obljetnice dolaska relikvije sv. Prošpera u Hvar	69
• Online komunikacija Crkve - izazovi i prilike	71
VII. IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA	73
VII. IZ ŽIVOTA HVARSKE BISKUPIJE	76
IX. IN MEMORIAM	
• Don Benjamin Capković	83
• Don Juraj Carić	84
• Don Emil Pavišić	85
X. STATISTIKA HVARSKE BISKUPIJE	87
XI. KLER HVARSKE BISKUPIJE	88

I. SVETA STOLICA

PORUKA SVETOGLA OCA FRANJE ZA 53. SVJETSKI DAN MIRA (1. siječnja 2020.) Mir kao put nade: dijalog, pomirenje i ekološko obraćenje

1. Mir - put nade posut preprekama i kušnjama

Mir je veliko i dragocjeno dobro, predmet naše nade, kojem teži ljudska obitelj. Nadati se miru je ljudski stav koji u sebi ima egzistencijalnu napetost koja omogućuje da, katkad tegobna sadašnjost »može se živjeti i prihvativiti ako vodi ka nekom cilju, ako u taj cilj možemo biti sigurni i ako je taj cilj tako velik da opravdava trud koji je uložen u prijeđeni put«. [1] Nada je, dakle, krepštost koja nas pokreće i daje nam krila da idemo naprijed, čak i onda kad se prepreke čine nepremostivima.

Naša ljudska zajednica nosi, u svom sjećanju i na svome tijelu, ožiljke niza sve razornijih ratova i sukoba koji ne prestaju pogađati osobito najsiromašnije i najranjivije. Čak se i cijelim narodima teško oslobođiti lanaca iskorištavanja i korupcije koji potiču mržnje i nasilja. I dan-danas se velikom broju muškaraca i žena, mlađih i starih, niječu dostojanstvo, tjelesni integritet, sloboda, uključujući vjersku slobodu, zajednička solidarnost i nada u budućnost. Mnogo je nevinih žrtava izloženo bolnom ponižavanju i isključivanju, tuzi i nepravdi, ako ne čak i traumama uslijed sustavnog nasrtanja na njihov narod i njihove najdraže. Strašne kušnje unutarnjih i međunarodnih sukoba, često pogoršane bezobzirnim nasiljima, ostavljaju ožiljke na tijelu i duši čovječanstva koji teško i sporo zacjeljuju. Svaki se rat zapravo pokazuje bratoubojstvom koje uništava sâm naum bratstva upisan u poziv ljudske obitelji.

Rat, kao što znamo, često počinje s netrpeljivošću zbog različitosti drugoga što rađa žeљu za posjedovanjem i htijenje za prevlašću nad drugima. Rađa se u čovjekovu srcu iz sebičnosti i oholosti, iz mržnje koja vodi razaranju, stvaranju isključivo negativne slike o drugome, njegovu isključivanju i uništenju. Rat potiču izobličenje odnosâ, hegemoniske ambicije, zloupotrebe moći, strah od drugoga i različitostâ koje se promatra kao prepreku. Rat, u isti mah, sve to potiče i jača.

Kao što sam primijetio tijekom svog nedavnog apostolskog putovanja u Japan, paradoksalno je da »naš svijet živi izopačenu dihotomiju: želi se braniti i jamčiti stabilnost i mir na temelju lažne sigurnosti podupirane mentalitetom straha i nepovjerenja, što završava trovanjem odnosa među narodima i sprječavanjem svakog mogućeg dijaloga. Mir i stabilnost u svijetu nespojivi su sa svakim pokušajem da se gradi na strahu od međusobnog uništenja ili prijetnji potpunog uništenja. Mogući su samo na temelju globalne etike solidarnosti i suradnje u službi budućnosti oblikovane međusobnom ovisnošću i suodgovornošću u čitavoj ljudskoj obitelji, onoj današnjoj i onoj sutrašnjoj«. [2]

Svaka prijetnja jača nepovjerenje i zakupljenost vlastitim stanjem. Nepovjerenje i strah dodatno oslabljuju odnose i povećavaju rizik od nasilja, stvarajući začarani krug koji nikad neće moći dovesti do mirnih odnosa. Čak i nuklearno odvraćanje može stvoriti tek lažnu sigurnost.

Zato ne možemo težiti tome da održavamo stabilnost u svijetu kroz strah od uništenja, u veoma nestabilnoj ravnoteži koja visi na rubu nuklearnog ponora i koja je zatvorena iza zidova ravnodušnosti, gdje se donose društvene i ekonomski odluke koje utiru put tragičnim situacijama u kojima se ljudska bića pa i sam stvoreni svijet odbacuju, umjesto da jedni druge čuvamo. [3] Kako, dakle, graditi put mira i užajmnog poštivanja? Kako stati na kraj opakoj logici prijetnje i straha? Kako nadići dinamiku nepovjerenja koja danas prevladava?

Trebamo težiti istinskomu bratstvu koje se temelji na našem zajedničkom porijeklu od Boga i koje se ostvaruje u dijalogu i međusobnom povjerenju. Želja za mirom duboko je upisana u ljudskome srcu i ne smijemo se miriti s ičim manjim od toga.

2. Mir - put slušanja zasnovan na sjećanju, solidarnosti i bratstvu

Hibakusha, oni koji su preživjeli atomsko bombardiranje u Hirošimi i Nagasakiju, ubrajaju se među one koji danas održavaju živim plamen kolektivne svijesti svjedočeći nadolazećim naraštajima o užasu onoga što se dogodilo u kolovozu 1945. i neizrecivim patnjama koje su uslijedile sve do dana današnjega. Njihovo svjedočanstvo budi i čuva na taj način sjećanje na žrtve, tako da ljudska svijest uzmogne nadjačati svaku želju za dominacijom i uništenjem. »Ne možemo dopustiti sadašnjim i budućim generacijama da izgube sjećanje na ono što se ovdje dogodilo. To je sjećanje jamstvo i poticaj za izgrađivanje budućnosti u kojoj će biti više pravde i bratstva.« [4]

Poput njih, mnogi ljudi diljem svijeta rade na tome da buduće generacije sačuvaju sjećanje na prošle događaje ne samo zato da se iste greške ne bi ponavljalo, a lažne varljive obrasce iz prošlosti ponovno ljudima nudilo, nego također zato da sjećanje, kao plod iskustva, služi kao osnova i nadahnuće za sadašnje i buduće odluke kojima se promiče mir.

Štoviše, sjećanje je horizont nade. Mnogo puta, u tami ratova i sukoba, sjećanje i na malu primljenu gestu solidarnosti može poslužiti kao nadahnuće za hrabre, štoviše herojske odluke, može oslobođiti nove energije i ponovno upaliti plamen nove nade u pojedincima i zajednicama.

Utirati i hoditi putom mira predstavlja utoliko složeniji izazov jer su interesi u odnosima među ljudima, zajednicama i narodima brojni i kontradiktorni. Potrebno je prije svega apelirati na moralnu svijest i osobnu i političku volju. Mir izvire iz dubine ljudskog srca i političku volju treba uvijek iznova jačati, tako da se otpočnu novi procesi za pomirenje i ujedinjavanje pojedinaca i zajednica.

Svjetu nisu potrebne prazne riječi, nego uvjereni svjedoci, mirotvorci otvoreni za dijalog koji zaziru od isključivosti ili manipulacijâ.

Naime, ne može se doista prispjeti miru bez uvjerenog dijaloga muškaraca i žena koji traže istinu onkraj ideologija i različitih

mišljenja. Mir »valja stalno izgrađivati« [5], to je hod koji poduzimamo zajedničkim snagama u stalnom traženju općeg dobra i uz predano zalaganje da održimo zadanu riječ i poštujemo pravo. Uzajamno slušanje može dovesti do toga da poraste međusobno poznavanje i poštivanje, sve dotle da u neprijatelju vidimo lice brata ili sestre.

Proces mira stoga zahtijeva trajnu predanost. To je strpljivi rad na traženju istine i pravde, kojim se odaje počast žrtvama i koji otvara put, korak po korak, zajedničkoj nadi jačoj od želje za osvetom. U pravnoj državi demokracija može biti značajna paradigma ovog procesa, pod uvjetom da je utemeljena na pravdi i predanom zalaganju oko zaštite prava svakog pojedinca, posebno onoga koji je slab ili marginaliziran, u stalnom traganju za istinom. [6] To je društvena konstrukcija i nešto što se gradi kontinuirano gdje svaki pojedinac daje odgovorno svoj doprinos na svim razinama lokalne, nacionalne i globalne zajednice. Kao što je isticao sveti Pavao VI.: »Dvojaka težnja prema jednakosti i prema učešću usmjerena je ka promicanju demokratskog tipa društva [...]. Ovo predmijeva važnost odgoja za udruženi život i kojem će, osim obaviještenosti o pravima svakog od nas, biti osvijetljena i nužna protuteža tim pravima: priznavanje vlastitih dužnosti prema drugima. Značaj i vršenje dužnosti zavisi od vladanja sobom, zatim od prihvaćanja odgovornosti i granica u služenju slobodi pojedinca ili skupine« [7].

Nasuprot tome, podjela među članovima društva, povećanje društvenih nejednakosti i odbijanje korištenja sredstava kojima će se osigurati cijeloviti ljudski razvoj ugrožavaju težnju općem dobru. Međutim, strpljivi rad koji se temelje na snazi riječi i istine može kod ljudi ponovno probuditi sposobnost za suosjećanje i kreativnu solidarnost.

U našem kršćanskom iskustvu neprestano se spominjemo Krista koji je dao svoj život da nas pomiri s Bogom (usp. Rim 5, 6-11). Crkva u punini sudjeluje u traženju pravednog društvenog poretki. Ona nastavlja služiti općem

dobru i jačati nadu mira prenošenjem kršćanskih vrijednosti i moralnog učenja te svojim društvenim i odgojno-obrazovnim djelima.

3. Mir - put pomirenja u bratskom zajedništvu

Biblija, na osobit način po riječima prorokâ, podsjeća savjesti i narode na Božji savez s ljudski rodom. Riječ je o tome da se odustane od želje za dominacijom nad drugima i da naučimo gledati jedni druge kao osobe, kao djecu Božju, kao braću. Drugoga se nikada ne smije ograničiti na ono što bi mogao reći ili učiniti nego ga treba promatrati kroz prizmu obećanja koje nosi u sebi. Samo ako se odabere put poštivanja moguće je razbiti spiralu osvete i krenuti putom nade.

Misao vodilja u tome nam je evanđeoski odlomak koji donosi sljedeći razgovor između Petra i Isusa: »Tada pristupi k njemu Petar i reče: "Gospodine, koliko puta da oprostim bratu svomu ako se ogriješi o mene? Do sedam puta?" Kaže mu Isus: "Ne kažem ti do sedam puta, nego do sedamdeset puta sedam"« (Mt 18, 21-22). Taj put pomirenja poziva nas da u dubini srca pronađemo snagu oproštenja i sposobnost da jedni u drugima prepoznamo braću i sestre. Naučiti živjeti u oprاشtanju povećava našu sposobnost da postanemo žene i muškarci mira.

Ono što je istinito za mir u društvenoj vrijedi i za političku i ekonomsku sferu, jer pitanje mira prožima sve dimenzije života zajednice: nikad neće biti istinskoga mira ako ne budemo u stanju graditi pravedniji ekonomski sustav. Kao što je Benedikt XVI., prije deset godina, napisao u enciklici *Caritas in veritate*: »Želimo li pobijediti nerazvijenost, potrebno je je nastojati ne samo oko poboljšanja transakcija koje se zasnivaju na razmjeni te učvršćivanja javnih struktura čija je zadaća pružati pomoć nego osobito oko sve većeg, štoviše globalnog otvaranja onim oblicima ekonomske djelatnosti koji su obilježeni znatnim udjelom besplatnosti i zajedništva« (br. 39).

4. Mir - put ekološkog obraćenja

»Ako je pogrešno shvaćanje vlastitih načela kojiput dovelo do toga da smo opravdavali

loše postupanje s prirodom, čovjekovo okrutno vladanje nad stvorenim svijetom ili ratove, nepravde i nasilja, kao vjernici trebamo priznati da na taj način nismo bili vjerni blagu mudrosti koje smo bili dužni štititi i čuvati« [8].

Suočeni s posljedicama našeg neprijateljstva prema drugima, našeg nepoštivanja zajedničkog doma i nasilnog iskorištavanja prirodnih dobara - koje se promatra isključivo kao korisna sredstva za ostvarivanje neposredne zarade, bez poštivanja lokalnih zajednica, zajedničkog dobra i same prirode - potrebno nam je ekološko obraćenje.

Nedavna Sinoda o Amazoniji potiče nas uputiti poziv za obnovu mirnog odnosa između zajednica i zemlje, između sadašnjosti i prošlosti, između iskustva i nada.

Ovaj put pomirenja također zahtijeva osluškivanje i kontemplaciju svijeta koji nam je Bog dao kao dar da od njega učinimo naš zajednički dom. Naime, prirodna dobra, mnogobrojni oblici života i sama Zemlja povjereni su nam »da ih obrađujemo i čuvamo« (usp. Post 2, 15) također za buduće naraštaje, odgovornim i aktivnim sudjelovanjem sviju. Moramo, k tome, promijeniti svoja uvjerenja i pogledi i postati otvoreniji za susret s drugima i prihvatanje dara stvaranja, koji odražava ljepotu i mudrost svojega Stvoritelja.

To je, na osobit način, izvor dubljih motivacija i novog načina da prebivamo u našemu zajedničkom domu, da živimo rame uz rame jedni s drugima sa svojim različitostima, da poštujemo i slavimo život koji smo primili i dijelimo s drugima, da se pobrinemo oko stvaranja životnih uvjeta i modela društva koji potpomažu trajnost života i razvoj općeg dobra čitave ljudske obitelji.

Ekološko obraćenje na koje pozivamo vodi nas do toga da na nov način gledamo na život, promatrajući darežljivost Stvoritelja koji nam je darovao Zemlju i koji nas poziva na radosnu umjerenošć u zajedničkom dijeljenju svega. To obraćenje treba shvatiti na cjeloviti način, kao promjenu odnosâ prema sestrama i braći, prema drugim živim bićima, prema

stvorovima u svoj njihovo bogatoj raznolikosti i prema Stvoritelju koji je izvor i početak svekolikog života. Za kršćanina ono zahtijeva da »plodovi njihova susreta s Isusom Kristom izađu na vidjelo u njihovim odnosima sa svijetom koji ih okružuje«. [9]

5. Dobivaš onoliko koliko se nadaš [10]

Put pomirenja iziskuje strpljivost i povjerenje. Mir se ne može postići ako mu se ne nadamo.

U prvom redu, to znači vjerovati u mogućnost mira, vjerovati da drugi, baš kao i mi, trebaju mir. U tome se možemo nadahnjivati ljubavlju koju Bog ima prema svakome od nas, ljubavlju koja je oslobođajuća, bezgranična, besplatna i neumorna.

Strah je često izvor sukoba. Stoga je važno nadići svoje ljudske strahove i prepoznati da smo potrebita djeca pred Onim koji nas ljubi i očekuje, kao otac rasipnog sina (usp. Lk 15, 11-24). Kultura bratskog susreta slama kulturu prijetnji. Ona svaki susret pretvara u mogućnost i dar Božje velikodušne ljubavi. Vodi nas onkraj granica naših uskih obzora i stalno nas potiče na život u duhu sveopćega bratstva, kao djeca jednog nebeskog Oca.

Za Kristove sljedbenike taj je put također poduprt sakramentom pomirenja, koji je Gospodin dao za oproštenje grijeha krštenikâ. Taj sakrament Crkve, koji obnavlja pojedince i zajednice, poziva uprijeti svoju pogled u Isusa, koji je »uspostavivši mir krvlju križa njegova izmiri(o) sa sobom sve, bilo na zemlji, bilo na nebesima« (Kol

1, 20) i traži od nas da u mislima, riječima i djelima odbacimo svako nasilje bilo prema bližnjima, bilo prema stvorenom svijetu.

Milost Boga Oca daruje se kao bezuvjetna ljubav. Dobivši njegov oprost u Kristu, možemo krenuti na put da ga ponudimo muškarcima i ženama našeg vremena. Iz dana u dan, Duh Sveti sugerira nam stavove i riječi kako bismo postali graditelji pravde i mira.

Neka nas Bog mira blagoslovi i pritekne nam u pomoć.

Neka nas Marija, Majka Kneza mira i Majka svih naroda na zemlji, prati i bude nam potpora na svakom koraku našeg puta pomirenja.

I neka svaka osoba, dolaskom na ovaj svijet, uzmogne upoznati život mira i u potpunosti razvijati obećanje života i ljubavi koje nosi u sebi.

Iz Vatikana, 8. prosinca 2019.

Franjo

[1] Benedikt XVI., Enc. Spe salvi (30. studenoga 2007.), 1.

[2] Govor o nuklearnom oružju, Nagasaki, Park "Atomic Bomb Hypocenter", 24. studenoga 2019.

[3] Usp. Homilija u Lampedusi, 8. srpnja 2013.

[4] Govor o miru, Hiroshima, Memorijal mira, 24. studenoga 2019.

[5] Drugi vat. konc., Past. konst. Gaudium et spes, 78.

[6] Usp. Benedikt XVI., Obraćanje vođama udruga talijanskih kršćanskih radnika (Discorso ai dirigenti delle Associazioni Cristiane Lavoratori Italiani), 27. siječnja 2006.

[7] Apost. pismo Octogesima adveniens (14. svibnja 1971.), 24.

[8] Enc. Laudato si' (24. svibnja 2015.), 200.

[9] Ibid., 217.

[10] Usp. Sv. Ivan od Križa, Tamna noć, II, 21, 8.

PORUKA PAPE FRANJE ZA KORIZMU 2020.

»Umjesto Krista zaklinjemo: dajte, pomirite se s Bogom!« (2 Kor 5, 20)

Draga braćo i sestre,

Gospodin nam i ove godine daje ovo milosno vrijeme priprave da bismo obnovljena srca proslavili veliko otajstvo Isusove smrti i uskrsnuća, stožer našeg osobnog i zajedničkog kršćanskog života. Tome se otajstvu moramo neprestano vraćati duhom i srcem. Naime, ono nastavlja rasti u nama u mjeri u kojoj dopustimo da nas zahvati njegova duhovna snaga i slobodno i velikodušno prionemo uza nj.

1. Pashalni misterij kao temelj obraćenja

Kršćaninova radost izvire iz slušanja i prihvaćanja Radosne vijesti o Isusovoj smrti i uskrsnuću. To je kerygma koja sažima otajstvo ljubavi koja je »tako stvarna, tako istinita, tako konkretna da nam nudi odnos pun otvorenosti i plodnog dijaloga« (Christus vivit, 117). Tko vjeruje u taj navještaj odbacuje laž da naš život potječe od nas samih. On se zapravo rađa iz ljubavi Boga Oca, iz njegove želje da daje život u izobilju (usp. Iv 10, 10). Ako, umjesto toga, sluša zavodnički glas „oca laži“ (Iv 8, 44) čovjek se izlaže opasnosti da potone u ponor besmisla i doživi pakao ovdje na zemlji, kao što to nažalost svjedoče mnogi tragični događaji osobnog i kolektivnog ljudskog iskustva.

Na ovu korizmu 2020. godine želim poručiti svim kršćanima ono što sam napisao mladima u apostolskoj pobudnici Christus vivit: »Upri svoj pogled u raširene ruke raspetoga Krista, pusti da te uvihek iznova spašava. A kada ideš isповједiti svoje grijhe, čvrsto vjeruj u njegovo milosrđe koje te oslobađa krivnje. Razmišljaj o njegovoj krvi prolivenoj s tolikom ljubavlju i dopusti da te ona očisti. Tako ćeš se moći rađati uvihek iznova« (br. 123). Isusova Pasha nije događaj iz prošlosti: snagom Duha Svetoga trajno je prisutna i omogućava nam da vidimo i vjerom dotičemo Kristovo tijelo u onima koji pate.

2. Hitnost obraćenja

Spasenosno je dublje duhom proniknuti pashalni (vazmeni) misterij po kojem nam je darovano Božje milosrđe. Iskustvo milosrđa moguće je, naime, samo u odnosu „licem u lice“ s raspetim i uskrslim Gospodinom »koji me ljubio i predao samoga sebe za mene« (Gal 2, 20), u iskrenom, prijateljskom dijalogu. Zato je molitva tako važna u korizmenom vremenu. Prije no dužnost, molitva je izraz naše potrebe da odgovorimo na Božju ljubav koja nam uvijek prethodi i podupire nas. Naime, dok moli, kršćanin je svjestan da je ljubljen iako toga nije dostojan. Molitva može poprimiti različite oblike, ali ono što je u Božjim očima doista važno jest to da ona zađe tako duboko u nas da razbije tvrdoču našega srca kako bi se sve više obratilo njemu i njegovoj volji.

Dopustimo zato da nas se u ovom milosnom vremenu vodi poput Izraela u pustinji (usp. Hoš 2, 16) kako bismo konačno mogli čuti glas našeg Zaručnika i dopustili mu i oraspoložili se da odjekne sve dublje u nama. Što više budemo njegovoj riječi puštali da nas zahvati to čemo više moći iskusiti besplatno milosrđe koje nam On pruža. Ne dopustimo zato da ovo milosno vrijeme milosti protekne uzalud, u umišljenoj iluziji da smo mi gospodari vremena i putova našega obraćenja njemu.

3. Božja silna volja za dijalogom sa svojom djecom

Činjenicu da nam Gospodin još jednom pruža milosno vrijeme za naše obraćenje nikada ne treba uzimati zdravo za gotovo. Ova nova prilika trebala bi u nama probuditi osjećaj zahvalnosti i trgnuti nas iz naše tromosti. Unatoč, kadikad tragičnoj, prisutnosti zla u našem životu kao i u životu Crkve i svijeta, ova prilika da učinimo zaokret izražava Božju nepokolebljivu volju da ne prekida dijalog spasenja s nama. U raspetome Isusu, kojega »Bog za nas grijehom učini« (usp. 2 Kor 5, 21), u toj je svojoj spremnosti

išao tako daleko da je na svoga Sina svalio svu težinu naših grijeha dotle da je okrenuo »Boga protiv samoga sebe«, kao što reče papa Benedikt XVI. (enc. Deus caritas est, 12). Bog, naime, ljubi i svoje neprijatelje (usp. Mt 5, 43-48).

Dijalog koji Bog želi uspostaviti sa svakim čovjekom po pashalnom misteriju svoga Sina nije poput onoga koji se pripisuje drevnom žitelju Atene koji »ni na što drugo ne trati vrijeme nego na pripovijedanje i slušanje novosti« (Dj 17, 21). Takav isprazni govor, nošen praznom i površnom značeljom, karakterizira svjetovnost u svim vremenima, a u našim se danima može, među inim, uvući u sredstva komunikacije kad ih se koristi na neprimjeren način.

4. Bogatstvo koje treba dijeliti, a ne zadržati za sebe

Staviti pashalni misterij u središte vlastitoga života znači osjetiti samilost prema ranama raspetoga Krista prisutnima u mnogim nevinim žrtvama ratova, nasrtajā na život, od nerođenog djeteta do starijih osoba, u mnogim nevinim žrtvama raznih oblika nasilja, ekoloških katastrofa, nepravedne raspodjele zemaljskih dobara, trgovine ljudima u svim njezinim oblicima i neobuzdane želje za profitom, što je oblik idolopoklonstva.

I danas je važno apelirati na muškarce i žene dobre volje da kroz milostinju dijele vlastita dobra s onima koji su u najvećoj potrebi, kao oblik osobnog sudjelovanja u izgrađivanju

boljeg svijeta. Dijeljenje s drugima u ljubavi čini čovjeka čovječnjim, dok se gomilanjem dobara izlaže opasnosti da postane izopačen i začahuri se u vlastitu sebičnost. Možemo i moramo oticí i korak dalje i uzeti u obzir strukturne dimenzije našeg ekonomskog života. Zato sam u korizmi ove godine, od 26. do 28. ožujka, sazvao u Asizu sastanak mladih ekonomista, poduzetnika i donositelja promjenâ (change-makers) s ciljem da pridonesu stvaranju ekonomije koja će biti više pravedna i inkluzivna. Kao što je Učiteljstvo Crkve u više navrata ponovilo politika predstavlja vrsni oblik ljubavi (usp. Pio XI., Obraćanje članovima Talijanskog katoličkog sveučilišnog saveza [FUCI], 18. prosinca 1927.). Jednako vrijedi i za bavljenje ekonomijom s tim istim evanđeoskim duhom, a to je duh blaženstava.

Molim Presvetu Mariju da nas zagovara da u predstojećoj korizmi prihvativimo poziv da se pomirimo s Bogom, da pogled svoga srca upremo u pashalni misterij i u srcu se opredijelimo za otvoreni i iskreni dijalog s Bogom. Na taj ćemo način moći postati ono što Krist traži od svojih učenika, a to je sol zemlje i svjetlost svijeta (usp. Mt 5, 13-14).

Franjo

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom,
7. listopada 2019.,
spomen Blažene Djevice Marije od Krunice

PORUKA SVETOOGA OCA FRANJE ZA XXVIII. SVJETSKI DAN BOLESNIKA (11. VELJAČE 2020.)

»Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti« (Mt 11, 28)

Draga braćo i sestre,

1. Riječi koje izgovara Isus: »Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti« (Mt 11, 28) pokazuju tajanstveni

put milosti koja se objavljuje jednostavnima i daje snagu onima koji su izmoreni i opterećeni. Te riječi izražavaju solidarnost Sina Čovječjega, Isusa Krista sa svima onima koji su nevoljni i trpe. Koliki samo pate u tijelu i duši! On poziva

sve da dođu k Njemu: »Dođite k meni«, i obećava im odmor i okrjepu. »Kada Isus to kaže on ima pred očima ljude koje susreće svakoga dana na putovima Galileje: tolike jednostavne osobe, siromašne, bolesne, grešnike i marginalizirane bremenom zakona i tlačiteljskim društvenim sustavom... Ti su ljudi uvijek hrlili za njim da slušaju njegovu riječ – riječ koja je davala nadu!« (Angelus, 6. srpnja 2014.).

Na ovaj XXVIII. svjetski dan bolesnika Isus upućuje taj poziv bolesnima, potlačenima i siromašnima koji su svjesni toga da u potpunosti ovise o Bogu i da, stenjući pod teretom životnih jada, trebaju njegovo ozdravljenje. Onima koji žive u tjeskobi zbog svojega stanja krhkosti, boli i slabosti, Isus Krist ne nameće zakone nego pruža svoje milosrđe, odnosno samoga sebe kao onoga koji ima moć ozdraviti i pridići. Isusov se pogled spušta na ranjenog čovjeka. Njegove oči vide, opažaju jer mu pogled prodire duboko u čovjekovo srce. Taj pogled nije ravnodušan, nego se zaustavlja i prihvaca čitavog čovjeka, svakog čovjeka u njegovu zdravstvenom stanju, ne odbacujući nikoga, pozivajući svakog pojedinca poziva da uđe u njegov život kako bi iskusio nježnost.

2. Zašto Isus gaji te osjećaje? Zato što je on sâm postao krhak, iskusio je ljudsku patnju te je i sam primio utjehu od Oca. Naime, samo onaj tko osobno doživi to iskustvo moći će tješiti druge. Postoje razni oblici teških patnji: neizlječive i kronične bolesti, psihičke bolesti, bolesti koje zahtijevaju rehabilitaciju ili palijativnu skrb, razni oblici invaliditeta, bolesti koje pogađaju djecu ili starije osobe... U takvim situacijama kadikad nedostaje čovjekoljublja i zato, da bi njihovo ozdravljenje bilo cjelovito, ukazuje se potreba za personaliziranim pristupom bolesnicima povezujući medicinsku skrb s brigom o osobi. U bolesti osoba osjeća da joj je ugrožen ne samo tjelesni integritet, nego i relacijska, intelektualna, afektivna i duhovna dimenzija njezina života te, stoga, osim terapije i podrške, očekuje njegu i pažnju, riječju - ljubav. K tome, uz svaku bolesnu osobu je i njezina obitelj koja i sama pati i kojoj je potrebna podrška i utjeha.

3. Draga braćo i sestre koji ste bolesni, vaša vas bolest na poseban način svrstava među one koji, "izmoreni i opterećeni", privlače Isusov pogled i srce. Odatle dopire svjetlo koje će rasvijetliti trenutke tame, odatle dolazi nada koja će ublažiti nevolju koja vas je snašla. On vas poziva da dođete k Njemu: »Dođite«. U Njemu ćete naći snagu da se nosite s brigama i pitanjima koji vas salijeću u toj "mračnoj noći" tijela i duše. Krist nam nije dao recepte, nego nas svojom patnjom, smrću i uskrsnućem oslobođa od jarma zla.

U tome stanju sigurno vam je potrebno mjesto gdje ćete naći počinka duši svojoj. Crkva želi sve više postajati "gostinjac" dobrog Samarijanca koji je Krist (usp. Lk 10, 34), to jest kuća gdje ćete moći pronaći njegovu milost koja nalazi svoj izraz u prisnosti, prihvaćanju i utjesi. U toj ćete kući moći susresti osobe izlijecene Božjim milosrđem koje će znati pomoći vam nositi križ i promatrati vlastito trpljenje i patnju kroz novu prizmu. Znat ćete tako izdici svoj pogled onkraj bolesti i primiti novo svjetlo i snagu za svoje živote.

Važnu ulogu u ovom nastojanju da se pruži odmor i okrjepu našoj bolesnoj braći i sestrama imaju zdravstveni djelatnici: liječnici, medicinske sestre, medicinsko i administrativno osoblje, pomoćno osoblje te volonteri koji svojim znanjem i stručnošću daju drugima osjetiti prisutnost Krista koji pruža utjehu i preuzima na sebe brigu za bolesnu osobu vidajući njezine rane. Ali i oni su muškarci i žene s vlastitim slabostima, pa i bolestima. Za njih na osobit način vrijedi da »nakon što primimo od Krista okrjepu i utjehu, i mi smo pozvani postati okrjepa i utjeha za braću, u stavu krotkosti i poniznosti, po uzoru na Učitelja« (Angelus, 6. srpnja 2014.).

4. Dragi zdravstveni djelatnici, svaki dijagnostički, preventivni, terapijski, istraživački zahvat, sva njega i rehabilitacija uvijek su u službi bolesne osobe pri čemu imenica "osoba" ima prednost pred pridjevom "bolesna". U svome radu, stoga, uvijek promičite dostojanstvo i život svake osobe i odbacujte svaki oblik eutanazije, potpomognutog samoubojstva ili zatiranja

života, pa i kada je posrijedi terminalna bolest.

Kad se suočite s ograničenjima, pa čak i neuspjehom same medicinske znanosti u slučaju sve problematičnijih kliničkih slučajeva i nepovoljnih dijagnoza pozvani ste biti otvoreni transcendentalnoj dimenziji koja vam može pružiti puni smisao vašega zanimanja. Sjetimo se da je život svet i pripada Bogu; stoga je nepovrediv i čovjek nema pravo njime raspolagati (usp. *Donum vitae*, 5; *Evangelium vitae*, 29-53). Život treba prihvataći, štititi, poštivati i služiti mu od njegova početka do njegova svršetka. To zahtijevaju i razum i vjera u Boga tvorca života. U nekim je slučajevima prigovor savjesti za vas nužna odluka kako biste ostali dosljedni tome "da" životu i osobi. U svakom slučaju, vaša profesionalnost, nadahnuta kršćanskim milosrdnošću, bit će najvrstnije služenje istinskom ljudskom pravu - pravu na život. Kad više ne budete mogli ponuditi lijek i dalje ćete moći pružati njegu i ozdravljenje gestama i postupcima koji bolesnicima pružaju utjehu i olakšanje.

Nažalost, u nekim ratnim okolnostima i konfliktima meta napada su zdravstveno osoblje i ustanove koje primaju i pomažu bolesnima. U nekim područjima političke vlasti pokušavaju manipulirati medicinskom skrbi u svoju korist, ograničavajući na taj način legitimnu autonomiju

medicinske struke. No, zapravo, napadi na one koji se posvećuju služenju članovima društva koji pate i trpe nikome ne koristi.

5. Na ovaj XXVIII. svjetski dan bolesnika u mislima sam s našom brojnom braćom i sestrama diljem svijeta koji nemaju mogućnost pristupa medicinskoj skrbi jer grčaju u siromaštvu. Zato se obraćam zdravstvenim ustanovama i vladama svih zemalja svijeta da iz ekonomskih razloga ne zapostavljaju socijalnu pravdu. Nadam se da će se združivanjem načelâ solidarnosti i supsidijarnosti surađivati oko toga da se svima osigura pristup odgovarajućim lijekovima za čuvanje i vraćanje zdravlja. Od srca zahvaljujem volonterima koji se stavlju u službu bolesnima, nadoknađujući nerijetko strukturne nedostatke te odražavajući – svojim djelima nježne ljubavi i bliskosti - sliku Krista Dobrog Samarijanca.

Blaženoj Djevici Mariji, Zdravlju bolesnih, povjeravam sve one koji nose teret bolesti, zajedno s njihovim obiteljima, kao i sve zdravstvene djelatnike. Svima od srca jamčim svoju blizinu u molitvi i od srca upućujem apostolski blagoslov.

Franjo

Iz Vatikana, 3. siječnja 2020. godine
Spomen Presvetoga Imena Isusova

PORUKA PAPE FRANJE ZA 54. SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENE KOMUNIKACIJE (24. svibnja 2020.)

»Da možeš pripovijediti svome sinu i svome unuku« (izl 10, 2).

Život postaje priča

Želio bih ovogodišnju Poruku posvetiti temi pripovijedanja, jer vjerujem da, ako se ne želimo izgubiti na svome putu, moramo udisati dah istine sadržane u dobrom pričama. Priče su to koje izgrađuju, a ne ruše; priče koje nam pomažu ponovno otkriti korijene i snagu koji su

potrebni da zajedno krenemo naprijed. Usred konfuzije glasova i poruka kojima smo obasuti sa svih strana potrebna nam je ljudska priča koja nam govori o nama i ljepoti koja prebiva u nama; priča koja svijet i ono što se u njemu zbiva zna gledati s pogledom punim nježnosti; priča

koja nam može reći da smo dio tkanja života; priča koja otkriva isprepletene niti kojima smo povezani jedni s drugima.

1. Istkati priče

Čovjek je biće koje pripovijeda. Još od malih nogu gladni smo priča jednako kao što osjećamo glad za hranom. Bilo da su u obliku bajki, romana, filmova, pjesama, vijesti... priče utječu na naš život čak i ako toga nismo svjesni. Često odlučujemo što je ispravno ili pogrešno na temelju ličnosti i priča koje smo upijali u sebe. Priče ostavljaju svoj trag na nama, oblikuju naša uvjerenja i naša ponašanja. One nam mogu pomoći da razumijemo i kažemo tko smo.

Čovjek nije samo jedino biće koje treba odjeću da bi pokrilo svoju golotinju (usp. Post 3, 21), nego je također jedini koji ima potrebu pripovijedati o sebi, "zaodjenuti se" u priče kako bi zaštitio svoj život. Mi ne tkamo samo odjeću, nego i priče: naime, čovjekova sposobnost "tkanja" (latinski *texere*) upućuje i na tekstil i na tekstove. Svevremenske priče imaju zajednički "tkalački stan": njihova struktura predviđa "junake", uključujući i one obične, svakodnevne, koji se, slijedeći svoj san, hvataju u koštač s teškim situacijama i bore protiv zla, vođeni snagom koja im ulijeva hrabrost – snagom ljubavi. Ustanjujući u priče možemo pronaći razloge da se junački nosimo sa životnim izazovima.

Čovjek je pripovjedač zato što je biće u nastajanju, koje sebe otkriva i obogaćuje u tkanjima danâ svojega života. Ipak, od samog početka, naša je priča ugrožena: kroz povijest se migolji zlo.

2. Nisu sve priče dobre

»Onog dana kad budete s njega jeli... vi ćete biti kao bogovi« (usp. Post 3, 4): zmijina napast unosi u tkanje povijesti čvrsti čvor koji treba razvezati. "Ako budeš posjedovao, postat ćeš ovo, postići ćeš ono...", šapući oni koji i danas koriste tzv. storytelling u instrumentalne svrhe. Kolike nas priče omamljuju uvjeravajući nas da, ako želimo biti sretni, trebamo stalno imati, posjedovati i konzumirati. Gotovo ni

ne opažamo koliko postajemo pohlepni za tračevima i klevetama, koliko nasilja i neistina konzumiramo. Često s komunikacijskih razboja umjesto konstruktivnih priča koje služe jačanju društvenih veza i kulturnog tkiva izlaze destruktivne i provokativne priče koje uništavaju i trgaju krhke niti suživota. Skupljajući neprovjerene informacije, ponavljajući banalne diskurse i tvrdnje koje su lažne ali uvjerljive, nasručući na druge porukama mržnje ne pomažemo u tkanju ljudske povijesti, nego čovjeka lišavamo njegova dostojanstva.

No dok su priče koje se koriste u instrumentalne svrhe i moć kratkoga vijeka, dobra priča može nadići granice prostora i vremena. Stoljećima kasnije ostaje aktualna jer hrani život.

U doba u kojem je falsifikacija sve sofisticiranjima i postiže zapanjujuće razmjere (deepfake), treba nam mudrost kako bismo mogli prigrlići i stvarati lijepo, istinito i dobre priče. Potrebna nam je hrabrost da odbacimo lažne i zle priče. Potrebni su nam strpljivost i moć raspoznavanja kako bismo ponovno otkrili priče koje nam pomažu da ne izgubimo nît vodilju usred mnogih današnjih razdora. Potrebne su nam priče koje će iznijeti na vidjelo istinu o nama samima, također u skrovitom junaštvu svakodnevnog života.

3. Priča nad pričama

Sveto pismo je Priča nad pričama. Koliko je samo događaja, naroda i pojedinaca u njemu prikazano! Ono nam pokazuje od samoga početka Boga koji je i Stvoritelj i istodobno Pripovjedač. On, naime, zbori svoju Riječ i sve nastaje (usp. Post 1). Svojom riječju Bog sve poziva na život, a kao vrhunac stvara muškarca i ženu kao svoje slobodne sugovornike koji zajedno s njim oblikuju povijest. U jednom od psalama stvor govori Stvoritelju: »Jer ti si moje stvorio bubrege, satkao me u krilu majčinu. Hvala ti što sam stvoren tako čudesno [...] kosti moje ne bjehu ti sakrite dok nastajah u tajnosti, otkan u dubini zemlje« (139, 13-15). Nismo rođeni cjeloviti, već nas treba neprestano "tkati", "pr@sti". Život nam

je darovan kao poziv da nastavimo tkati onu "čudesnost" koju predstavljamo mi sami.

U tome smislu Biblija je velika povijest ljubavi između Boga i čovjeka. U njenom središtu je Isus: njegova povijest privodi punini Božju ljubav prema čovjeku i istodobno čovjekovu povijest ljubavi prema Bogu. Čovjek će tako biti pozvan, iz naraštaj u naraštaj, prepričavati i čuvati sjećanje na najznačajnije zgode iz te priče nad pričama, zgode koje mogu najbolje prenositi smisao i značenje onoga što se zbilo.

Naslov ovogodišnje Poruke preuzet je iz Knjige Izlaska, temeljnog biblijskog izvješća koje svjedoči o Božjem zahvatu u povijest svoga naroda. Kad mu Izraelova djeca uzdižu svoj vapaj, Bog sluša i sjeća se: »Bog... sjetio se svoga saveza s Abrahacom, Izakom i Jakovom. I pogleda Bog na Izraelce i zauze se za njih« (Izl 2, 24-25). Plod Božjeg sjećanja je oslobođanje od tlačenja, oslobođanja koje se zbiva nizom znakova i čудesa. Gospodin tada otkriva Mojsiju značenje svih tih znakova: »da možeš pripovijedati svome sinu i svome unuku što sam učinio Egipćanima i kakva sam znamenja izvodio među njima, kako biste znali da sam ja Jahve« (Izl 10, 2). Iskustvo Izlaska uči nas da se znanje o Gospodinu prenosi poglavito pripovijedanjem, iz naraštaja u naraštaj, o njegovoj trajnoj prisutnosti. Bog života nam se objavljuje kroz priče o životu.

Isus nije o Bogu govorio apstraktnim diskursima, nego prispodobama, kratkim pričama preuzetim iz svakodnevnog života. Tu život postaje priča a zatim, za slušatelja, priča postaje život: ta priča ulazi u život onih koji je slušaju i mijenja ga.

Evangelija su također priče, i to ne slučajno. Dok nas upoznaju s Isusom, ona su "performativna"^[1] s obzirom na Isusa; suočuju nas njemu. Evangelje traži od čitatelja da bude dionikom iste vjere kako bi mogao dijeliti isti život. U Ivanovu Evangeliju nam se kaže da Pripovjedač u pravom smislu riječi - Riječ - postaje priča: »Jedinorođenac – Bog – koji je u krilu Očevu, on ga obznani« (Iv 1, 18). Upotrijebio sam izraz "obznani" jer izvornik exégésato može se prevesti i kao "objavi" i kao

"obznani". Bog se osobno utkao u naše čovještvo i tako nam je dao novi način oblikovanja naših povijesti.

4. Povijest koja se obnavlja

Kristova povijest nije baština iz prošlosti; to je naša povijest, trajno aktualna. Ona nam pokazuje da je Bogu toliko stalo do čovjeka, našega tijela i naše povijesti da je postao čovjek, tijelo i povijest. Također nam govorи da ne postoje beznačajne ili male ljudske priče. Nakon što je Bog postao povijest, svaka ljudska povijest u stanovitom je smislu Božja povijest. U povijesti svake osobe Otac ponovno vidi povijest svoga Sina koji je sišao na zemlju. Svaka ljudska povijest ima neuništivu vrijednost. Zato čovjek zaslužuje priče koje su na njegovoj visini, na očaravajućoj visini koja ostavlja bez daha na koju ga je Isus uzdigao.

»Vi ste - pisao je sveti Pavao - pismo Kristovo... napisano ne crnilom, nego Duhom Boga živoga; ne na pločama kamenim, nego na pločama od mesa, u srcima« (2 Kor 3, 3). Duh Sveti, ljubav Božja, piše u nama. I dok u nama piše usađuje u nas dobrotu i stalno nas na to podsjeća. Podsjećati znači dovesti u srce (tal. "ri-cordare", nap. pr.), "pisati" na srcu. Po Duhu Svetom svaka priča, čak i ona koja je pala u najveći zaborav, čak i ona koja izgleda kao da je pisana na najiskriviljenijim crtama, može pružiti nadahnuće, može se iznova roditi kao remek-djelo i postati dodatak Evangeliju. Poput Augustinovih Ispovijesti. Poput Hodočasnikove ispovijesti svetog Ignacija. Poput Povijesti jedne duše Terezije od Djeteta Isusa. Poput Zaručnika, poput Braće Karamazov. Poput nebrojenih drugih priča koje su na divan način oslikale susret između Božje slobode i čovjekove slobode. Svaki od nas zna različite priče koje imaju miris Evangelija, koje svjedoče o ljubavi koja preobražava život. Te priče traže da ih se dijeli, prepričava i oživljava u svakom dobu, na svakom jeziku, svim sredstvima.

5. Povijest koja obnavlja nas

U svaku veliku priču ulazi naša vlastita

priča. Dok čitamo Svetu pismo, zgode iz života svetaca, ali i one tekstove koji su uspjeli proniknuti čovjekov duh i pokazati njegovu ljepotu, Duh Sveti je slobodan pisati u našem srcu, obnavljajući u nama sjećanje na to tko smo u Božjim očima. Kad se sjetimo ljubavi koja nas je stvorila i spasila, kad ljubav postane dijelom naših svakodnevnih priča, kada svoje dane ispredamo nitima milosrđa, mi tada okrećemo drugu stranicu. Više nismo sputani sponama žaljenja i tuge, sponama nezdravog sjećanja koje nam zatvara srce, nego, otvarajući se drugima, otvaramo se samoj viziji velikog Pripovjedača. Pripovijedati Bogu našu priču nikad nije beskorisno, čak i kada kronika događaja ostaje nepromijenjena, značenje i perspektiva se mijenjaju. Ispričati našu priču Gospodinu znači ući u njegov pogled suosjećajne ljubavi prema nama i prema drugima. Njemu možemo pripovijedati priče koje živimo, njemu možemo donositi ljudi i povjeravati situacije. S njim možemo ponovo povezati tkanje života, krpajući pukotine i rupe u njemu. Koliko nam je samo svima to potrebno!

Pogledom velikog Pripovjedača - jedinog koji ima neograničen pogled - približimo se potom protagonistima, našoj braći i sestrama, koji su s nama akteri današnje povijesti. Dà, jer na pozornici svijeta nitko nije suvišan i svačija je priča otvorena mogućoj promjeni. Čak i kad pričamo o zlu možemo ostaviti prostora otkupljenju, možemo prepoznati usred zla također dinamizam dobrote i dati mu prostora.

Nije riječ, stoga, o tome da slijedimo logike onih koji se služe umijećem pričanja priča (storytelling) niti o tome da oglašavamo neku stvar ili sebe same nego da se spomenemo toga

tko smo u Božjim očima, da svjedočimo ono što Duh piše u našim srcima i otkrivamo svakom pojedincu da njegova priča sadrži u sebi divne i čudesne stvari. Da bismo mogli to učiniti povjerimo se ženi koja je u svome krilu istkala čovještvo Božje i, govori nam Evanđelje, ispredala u sebi sve događaje iz svog života. Djevica Marija je, naime, sve čuvala i o tome razmišljala u svome srcu (usp. Lk 2, 19). Zamolimo za pomoć nju, koja je znala krotkom snagom ljubavi razvezati čvorove života:

O Marijo, ženo i majko, u tvome se krilu istkala Božja Riječ. Ti si svojim životom pripovijedala veličanstvena Božja djela. Slušaj naše priče, pohrani ih u svome srcu i neka budu tvoje i one priče koje nitko ne želi čuti. Nauči nas prepoznati dobru nit koja se provlači kroz povijest. Svrni svoj pogled na zapetljane čvorove u koje se zapleo naš život paralizirajući naše sjećanje. Tvoje nježne ruke mogu razvezati svaki čvor. Ženo Duha, majko povjerenja, nadahnjuj također nas. Pomozi nam istkati priče o miru, priče o budućnosti. I pokaži nam kako ih zajedno živjeti.

Franjo
Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom,
24. siječnja 2020.,
spomen svetog Franje Saleškog.

[1] Usp. Benedikt XVI., Enc. Spe salvi, 2: »kršćanska poruka nije bila samo "informativnog" nego i "performativnog" karaktera – ona je djelotvorna. To znači da evanđelje ne samo da obznanjuje stvari kojima čovjek obogaćuje svoje znanje već ono i djeluje na čovjeka i mijenja njegov život«.

DEKRET O POSEBNOJ NAKANI KOJA SE DODAJE U SVEOPĆU MOLITVU U SLAVLJU MUKE GOSPODNE SAMO ZA 2020. GODINU

Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata
Prot. br. 155/20

Slavlje Gospodinove muke na Veliki petak ove godine ima posebno značenje zbog strašne pandemije koja je pogodila cijeli svijet.

U dan u koji se slavi muka i otkupiteljska smrt Isusa Krista na križu, kao žrtvovanoga jaganjca, koji je na sebe uzeo patnju i grijeh svijeta, Crkva uzdiže molitve Bogu Ocu svemogućemu za cijeli ljudski rod, posebno za one koji najviše pate, dok s vjerom čeka radost uskrsnuća svoga Zaručnika.

Zbog toga ova Kongregacija, vlašću danoj od pape Franje, uzimajući u obzir mogućnost koja se daje u Rimskom misalu dijecezanskomu biskupu u slučaju posebno teške potrebe naroda, predlaže da se u Sveopćoj molitvi u spomenutome slavlju doda nakana, tako da do Boga Oca dopru prošnje onih koji ga zazivaju u svojim nevoljama i da, iako u protivštinama, mogu iskusiti radost njegova milosrđa.

Tekst zaziva i molitve priložene ovom Dekretu.

Ovo vrijedi usprkos bilo čemu što bi se tomu protivilo.

Iz sjedišta Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata,
30. ožujka 2020.

kardinal Robert Sarah
pročelnik

+ Arthur Roche
nadbiskup tajnik

PETAK MUKE GOSPODNE Sveopća molitva

9.b Za pogodjene u vrijeme pandemije.

Molimo i za sve one koji pate od posljedica sadašnje pandemije, da Bog i Gospodin naš udijeli zdravlje bolesnima, snagu zdravstvenomu osoblju, utjehu obiteljima koje pate, a preminulima puninu otkupljenja.

Molitva u šutnji. Zatim svećenik:

Svemogući vječni Bože, jedino utočište u ljudskoj nemoći, dobrostivo pogledaj na patnju svoje djece, koja su pritisnuta bolima sadašnje pandemije, i svojom milošću: ublaži trpljenja bolesnima, podaj snagu onima koji se za njih brinu, vječni pokoj udijeli umrlima, te, dok traje ovo vrijeme nevolja, molimo te, daj da svi pronađu utjehu u tvome milosrđu. Po Kristu Gospodinu našemu. O. Amen.

DEKRET O MISI U VRIJEME PANDEMIJE

Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata
Prot. br. 156/20

»Nećeš se bojati kuge što se šulja kroz tmine« (usp. Ps 91, 5-6). Ove riječi psalmista pozivaju nas na veliko pouzdanje u vjernu ljubav Boga koji nikada ne napušta svoj narod u vrijeme kušnje.

Ovih dana, u kojima je cijeli svijet teško pogoden virusom, zvanim COVID-19, ovomu je Dikasteriju stiglo mnogo zamolba za dopuštenje slavlja prigodne mise u kojoj bi se Boga molilo za završetak pandemije.

Stoga ova Kongregacija, ovlašću pape Franje, daje dopuštenje da se može slaviti misa u vrijeme pandemije, bilo kojega danadan, cijelo vrijeme dok traje pandemija, osim na: svetkovine, adventske, korizmene i vazmene nedjelje, u dane Vazmene osmine, spomena svih vjernih mrtvih, Pepelnice i u dane Velikoga tjedna (usp. Opća uredba Rimskoga misala, br. 374).

Ovomu Dekretu prilaže se Misni obrazac.

Ovo vrijedi usprkos bilo čemu što bi se tomu protivilo.

Iz sjedišta Kongregacije za bogoštovlje i
disciplinu sakramenata,
30. ožujka 2020.

kardinal Robert Sarah
pročelnik

+ Arthur Roche
nadbiskup tajnik

U VRIJEME PANDEMIJE

Ova se misa može slaviti bilo koji dan, prema rubrikama Misa i molitava za različite potrebe, osim na svetkovine, adventske, korizmene i vazmene nedjelje, u dane Vazmene osmine, spomena svih vjernih mrtvih, Pepelnice i u dane Velikoga tjedna.

Ulazna (Iz 53, 4)

A on je naše bolesti ponio,
naše je boli na se uzeo.

Zborna

Svemogući vječni Bože,
utočište naše u svakoj opasnosti,
ti uslišavaš svoju djecu
koja te u nevoljama vjerom usrdno mole.
Dobrostivo nas pogledaj i udijeli, molimo te:
vječni pokoj preminulima, utjehu uplakanima,
zdravlje bolesnima, mir umirućima,
snagu djelatnicima u zdravstvu,
duh mudrosti ljudima na vlasti,
ljubaznost kojom treba svima pristupati,
da bismo mogli zajedno slaviti tvoje sveto ime.
Po Gospodinu.

Molitva nad prinosima

Primi, Gospodine, darove
koje u sadašnjim opasnostima, prinosimo tebi,
i molimo: daj da, tvojom svemoću,
budu preobraženi u vrelo ozdravljenja i mira.
Po Kristu.

Pričesna pjesma (Mt 11, 28)

Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni
i ja ću vas odmoriti.

Popričesna molitva

Bože, od tebe smo primili
lijek vječnoga života.
Daj da, po ovome sakramantu,
postignemo puninu slave nebeskoga
ozdravljenja.
Po Kristu.

Molitva nad narodom

Bože, zaštitniče onih koji se u te ufaju,
blagoslovi, spasi, čuvaj i brani svoj narod,
da, slobodan od grijeha, siguran od neprijatelja,
bude ustrajan u tvojoj ljubavi.
Po Kristu.

Čitanja u misi u vrijeme pandemije

Mogu se uzeti čitanja *Misa u svakoj potrebi*.

1. čitanje Tuž 3, 17-26 Dobro je u miru čekati spasenje Gospodnje.
Duši je mojoj oduzet mir...

Otpj. psalam Ps 80 (79), 2ac i 3b. 5-7

Ant. (4b): Gospodine, razvedri lice svoje i spasi nas.

ili:

1. čitanje Rim 8, 31b-39 Ni smrt ni život ne mogu nas rastaviti od ljubavi Božje.
Braćo: ako je Bog za nas...

Otpj. psalam Ps 122, 1-2a. 2bcd

Ant. (3a): Smiluj nam se, Gospodine, smiluj se nama.

ili (2cd): Oči su naše uprte u Gospodina, dok nam se ne smiluje.

Pjesma prije Ev. 2 Kor 1, 3b-4a:

Blagoslovjen Bog i Otac
Gospodina našega Isusa Krista,
Otac milosrđa i Bog svake utjehe,
koji nas tješi u svakoj našoj nevolji.

Evangelje Mk 4, 35-41 Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?
Uvečer istoga dana kaže Isus svojim učenicima:
Prijeđimo...

Čitanja u Misi

U vrijeme pandemije

I.

Čitanje Knjige Tužaljki (3, 17-26)

Dobro je u miru čekati spasenje Gospodnje.

Duši je mojoj oduzet mir
i više ne znam što je sreća!
Rekoh: „Dotrajao je život moj
i nada koja mi od Gospdina dolazi.“

Spomeni se bijede moje i stradanja,
pelina i otrova!

Bez prestanka na to misli
i sahne duša u meni.
To nosim u srcu
i gajim nadu u sebi.

Dobrota Gospodnja nije nestala,
milosrđe njegovo nije presušilo.
Oni se obnavljaju svako jutro:
tvoja je vjernost velika!
„Gospodin je dio moj“, veli mi duša,
„i zato se u nj pouzdajem.“

Dobar je Gospodin onom koji se u nj pouzdaje,
duši koja ga traži.
Dobro je u miru čekati
spasenje Gospodnje!
Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam (80 /79/, 2ac i 3b. 5-7)

Gospodine, razvedri lice svoje i spasi nas.

Pastiru Izraelov, počuj,
Ti što sjediš nad kerubima, zablistaj
probudi silu svoju,
priteci nam u pomoć!

Gospodine, Bože nad vojskama, dokle ćeš
plamtjeti,
premda se moli narod tvoj?
Dokle ćeš nas hraniti kruhom suza
i obilno pojiti suzama?
Dokle će se oko nas svađat' susjedi
i rugat' nam se naši dušmani?

Pjesma prije Evangelja (2 Kor 1, 3b-4a)

Blagoslovjen Bog i Otac
Gospodina našega Isusa Krista,
Otac milosrđa i Bog svake utjehe,
koji nas tješi u svakoj našoj nevolji.

Čitanje svetoga Evangelja po Marku (Mk 4, 35-41)

Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?

Uvečer istoga dana kaže Isus svojim učenicima: »Prijeđimo prijeko!« Oni otpuste mnoštvo i povezu Isusa kako već bijaše u lađi. A pratile su ga i druge lađe.

Najednom nasta žestoka oluja, na lađu navale valovi te su je već gotovo napunili. A on na krmi spavaše na uzglavku. Probude ga i kažu mu: »Učitelju! Zar ne mariš što ginemo?«

On se probudi, zaprijeti vjetru i reče moru: »Utihi! Umukni!« I smiri se vjetar i nasta velika utiha. Tada im reče: »Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?« Oni se silno prestrašiše pa se zapitkivahu: »Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?«

Riječ Gospodnja.

II.

Čitanje poslanice svetoga Pavla apostola

Rimljanima (Rim 8, 31b-39)

Ni smrt ni život ne mogu nas rastaviti od ljubavi Božje.

Braćo: Ako je Bog za nas, tko će protiv nas? Ta on ni svojega Sina nije poštadio, nego ga je za sve nas predao! Kako nam onda s njime neće sve darovati?

Tko će optužiti izabranike Božje? Bog opravdava! Tko će osuditi? Krist Isus umrije, štoviše i uskrsnu, on je i zdesna Bogu - on se baš zauzima za nas! Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja? Tjeskoba? Progonstvo? Glad? Golotinja? Pogibao? Mač?

Kao što je pisano: Poradi tebe ubijaju nas dan za danom i mi smo im ko ovce za klanje.

U svemu tome nadmoćno pobjeđujemo po onome koji nas uzljubi.

Uvjeren sam doista: ni smrt ni život, ni anđeli ni vlasti, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni dubina ni visina, ni ikoji drugi stvor neće nas moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu Gospodinu našem.

Riječ Gospodnja.

Otpjevni psalam (Ps 122, 1-2a. 2bcd)

Smiluj nam se, Gospodine, smiluj se nama.
ili

Oči su naše uprte u Gospodina, dok nam se ne smiluje.

Oči svoje uzdižem k tebi
koji u nebesima prebivaš.

Evo, kao što su uprte oči slugu u ruke
gospodara
i oči sluškinje u ruke gospodarice
tako su oči naše uprte u Jahvu, Boga našega,
dok nam se ne smiluje.

Pjesma prije Evandželja (2 Kor 1, 3b-4a)

Blagoslovjen Bog i Otac
Gospodina našega Isusa Krista,
Otac milosrđa i Bog svake utjehe,
koji nas tješi u svakoj našoj nevolji.

X Čitanje svetoga Evandželja po Marku (Mk 4, 35-41)

Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?

Uvečer istoga dana kaže Isus svojim učenicima: »Prijeđimo prijeko!« Oni otpuste mnoštvo i povezu Isusa kako već bijaše u lađi. A pratile su ga i druge lađe.

Najednom nasta žestoka oluja, na lađu navale valovi te su je već gotovo napunili. A on na krmi spavaše na uzglavku. Probude ga i kažu mu: »Učitelju! Zar ne mariš što ginemo?«

On se probudi, zaprijeti vjetru i reče moru: »Utihi! Umukni!« I smiri se vjetar i nasta velika utiha. Tada im reče: »Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?« Oni se silno prestrašiše pa se zapitkivahu: »Tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?«

Riječ Gospodnja.

ODLUKE KONGREGACIJE ZA BOGOŠTOVLJE I STEGU SAKRAMENATA U VRIJEME COVID-19

Kongregacija za bogoštovlje i stegu sakramenata objavila je prvu Odluku na svetkovinu sv. Josipa 19. ožujka, a drugu na svetkovinu Navještenja Gospodinova 25. ožujka kao nadopunu općih uputa i prijedloga danih biskupima iz prve Odluke, a iste se odnose na vrijeme pandemije bolesti Covid-19. Obje odluke donosimo u cijelosti.

Kongregacija za bogoštovlje i stegu sakramenata
Ur. br. 153/20

ODLUKA U vremenu Covid-19

U teškom vremenu u kojem živimo zbog pandemije Covid-19, a s obzirom na spriječenost zajedničarskog slavljenja bogoslužja u crkvi sukladno uputama biskupâ za područja pod njihovom nadležnošću, ovoj su Kongregaciji pristigli brojni upiti vezani uz nadolazeće uskrsne blagdane. U vezi s tim daju se sljedeće opće upute te neki prijedlozi biskupima.

1. - O datumu slavljenja Uskrsa. Uskrs, to središte liturgijske godine, nije blagdan poput ostalih: vazmeno trodnevљe, kojem prethodi korizma i kojem je kruna Pedesetnica, ne može se pomicati.

2. - Misa posvete ulja. Pošto razmotri konkretne prilike u pojedinim zemljama, biskup je ima pravo odgoditi za neki kasniji datum.

3. - Upute za vazmeno trodnevљe.

Tamo gdje su građanske i crkvene vlasti dale ograničenja za slavljenje vazmenog trodnevija valja se držati sljedećeg.

Biskupi će, u dogovoru s biskupskom konferencijom, dati upute kako bi u stolnoj crkvi i u župnim crkvama, iako bez fizičkog sudjelovanja vjernikâ, biskup i župnici slavili liturgijska otajstva vazmenog trodnevija, obavijestivši vjernike o vremenu početka slavlja

tako da se mogu pridružiti u molitvi u svojim domovima. U ovoj prilici su korisni izravni (ne snimljeni) prijenosi putem televizije ili interneta.

Neka biskupska konferencija i pojedine biskupije ne propuste pružiti sredstva koja će poslužiti kao pomoć obiteljskoj i osobnoj molitvi.

Na Veliki četvrtak, u stolnim i župnim crkvama, tamo gdje za to postoje stvarne mogućnosti, a što određuje onaj čija je to zadaća, svećenici iz župe mogu koncelebrirati Misu večere Gospodnje; svim se svećenicima, iznimno, daje odobrenje da na taj dan na prikladnom mjestu slave misu bez naroda. Pranje nogu, koje je već po sebi neobavezno, izostavlja se. Na kraju Mise večere Gospodnje izostavlja se procesija, a Svetotajstvo se pohranjuje u svetohranište. Svećenici koji nemaju mogućnost slaviti misu mole Večernju (usp. Liturgija časova).

Veliki petak. U stolnim i župnim crkvama, tamo gdje za to postoje stvarne mogućnosti, a što određuje onaj čija je to zadaća, biskup/župnik slavi Obrede Muke Gospodnje. Dijecezanski biskup će se pobrinuti da se u sveopću molitvu uvrsti posebnu nakanu za bolesne, umrle i one koje je obuzeo osjećaj beznađa (usp. Rimski misal str. 187, br. 12)

Nedjelja Uskrsnuća Gospodnjega. Vazmeno bdjenje: slavi se samo u stolnim i župnim crkvama, tamo gdje za to postoje stvarne mogućnosti, a što određuje onaj čija je to zadaća. Na "početku bdjenja ili u Službi svjetla" izostavlja se paljenje vatre, pali se svijeća i, uz izostavljanje procesije, izvodi se Hvalospjev uskrsnoj svijeći (Exsultet). Slijedi "Služba riječi". U "Krsnoj službi" samo se obnavljaju krsna obećanja (usp. Rimski misal, str. 226, br. 46). Slijedi potom "Euharistijska služba".

Oni koji se ni na koji način ne mogu pridružiti vazmenom bdjenju koje se slavi u crkvi, neka mole Službu čitanja određenu za Nedjelju Uskrsnuća Gospodnjega (usp. Liturgija časova).

Odluku vezanu uz samostane, sjemeništa i bogoslovije te redovničke zajednice treba donijeti dijecezanski biskup.

Izrazi pučke pobožnosti i procesije koji obogaćuju dane Velikog tjedna i vazmenog trodnevlja mogu se, prema sudu dijecezanskog biskupa, prebaciti na neke druge pogodne dane, npr. 14. i 15. rujna.

Po nalogu Vrhovnoga svećenika dano samo za ovu 2020. godinu.

Iz sjedišta Kongregacije za bogoštovlje i stegu sakramenata,
19. ožujka 2020.,
svetkovina svetog Josipa, zaštitnika
sveopće Crkve.

Robert kardinal Sarah
prefekt

+ Arthur Roche
nadbiskup tajnik

ODLUKA U vremenu Covid-19 (II)

Kongregacija za bogoštovlje i stegu sakramenata
Ur. br. 154/20

S obzirom na brzo širenje pandemije Covid-19 i uzimajući u obzir opažanja koja su pristigla od biskupske konferencije ova Kongregacija nudi s tim uskladene opće upute i prijedloge koji su već dani biskupima u prethodnoj odluci od 19. ožujka 2020. godine.

Budući da se datum Uskrsa ne može prenijeti na neki drugi datum u zemljama pogodjenim bolešću i u kojima su na snazi ograničenja vezana uz okupljanje i kretanje osoba, neka biskupi i svećenici slave obrede Velikog tjedna bez sudjelovanja naroda i na prikladnom mjestu, izbjegavajući koncelebraciju i izostavljući pružanje mira.

Neka vjernici budu obaviješteni o vremenu početka slavlja tako da se mogu pridružiti u molitvi u svojim domovima. U tome su od pomoći prijenosi uživo (ne snimljeni) putem televizije ili interneta. U svakom slučaju ostaje važno posvetiti odgovarajuće vrijeme molitvi, pridajući prije svega važnost časoslovu (Liturgija časova).

Neka biskupske konferencije i pojedine biskupije ne propuste pružiti sredstva koja će

poslužiti kao pomoć obiteljskoj i osobnoj molitvi.

1. - Cvjetnica. Spomen Gospodinova ulaska u Jeruzalem neka se slavi unutar crkvenog zdanja; u stolnim crkvama neka se primjenjuje drugi oblik predviđen Rimskim misalom, a u župnim crkvama i na drugim mjestima treći oblik.

2. - Misa posvete ulja. Pošto razmotri konkretne prilike u pojedinim zemljama, biskupske konferencije moći će dati upute o eventualnom prebacivanju na neki drugi datum.

3. - Veliki četvrtak. Pranje nogu, koje je već po sebi neobavezno, izostavlja se. Na kraju Mise večere Gospodnje izostavlja se također procesija, a Svetotajstvo se pohranjuje u svetohranište. Na taj se dan prezbiterima iznimno dopušta slaviti misu na prikladnome mjestu bez sudjelovanja naroda.

4. - Veliki petak. Biskupi će se pobrinuti da se u sveopću molitvu uvrsti posebnu nakanu za bolesne, umrle i one koje je obuzeo osjećaj beznađa (usp. Rimski misal). Čin klanjanja križu poljupcem, pridržan je samo predsjedatelju.

5. - Vazmeno bdjenje. Neka se slavi

isključivo u stolnim i župnim crkvama. U Krsnoj se službi zadržava samo obnova krsnih obećanja (usp. Rimski misal).

U sjemeništima i bogoslovijama, svećeničkim zavodima, samostanima te redovničkim zajednicama valja se pridržavati uputā iz ove Odluke.

Izrazi pučke pobožnosti i procesije koji obogačuju dane Velikog tjedna i vazmenog trodnevlja mogu se, prema sudu dijecezanskog biskupa, prebaciti na neki drugi prikladan dan, npr. 14. ili 15. rujna.

Po nalogu Vrhovnoga svećenika dano samo za ovu 2020. godinu.
Iz sjedišta Kongregacije za bogoštovlje i stegu sakramenata,
25. ožujka 2020.,
svetkovina Navještenja Gospodinova.

Robert kardinal Sarah
prefekt

+ Arthur Roche
nadbiskup tajnik

PORUKA PAPE FRANJE URBI ET ORBI - GRADU I SVIJETU

Svetkovina uskrsnuća Gospodnjega 2020.

Draga braćo i sestre, sretan vam Uskrs!

Danas u čitavom svijetu iznova odjekuje navještaj Crkve: „Isus Krist je uskrsnuo!“ - „Uistinu je uskrsnuo!“.

Kao novi plamen ta se blagovijest zapalila u noći: u noći jednoga svijeta koji se već suočava s epohalnim izazovima, a koji sada stenje pod jarmom pandemije koja našu veliku ljudsku obitelj stavlja na tešku kušnju. U toj je noći iznova odjeknuo glas Crkve: „Ufanje mi uskrslo je, Krist, moj Gospod i sve moje!“ (Uskrsna posljednica).

To je drugačija „zaraza“ koja se prenosi od srca do srca - jer svako ljudsko srce iščekuje tu Radosnu vijest. To je zaraza nade: „Ufanje mi uskrslo je, Krist, moj Gospod i sve moje!“. To nije magična formula koja čini da problemi nestanu. Ne, Kristovo uskrsnuće nije to. To je, naprotiv, pobjeda ljubavi nad korijenom zla, pobjeda koja ne „preskače“ patnju i smrt, nego kroz njih prolazi otvarajući put u bezdan, pretvarajući зло u dobro: isključivi znak Božje moći.

Uskrsli je Raspeti, a ne neki drugi. Na svom slavnom tijelu nosi neizbrisive rane: rane koje su postale prozori nade. U Nj upiremo svoj pogled

da izlječi rane ojađena čovječanstva.

U mojim su mislima danas prije svega oni koji su izravno pogodjeni koronavirusom: bolesnici, oni koji su umrli i članovi obitelji koji oplakuju smrt svojih najmilijih, kojima ponekad nisu mogli uputiti čak ni posljednji pozdrav. Neka Gospodin života primi pokojne u svoje kraljevstvo i podari utjehu i nadu onima koji su još uvijek izloženi kušnji, posebno starijima i usamljenim osobama. Neka ne uskrati svoje utjehe i potrebne pomoći onima koji su u posebno osjetljivim prilikama, poput onih koji rade u staračkim domovima ili žive u vojarnama ili zatvorima. Za mnoge je ovo Uskrs samoće, kojega žive usred žalosti i mnogih teškoća koje izaziva pandemija, od tjelesne patnje do ekonomskih problema.

Ova bolest nije nas lišila samo doticaja s dragim osobama, nego i mogućnosti da osobno crpimo utjehu koja izvire iz sakramenata, posebno euharistije i pomirenja. U mnogim zemljama nije im bilo moguće pristupiti, ali Gospodin nas nije ostavio same! Ostajući ujedinjeni u molitvi, sigurni smo da je On na nas

svoju ruku stavio (usp. Ps 138, 5), ponavljajući snažno: ne boj se, „uskrsnuo sam i uvijek sam s tobom“ (usp. Rimski misal)!

Neka Isus, naša Pasha, dadne snagu i nadu liječnicima i medicinskim sestrama i tehničarima, koji posvuda pružaju svjedočanstvo brige i ljubavi za druge do krajnjih granica izdržljivosti, a nerijetko i do žrtvovanja vlastitog zdravlja. Njima, kao i onima koji marljivo rade na osiguravanju osnovnih službi potrebnih za građanski suživot, pripadnicima snaga reda i vojnicima koji su u mnogim zemljama pomogli u ublažavanju teškoća i patnji stanovništva, upućene su naše srdačne misli sa zahvalnošću.

Posljednjih tjedana životi milijuna ljudi naglo su se promijenili. Za mnoge je ostanak kod kuće bio prilika za razmišljanje, za zaustavljanje užurbanog ritma života, za biti s najbližima i uživati u njihovom društvu. Za mnoge je to, međutim, također vrijeme zabrinutosti za budućnost koja se pokazuje neizvjesnom zbog prijetnje da se ostane bez posla kao i zbog drugih posljedica koje trenutna kriza nosi sa sobom. Potičem sve one koji imaju političku odgovornost da se aktivno zalažu za opće dobro građana, pružajući sredstva i oruđa koja su potrebna da se omogući dostojanstven život svima te da potaknu, kad to okolnosti budu dopuštale, povratak redovnim svakodnevnim poslovima i obavezama.

Ovo nije vrijeme ravnodušnosti, jer cijeli svijet pati i mora ostati ujedinjen dok se suočava s pandemijom. Neka Uskrslji Isus podari nadu svim siromasima, svima koji žive na periferijama, izbjeglicama i beskućnicima. Neka se tu najslabiju braću i sestre koji nastanjuju gradove i periferije svih dijelova svijeta ne ostavi same. Ne dopustimo da ostanu bez onog osnovnog za život, što je teže pronaći sada kada su mnoge aktivnosti ugašene, kao i lijekova i, nadasve, mogućnosti odgovarajuće zdravstvene zaštite. S obzirom na okolnosti, neka se ublaže i međunarodne sankcije koje onemogućuju zemljama koje se pod njima nalaze da pružaju odgovarajuću pomoć svojim građanima i neka se svim državama, posebno najsiromašnjima,

omogući da odgovore na najveće potrebe u ovome času, smanjujući, ako ne i oprštajući, dug koji opterećuje njihove proračune.

Ovo nije vrijeme egoizama, jer izazov s kojim smo suočeni svima nam je zajednički i ne razlikuje jedne od drugih. Među brojnim područjima svijeta zahvaćenima koronavirusom, posebnu mi je u misli Europa. Nakon Drugoga svjetskog rata ovaj se ljubljeni kontinent uspio podići iz pepela zahvaljujući konkretnom duhu solidarnosti koji mu je omogućio nadići suparništva iz prošlosti. Zato je prijeko potrebno kao nikada do sada, posebno u današnjim okolnostima, da ta suparništva ne uhvate maha, već da se svi prepoznaju dijelom jedne obitelji i međusobno se podupiru. Europska unija danas je suočena s epohalnim izazovom, o kojem će ovisiti ne samo njena budućnost, nego i budućnost čitavoga svijeta. Neka se ne propusti priliku dati još jedan dokaz solidarnosti, pribjegavajući također inovativnim rješenjima. Alternativa je samo egoizam partikularnih interesa i napast povratka u prošlost, što za sobom povlači opasnost da se stavi na ozbiljnu kušnju miran suživot i razvoj budućih naraštaja.

Ovo nije vrijeme podjelâ. Neka Krist, naš mir, prosvijetli one koji imaju odgovornosti u sukobima da smognu hrabrosti pristati na poziv na globalni i trenutni prekid sukoba u svim dijelovima svijeta. Ovo nije vrijeme u kojem će se nastaviti s proizvodnjom i trgovinom oružja, trošeći znatna sredstva koja bi trebalo koristiti za liječenje ljudi i spašavanje života. Neka to, naprotiv, bude vrijeme u kojem će se konačno okončati dugotrajni rat koji je izazvao krvoproljeće u Siriji, sukob u Jemenu i napetosti u Iraku, kao i u Libanonu. Neka ovo bude vrijeme u kojem će se Izraelci i Palestinci vratiti dijalogu ne bi li pronašli stabilno i trajno rješenje koje će omogućiti i jednima i drugima živjeti u miru. Neka prestanu patnje stanovništva koje živi u istočnim dijelovima Ukrajine. Neka se zaustave teroristički napadi izvršeni nad tolikim nevinim ljudima u različitim afričkim zemljama.

Ovo nije vrijeme zaborava. Kriza s kojom smo suočeni ne smije dovesti do toga da smetnemo

s uma mnoge druge izvanredne situacije koje povlače za sobom patnje mnogih ljudi. Neka se Gospodar života pokaže blizak pučanstvima u Aziji i Africi koja prolaze kroz teške humanitarne krize, poput one u regiji Cabo Delgado na sjeveru Mozambika. Neka ispuni toplinom srca mnogih izbjeglih i prognanih osoba zbog ratova, suša i gladi. Neka udijeli zaštitu mnogim migrantima

i izbjeglicama, među kojima je mnogo djece, koji žive u nepodnošljivim uvjetima, posebno u Libiji i na granici između Grčke i Turske. I ne želim zaboraviti otok Lezb. Neka omogući Venezueli da postigne konkretna i neposredna rješenja, usmjerena na omogućavanje međunarodne pomoći stanovništvu koje pati uslijed teških političkih, društveno-ekonomskih i zdravstvenih prilika.

PORUKA PAPE FRANJE ZA 106. SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA (27. rujna 2020.)

Poput Isusa Krista, prisiljeni bježati.

Prihvatići, zaštiti, promicati i integrirati prognanike

Draga braćo i sestre,

ravnodušnost, egoizam, podjela, zaborav doista nisu riječi koje želimo slušati u ovom vremenu. Želimo ih zabraniti za sva vremena! One kao da prevladaju svaki put kada u nama pobjeđuju strah i smrt, odnosno kada ne dopustimo Gospodinu Isusu da pobijedi u našem srcu i našem životu. Neka On, koji je već pobijedio smrt otvorivši nam put vječnoga spasenja, rasprši tamu našeg siromašnog čovještva i uvede nas u svoj slavni dan koji ne poznaje zalaza.

Ovim razmišljanjima želim svima vama čestitati sretan Uskrs!

Početkom ove godine u svom obraćanju članovima Diplomatskog zbora akreditiranog pri Svetoj Stolici ubrojio sam među izazove našeg suvremenog svijeta tragediju prognanika (interni raseljenih osoba): »Uslijed sukoba i izvanrednih humanitarnih prilika, pogoršanih klimatskim promjenama, povećava se broj raseljenih osoba i to se odražava na osobe koje već ionako grcaju u teškom siromaštvu. U mnogim zemljama u kojima vladaju takve prilike nedostaju odgovarajuće strukture koje omogućuju izaći ususret potrebama raseljenih osoba« (9. siječnja 2020.).

Zbog tih sam razloga odlučio posvetiti ovu Poruku drami prognanikâ, često nevidljivoj tragediji koju je globalna kriza izazvana pandemijom COVID-19 samo pogoršala. Zbog svoje siline, težine i geografske raširenosti ta je kriza, naime, utjecala na mnoge druge izvanredne humanitarne situacije kojima su pogodjeni milijuni ljudi te se međunarodne inicijative i pomoći neophodni za spašavanje života svelo zapravo na nacionalne političke planove. Ali »ovo nije vrijeme zaborava. Kriza s kojom smo suočeni ne smije dovesti do toga da smetnemo s uma mnoge druge izvanredne situacije koje povlače za sobom patnje mnogih ljudi« (Poruka Urbi et Orbi, 12. travnja 2020.).

U svjetlu tragičnih zbivanja koja su obilježila 2020. godinu, želio bih da ova Poruka, iako je posvećena prognanicima, dopre do svih onih koji su prolazili i još uvijek prolaze kroz iskustvo oskudice, napuštenosti, marginaliziranosti i odbačenosti kao rezultat COVID-19.

Želio bih krenuti od slike koja je nadahnula papu Piju XII. pri sastavljanju apostolske konstitucije Exsul familia (1. kolovoza 1952.). Prilikom bijega u Egipat mali je Isus zajedno sa svojim roditeljima iskusio tragično stanje prognanikâ i izbjeglicâ »označeno strahom,

nesigurnošću, nedaćama (usp. Mt 2, 13-15.19-23). Nažalost i danas se milijuni obitelji mogu prepoznati u toj tužnoj stvarnosti. Televizija i radio nam gotovo svakodnevno donose vijesti o izbjeglicama koje bježe od gladi, ratova i drugih velikih opasnosti, u potrazi za sigurnošću i dostojanstvenim životom za sebe i svoje obitelji« (Angelus, 29. prosinca 2013.). U svakom od njih prisutan je Isus koji je prisiljen, kao u Herodovo vrijeme, bježati kako bi se spasio. Na njihovim smo licima pozvani prepoznati lice Krista gladna, žedna, gola, bolesna, stranca i utamničena koji treba našu pomoći (usp. Mt 25, 31-46). Ako ga prepoznamo u tim licima moći ćemo mu zahvaliti što smo ga uspjeli upoznati, ljubiti i služiti mu u njima.

Raseljeni nam nude tu mogućnost da susretнемo Gospoda, »iako je našim očima teško prepoznati ga takva: u poderanoj odjeći, prljavih stopala, nagrđena lica, izranjena tijela, nesposobna služiti se našim jezikom« (Homilija, 15. veljače 2019.). Na taj smo pastoralni izazov pozvani odgovoriti sa četiri glagola koje sam naznačio u svojoj Poruci za ovaj Dan 2018. godine: prihvatići, zaštitići, promicati i integrirati. Njima bih sada želio dodati još šest parova glagola koji odgovaraju vrlo praktičnim radnjama međusobno povezanim jednim uzročno-posljetičnim odnosom.

Potrebno je poznavati da bi se razumjelo. Znanje je nužan korak prema razumijevanju drugih. Uči nas to sâm Isus u zгодi o učenicima iz Emausa: »I dok su tako razgovarali i raspravljadi, približi im se Isus i podje s njima. Ali prepoznati ga - bijaše uskraćeno njihovim očima« (Lk 24, 15-16). Kad govorimo o migrantima i raseljenim osobama prečesto se zaustavljamo na statističkim podacima. Ali ne radi se o brojevima, nego o stvarnim ljudima! Susret s njima pomoći će nam da ih upoznamo, a kad se upoznamo s njihovim pričama moći ćemo ih razumjeti. Moći ćemo, na primjer, shvatiti da je nesigurnost koju smo tako bolno iskusili uslijed ove pandemije konstantno prisutna u životima raseljenih osoba.

Potrebno je biti bližnji da bi se moglo služiti. To se može činiti samorazumljivim, ali često tomu

nije tako. »Neki Samarijanac putujući dođe do njega, vidje ga, sažali se pa mu pristupi i povije rane zalinši ih uljem i vinom. Zatim ga posadi na svoje živinče, odvede ga u gostinjac i pobrinu se za nj« (Lk 10, 33-34). Strahovi i predrasude - tolike predrasude - drže nas podalje od drugih i često nas priječe da im "budemo bližnji" i služimo im s ljubavlju. Približiti se bližnjemu često znači biti spremni izložiti se rizicima, kao što su nas posljednjih mjeseci lijepo poučili mnogi liječnici i medicinske sestre i tehničari. Ta spremnost da se približimo i služimo nadilazi puki osjećaj dužnosti. Najljepši primjer u tome dao nam je sâm Isus kad je oprao noge učenicima: svukao je sa sebe haljine, kleknuo i uprljao svoje ruke (usp. Iv 13, 1-15).

Da bismo se jedni s drugima pomirili potrebno je slušati. Uči nas tome sâm Bog koji je, poslavši svoga Sina u svijet, htio čuti bolne uzdisaje čovječanstva ljudskim ušima: »Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca [...] da se svijet spasi po njemu« (Iv 3, 16-17). Ljubav koja pomiruje i spašava započinje slušanjem. U današnjem se svijetu poruke množe, ali nestaje navike slušanja. Ali samo poniznim i pažljivim slušanjem možemo prispjeti istinskom međusobnom pomirenju. Godine 2020. na našim je ulicama tjednima vladala tišina. Dramatična i zabrinjavajuća tišina, ali tišina koja nam je pružila priliku da poslušamo vapaj ranjivih osoba, raseljenih osoba i našeg teško bolesnog planeta. To slušanje nam daje priliku pomiriti se sa svojim bližnjima, s mnogim odbačenima, sa samima sobom i s Bogom, koji se nikada ne umara nuditi nam svoje milosrđe.

Da bi se raslo, potrebno je dijeliti. Dijeljenje je bilo od ključne važnosti u prvoj kršćanskoj zajednici. »U mnoštva onih što prigrliše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša. I nijedan od njih nije svojim zvao ništa od onoga što je imao, nego im sve bijaše zajedničko« (Dj 4, 32). Bog nije htio da resursi našeg planeta budu na korist samo nekima. Ne, to nije bila Gospodinova volja! Moramo naučiti dijeliti s drugima kako bismo rasli svi zajedno, bez iznimke. Pandemija

nas je podsjetila kako smo svi u istom čamcu. Ponovno otkrivena svijest da imamo iste brige i strahove pokazala nam je još jednom da se nitko ne spašava sâm. Da bismo uistinu rasli moramo rasti zajedno, dijeleći ono što imamo, poput dječaka koji je Isusu ponudio pet ječmenih kruhova i dvije ribe... I bilo je to dovoljno za pet tisuća ljudi (usp. Iv 6, 1-15)!

Moramo uključivati da bismo promicali. Takođe, naime, Isusu činio saženom Samarijankom (usp. Iv 4, 1-30). Gospodin joj prilazi, sluša je, govori njezinu srcu, a zatim je vodi do istine te ona postaje blagovjesnicom Radosne vijesti: »Dođite da vidite čovjeka koji mi je kazao sve što sam počinila. Da to nije Krist?« (r. 29). Kadikad nam polet za služenje drugima onemogućevidjeti njihova stvarna bogatstva. Ako želimo uistinu promicati osobe kojima pružamo pomoć, moramo ih uključiti i učiniti ih protagonistima vlastitog otkupljenja. Pandemija nas je podsjetila na to koliko je suodgovornost bitna i da se samo s doprinosom sviju - pa i kategorija koje se često podcjenjuje - možemo uhvatiti u koštac s ovom krizom. Moramo pronaći »hrabrost da se otvore prostori u kojima će se svi moći osjetiti pozvanima i omogući nove oblike gostoljubivosti, bratstva i solidarnosti« (Meditacija na Trgu svetog Petra, 27. ožujka 2020.).

Da bi se gradilo potrebno je surađivati. To je ono što Apostol Pavao poručuje korintskoj zajednici: »Zaklinjem vas, braćo, imenom Gospodina našega Isusa Krista: svi budite iste misli; neka ne bude među vama razdora, nego budite savršeno istog osjećanja i istog mišljenja« (1 Kor 1, 10). Izgrađivati Božje Kraljevstvo zajednička je dužnost svih kršćana i zato trebamo naučiti surađivati i pritom ne podleći napasti ljubomore, nesloge i podjela. I u sadašnjim prilikama treba ponoviti: »Ovo nije vrijeme egoizama, jer izazov s kojim se suočavamo svima nam je zajednički i ne razlikuje jedne od drugih«

(Poruka Urbi i Orbi, 12. travnja 2020.). Da bismo sačuvali naš zajednički dom i postigli to da bude sve više u skladu s Božjim izvornim planom moramo se zalagati oko toga da se zajamči međunarodna suradnja, globalna solidarnost i založenost lokalne zajednice, ne isključujući nikoga.

Zaključit ću molitvom nadahnutom primjerom svetog Josipa, osobito u trenutku kad je bio prisiljen pobjeći u Egipat kako bi spasio dijete Isusa.

Oče, Ti si povjerio svetom Josipu ono što ti je bilo najdragocjenije: Dijete Isusa i njegovu majku kako bi ih zaštitio od opasnosti i prijetnji zlih ljudi.

Daj i nama iskusiti njegovu zaštitu i pomoć. Neka on, koji je i sam proživio patnje onih koji bježe zbog mržnje moćnih, utješi i zaštitи svu našu braću i sestre koje su rat, siromaštvo i nužda nagnali da napuste svoje domove i svoje zemlje te su se kao izbjeglice zaputili prema sigurnijim mjestima.

Pomozi im, po njegovu zagovoru, da smognu snage ići dalje, naći utjehu u tuzi i hrabrost u toj kušnji.

Podari svima onima koji ih primaju nešto od nježnosti tog pravednog i mudrog oca koji je ljubio Isusa kao pravog sina i podupirao Mariju na svakom koraku.

Neka on, koji je zarađivao kruh radom svojih ruku, uzmogne osigurati onima kojima je oduzeto sve u životu dostojanstvo rada i mir vlastitoga doma.

To te molimo po Isusu Kristu, tvome Sinu, kojeg je sveti Josip spasio bijegom u Egipat i pouzdajući se u zagovor Djevice Marije koju je ljubio kao vjerni zaručnik u skladu s tvojom voljom. Amen.

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom,
13. svibnja 2020.,

spomen Blažene Djevice Marije Fatimske.

Franjo

PISMO SVETOGLA OCA FRANJE SVIM VJERNICIMA ZA MJESEC SVIBANJ 2020. GODINE

Draga braćo i sestre,

Bliži se mjesec svibanj u kojem Božji narod osobito snažno izražava svoju ljubav i pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji. Tradicionalno se u tome mjesecu krunica moli kod kuće, u obitelji. Ograničenja nametnuta zbog pandemije »prisiljavaju« nas više cijeniti taj obiteljski vidik krunice, pa i u pogledu duhovnosti.

Želim, stoga, svima predložiti da ponovno otkriju ljepotu moljenja krunice kod kuće u mjesecu svibnju. To se može činiti zajedno, ili pak pojedinačno; vi sami odlučite već prema vlastitim prilikama, vrjednujući obje mogućnosti. U svakoj od njih стоји тајна te molitve, a to je jednostavnost. Lako je, pa i na internetu, pronaći dobre predloške koje će u molitvi moći slijediti.

Nudim vam, usto, dvije molitve Majci Božjoj koje možete izmoliti na kraju krunice, a koje će i ja osobno, u duhovnome jedinstvu sa svima vama, moliti u mjesecu svibnju. Prilažem ih ovomu pismu kako bi bile dostupne svima.

Draga braćo i sestre, zajedničko razmatranje Kristova lica srcem Marije, naše Majke još više će nas ujediniti u duhovnu obitelj te nam pomoći prevladati ovu kušnju. Ja će moliti za vas, posebno za one koji najviše trpe, a vi, molim vas, molite za mene. Zahvaljujem vam i srdačno vas blagoslovljam.

U Rimu, pri Svetom Ivanu Lateranskom,
25. travnja 2020.

blagdan svetog Marka, evanđelista

FRANJO

Prva molitva

O Marijo,
ti na našem putovanju
trajno blistaš kao znak spasenja i nade.
Povjeravamo se tebi, Zdravlju bolesnih,
koja si podno križa bila pridružena Isusovoj
boli,
ostavši stamena u svojoj vjeri.

Ti, Najvjernija zagovornice naša,
znaš što nam je potrebno;
sigurni smo da ćeš,
kao nekoć u Kani Galilejskoj,
providjeti da se nakon ovoga časa kušnje vrate
radost i slavlje.
Pomozi nam, Majko Božje ljubavi,
suočiti se Očevoj volji
i činiti ono što nam kaže Isus,
koji je na sebe uzeo naša trpljenja
i preuzeo teret naših boli
da nas po križu dovede
k radosti Uskrsnuća. Amen.
Pod obranu se Tvoju utječemo, sveta
Bogorodice.
Ne odbij nam molbe u potrebara našim,
nego nas od svih pogibli uvijek oslobodi,
Djevice slavna i blagoslovljena.

Druga molitva

»Pod obranu se tvoju utječemo, sveta
Bogorodice.«
U ovim mučnim okolnostima, bremenitim
trpljenjima i tjeskobama,
koje zahvaćaju svijet,
utječemo se tebi, Majko Božja i Majko naša,
i pod tvojom zaštitom tražimo utočište.
Djevice Marijo,
svrni svoje milostive oči na nas u ovoj
posvudašnjoj zarazi;
ohrabri ustrašene i ožalošćene,
koji oplakuju svoje voljene koji su umrli
i koji su pokopani na način koji ranjava dušu.
Budi na pomoć svima koje obuzima tjeskoba
zbog bolesnih
kojima, da bi se sprječilo širenje bolesti, ne
mogu biti blizu.
Vrati pouzdanje onima koji su u strahu za
neizvjesnu budućnost,
za posao i za posljedice u gospodarstvu.
Majko Božja i Majko naša, moli za nas Boga,
Oca milosrđa,
da se završi ova teška kušnja

i da nam ponovno svanu nada i mir.
Kao nekoć u Kani, zauzmi se kod svojega
božanskoga Sina
i zamoli ga da utješi obitelji bolesnih i umrlih
i njihova srca otvori daru pouzdanja.
Zaštiti liječnike, medicinske sestre i sve osoblje
u zdravstvu,
dragovolje koji su u ovim vremenima velike i
žurne potrebe
u neposrednoj opasnosti
i izlažu svoj život pogibelji kako bi spasili živote
drugih.
Prati njihove neustrašive napore
i podari im snagu, dobrostivost i zdravlje.
Budi uz one koji danonoćno dvore bolesne, kao
i uz svećenike koji s pastoralnom brižnošću i
evanđeoskom zauzetošću
nastoje svima pomoći i svima biti blizu.
Blažena Djevice, daruj svjetlo uma ljudima u
znanosti
da uzmognu pronaći prikladna rješenja za
svladavanje ove zaraze.
Pomozi odgovornima u državnoj vlasti da
djeluju mudro, brižno i velikodušno, kako bi
pritjecali u pomoć onima koji su lišeni osnovnih
potreba za život, te, zagledani u buduće i
vođeni duhom solidarnosti, mogli pronalaziti

prave putove društvene i gospodarske obnove.
Marijo Presveta, zahvati savjesti odgovornih
da golema sredstva koja se ulažu u razvoj i
usavršavanje oružja budu preusmjerena na
razvoj znanstvenih istraživanja
koja bi u budućnosti zapriječila slične
nepogode.
Preljubljena Majko,
daj da u svijetu poraste osjećaj pripadnosti
zajedničkoj velikoj obitelji i svijest o onome
što nas ujedinjuje, da bismo, vođeni duhom
bratstva i solidarnosti,
u tolikim oblicima siromaštva i u bijedama
života
mogli priteći u pomoć svim potrebitima.
Okrijepi nas da budemo čvrsti u vjeri,
ustrajni u služenju i postojani u molitvi.
Marijo, Utjeho žalosnih,
prigrli svu svoju nevoljnju djecu i izmoli nam
kod Gospodina
da ispruži svoju svemoćnu ruku
i osloboди nas ove užasne pandemije,
kako bi život iznova zadobio vedrinu
redovitoga tijeka.
Pouzdajemo se u tebe,
koja blistaš na našemu putu kao znak spasenja
i nade, o blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo.
Amen.

MOLITVA POSEBNE GODINE LAUDATO SI' (Vatikan, 24. svibnja 2020.)

Ljubljeni Bože,
Stvoritelju neba, zemlje i svega što sadrže.
Otvori nam umove i dotakni srca
kako bismo mogli biti dio stvorenoga svijeta
koji si nam darovao.

Budi uz potrebite u ovim teškim vremenima,
osobito uz najsromišnije i najranjivije.
Pomozi nam da pokažemo kreativnu
solidarnost u suočavanju
s posljedicama ove globalne pandemije.

Daj nam hrabrosti za promjene
usmjerenje prema traženju općega dobra.
Sada više no ikad svi trebamo osjetiti da smo
međusobno povezani i ovisni jedni o drugima.
Daj da čujemo i odgovorimo
na krik zemlje i vapaj siromaha.
Neka sadašnje patnje postanu porođajni bolovi
održivog i svijeta u kojem će biti više bratstva.
To te molimo po Kristu Gospodinu našemu
pod ljupkim pogledom Marije Pomoćnice
kršćana!
Amen.

II. HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

PORUKA ZA DAN POSVEĆENOŽ ŽIVOTA 2020. **Božja riječ - temelj posvećenog života**

Poštovane redovnice, redovnici i laici posvećeni u svijetu, drage sestre i draga braća u Kristu!

Po želji pape Franje ove smo godine prvi put proslavili Nedjelju Božje riječi. U svome pismu Aperuit illis kojim je ustanovio ovo slavlje, papa kaže: »Posvetiti jednu nedjelju liturgijske godine Božjoj riječi može omogućiti Crkvi da iznova doživi kako uskrsli Gospodin otvara i za nas riznicu svoje riječi da uzmognemo biti u svijetu navjestitelji toga nepresušnog bogatstva« (Aperuit illis, 2). Ovaj poziv osobito stoji pred Bogu posvećenim osobama. Pozvani da nasljeđuju Gospodina, oni su pozvani najprije hoditi zajedno s njime, osluškujući njegovu riječ, primajući ovo nepresušno bogatstvo, kako bi ga, životom prihvaćeno, mogli ponuditi i drugima. U temelju mnogih redovničkih zajednica i ostalih zajednica posvećena života nalazimo Božju riječ, počevši još od svetoga Antuna opata kojega je pokrenula evanđeoska riječ:

»Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom« (Mt 16,24). Iščitavanje Božje riječi potiče svaku zajednicu i svaku Bogu posvećenu osobu da se vrati izvorištu svoga identiteta i svoje karizme.

U svome pismu papa dodaje: »Redovito čitanje Svetoga pisma i slavljenje Euharistije omogućuju nam da sebe promatramo kao dio jedne cjeline. Kao kršćani jedan smo narod koji putuje kroz povijest, snažen prisutnošću Gospodina u našoj sredini koji nam govori i hrani nas. Dan posvećen Biblij ne želi biti 'jednom na godinu', nego jednom za čitavu godinu, jer nam je prijeko potrebno rasti u dobrom poznавanju i ljubavi prema Svetom pismu i Uskrslome koji ne prestaje lomiti riječ i kruh u zajednici vjernikâ. Zato nam je potrebno ući u prisni

odnos sa Svetim pismom; u suprotnom naša će srca ostati hladna, a oči zatvorene, pogođeni, kakvi već jesmo, bezbrojnim oblicima sljepoće« (Aperuit illis, 8). Bez Gospodina usred zajednice nemoguće je graditi duhovno zajedništvo utemeljeno na njegovu pozivu. Stoga smo svi pozvani na još prisniji odnos s njegovom riječi. Još je važnije produbiti takav odnos kad je srce obavijeno hladnoćom, kad u zajednici nedostaje komunikacije ili kad se zajednica suočava s poteškoćama koje proizlaze iz nedostatka duhovnih.

Papa Benedikt XVI. u apostolskoj pobudnici Verbum Domini naglasio je da je Božja riječ u temelju svake autentične kršćanske duhovnosti te je svima preporučio redovitu praksu molitvenoga čitanja Svetoga pisma (usp. Verbum Domini, 86), a osobito metodu lectio divina koja je »sposobna otvoriti vjerniku blago Riječi Božje, ali također stvoriti susret s Kristom, živom božanskom riječju« (Verbum Domini, 87). Povratak redovitom molitvenom čitanju odlomaka Svetoga pisma može vratiti živost Kristove prisutnosti svakoj zajednici. Ukoliko takva praksa ne postoji, možda bi bilo dobro da pojedine zajednice skupe hrabrosti i nađu vremena za zajedničko čitanje Božje riječi. Na taj će način život zajednice moći proći kroz vrednovanje pomoću svetopisamskih tekstova te naći poticaje i smjerokaze za budućnost. Osim toga, u molitvenom dijelu takvoga božanskoga čitanja Svetoga pisma moći će se Bogu povjeriti sve potrebe zajednice, za što ponekad nema prilike u ostalim zajedničkim oblicima. Svakom pojedincu ovakvi redoviti susreti s Božjom riječju u molitvenom ozračju, za što ne treba štedjeti vremena, mogu biti prilika da se ponovno susretne s onim Gospodinom koji ga je pozvao te da tako obnovi svoju odluku i dade još snažniji

zamah svome življenju redovničkih zavjeta ili svoje posvete. Papa stoga jasno kaže da je nasljedovanje čistog, siromašnog i poslušnog Krista »živa ‘egzegeza’ Riječi Božje« (Verbum Domini, 83).

Ako je Božja riječ u temelju posvećenog života, onda i u okolnostima u kojima se mnoge zajednice susreću s nedostatkom duhovnih zvanja Božja riječ treba biti Korjenito življenje evanđeoskih savjeta i evandelja općenito u određenoj zajednici može snažno progovoriti svima oko nje, pa i privući nekoga da poželi na sličan način nasljedovati Gospodina. To će biti prilika da se ponudi Božja riječ, da se potakne na čitanje i osluškivanje, pa da svatko poput mладога Samuela kaže: »Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša« (1Sam 3,9). Kad je Marija na sličan način odgovorila:

»Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!« (Lk 1,38), za nju komunikacija s Božjom riječju nije završila, nego ju je cijeli život

trebala pohranjivati i prebirati u svome srcu (usp. Lk 2,19,51). Stoga, učeći iz njezina primjera, valja poticati i sve odgajanike da neumorno nastave prebirati Božju riječ, tražeći u njoj poticaje, ohrabrenje i putokaz.

Želeći najprije svima vama, Bogu posvećenim osobama, da se neprestano napajate na riječima Svetoga pisma, želja nam je da vaš život bude živa egzegeza Božje riječi za sve ljude!

Od srca vam želimo blagoslovjen Dan posvećenog života!

Uoči Nedjelje Božje riječi, 25. siječnja 2020.

U ime Vijeća Hrvatske biskupske konferencije
za ustanove posvećenoga života i družbe
apostolskoga života,
mons. Zdenko Križić, predsjednik

U ime Hrvatske redovničke konferencije,
s. Ana Marija Antolović, predsjednica

PORUKA ZA SVJETSKI DAN BOLESNIKA 2020.

Draga braćo i sestre!

Jedan dan u godini kojim obilježavamo Svjetski dan bolesnika neće ublažiti i umanjiti boli i patnje bolesnika i patnika, ali će odaslati poruku da društvena zajednica ne zaboravlja one kojima je trenutačno ili trajno potrebna skrb i ljubav drugih osoba.

Smisao je ovog dana i u tome da si mlađi i zdravi posvijeste da bolest nije rezervirana samo za neke, nego je sastavni dio otajstva ljudskog života s kojim će se, na ovaj ili onaj način, svaka osoba susresti.

Bolest, patnja, slabost, starost, prolaznost... jesu različita imena i oblici onoga što jednim imenom zovemo križ. Preko križa spoznajemo svoje stvarno stanje, upoznajemo sami sebe, vidimo svoje domete i svoja ograničenja.

I budući da naša bolest nikada nije samo naša, ona neminovno uključuje prvenstveno naše

najbliže, ali nadasve i različito bolničko osoblje koje će uložiti svoj trud i znanje kako bi nam, ako je to u njihovoј moći, povratilo prijašnje zdravlje.

Ako bolest promatramo kršćanskim i vjerničkim okom ona može prerasti u izvrsno sredstvo spasenja i posvećenja. Strpljiv i zahvalan bolesnik svojim ponašanjem posvećuje sebe i njegova bolesnička postelja postaje najglasnija propovjedaonica evandelja. Ako izostane toliko poželjno strpljenje i bolesnik u svojoj bolesti postane previše zahtjevan, on na neki način prisiljava one oko sebe da budu strpljivi s njim i ne uzvrate mu istom mjerom, te im tako, na pomalo prisilan način, omogućuje da se oni posvete.

Kako god se uzelo, bolest objedinjuje križ patnje i plodove spasenja i poziva nas da se okrenemo k Isusu Kristu koji je prolazio Zemljom »propovijedajući evanđelje o Kraljevstvu i liječeći

svaku bolest i svaku nemoć u narodu« (Mt 4,23) kako bi nam podario sučutno i milosrdno srce koje će se uvijek pitati kako mogu drugome biti više bližnji.

Neka Svjetski dan bolesnika bude i zahvala bolničkom osoblju koje je sav svoj život stavilo u

službu drugoga i svojim trudom i radom vraća radost u srce i osmijeh na ljudska lica.

Mons. Ivica Petanjak,
krčki biskup i predsjednik Odbora HBK
za pastoral djelatnika u zdravstvu

PORUKA ZA DAN ŽIVOTA 2020. **Usamljenost prevladavati ljudskom blizinom, vjerom i ljubavlju**

»Nije dobro da čovjek bude sam« Božje su riječi koje čitamo na početku Biblije (Post 2,18). Te riječi predstavljaju podlogu za nastanak prve ljudske zajednice osoba, one između muškarca i žene stvorenih na sliku i priliku Božju. Bog, dakle, ne želi da čovjek bude sam već da, zrcaleći ljubav savršene zajednice božanskih osoba Oca, Sina i Duha Svetoga, izgrađuje međuljudske odnose ponajprije u braku i obitelji, a zatim i šire. Čovjek nije samačko biće nego je po svojoj naravi upućen na odnos i zajedništvo s drugima. On u sebi nosi duboko usađenu i trajnu potrebu za primanjem i davanjem ljubavi. Zato, u okviru ciklusa obiteljskog pastoralra posvećenog starijim osobama, međugeneracijskoj solidarnosti te poslanju djedova i baka, a u prigodi Dana života 2020. koji obilježavamo u nedjelju 2. veljače, želimo promišljati o usamljenosti, njezinim uzrocima i posljedicama te o tome kako je prevladavati.

Usamljenost - bolest suvremenoga društva

Neki znanstvenici tvrde da je usamljenost bolna, zarazna i ubojita bolest. Bolna, jer se u istom području čovjekova mozga obrađuje tjelesna bol, kao i duševna bol zbog usamljenosti i izoliranosti. Zarazna, jer se poput epidemije širi ne samo među starijim osobama, već i među mladima. Ubojita, jer usamljene osobe češće od ostalih obolijevaju od raka, srčanog i moždanog udara, depresije i demencije. Usamljenost djeluje na zdravlje i tijela i duše te je jedan od najčešćih uzroka smrti na Zapadu (usp. Spitzer, Manfred,

Usamljenost. Nepoznata bolest, 2019.).

Katolička Crkva prepoznala je taj problem i u više je navrata na njega upozoravala. U svom govoru pred Europskim parlamentom u Strassbourgu u studenom 2014. godine i papa Franjo je usamljenost nazvao bolešću, prepoznajući je kao jednu od najraširenijih u Europi. Tu tvrdnju potvrđuju rezultati Europskog socijalnog istraživanja (www.europeansocialsurvey.org) iz kojih se iščitava da se oko 30 milijuna odraslih Europljana često osjeća usamljeno, da usamljenost zahvaća sve dobne skupine te da su loše zdravlje, nepovoljne ekonomske okolnosti i življenje u samačkom kućanstvu povezani s višim stopama usamljenosti. U pokušaju suočavanja s tim problemom u Velikoj Britaniji je primjerice, početkom 2018. osnovano Ministarstvo usamljenih. Na drugom kraju svijeta, u Japanu, nudi se usluga kojom se usamljenima omogućava »iznajmljivanje obitelji« tako da plaćaju glumce koji glume članove obitelji i prijatelje dnevno ili tjedno ili za neke prigode kada je usamljenost osobito bolna.

Među uzrocima usamljenosti ističemo rast egoizma i sebičnosti praćenih padom suosjećanja i solidarnosti čemu, u novije vrijeme, osobito doprinose mediji i društvene mreže. Podaci iz Europskog istraživanja vrednota (<https://europeanvaluesstudy.eu/>) utvrdili su postojanje krize solidarnosti i u hrvatskom društvu. Ipak, ohrabrujuće je što su rezultati posljednjeg vala istraživanja pokazali da je u Hrvatskoj došlo do

porasta zabrinutosti za životne uvjete starijih te bolesnih i nemoćnih ljudi (usp. Bogoslovska smotra 2/2019). Dodatni bitni uzrok usamljenosti naglasio je još papa Benedikt XVI. kada je za geslo svoga posjeta Bavarskoj 2006. godine uzeo riječi: »Tko vjeruje nikad nije sam«. Na tome tragu, uočavajući da se slabljenje vjere i vjerske prakse u nekim društвima odražava na obitelji, ostavljuјući ih još usamljenijima usred njihovih teškoća, sinodski su oci na izvanrednoj biskupskoj sinodi o obitelji 2014. primijetili da je samoća posljedica odsutnosti Boga u životu osoba i nepostojanosti odnosâ (usp. papa Franjo, Amoris laetitia, 2016., 43).

Prevladavanje usamljenosti

Nije dovoljno samo utvrditi postojanje problema usamljenosti, nego i zajednički nastojati oko iznalaženja načina za njegovo prevladavanje. Prvi korak u prevladavanju toga rastućeg društvenog problema je prosjećivanje. Pritom, nakon što spoznamo ozbiljnost situacije trebamo se preispitati znamo li uopće tko se od naših bližnjih osjeća usamljeno, počevši od članova vlastitih obitelji. Nadalje, kao moguća rješenja za prevladavanje usamljenosti, stručnjaci predlažu velikodušnost i pomaganje drugima te zajedničko sudjelovanje u glazbi, pjesmi i plesu, tim čovjeku svojstvenim aktivnostima. Svi ti postupci koji zbližavaju ljude djeluju protiv usamljenosti. Iz zarobljeništva usamljenosti moguće se maknuti tako da se posvetimo različitim aktivnostima i hobijima, umjesto da se pasiviziramo uz različite ekrane koji dodatno otupljuju, umanjuju empatiju, potiču depresivnost i općenito vode pogoršanju zdravlja. Osobito se preporučuje redoviti boravak u prirodi u kojoj i samoća dobiva drugu dimenziju. Kontakt s prirodом dokazano je blagotvoran. Povezanost s prirodом, koja nas nadilazi i stvara osjećaj strahopoštovanja, pomaže da se lakše uživimo u potrebe drugih te tako budemo suosjećajni i solidarni. Time se također sprečava usamljenost, kako naša vlastita,

tako i ona naših bližnjih (usp Spitzer, Manfred, Usamljenost. Nepoznata bolest, 2019.)

Sve navedeno može se staviti pod zajednički nazivnik ljudske blizine i dostupno je svakom čovjeku, bez obzira je li vjernik ili nije, a ponajprije se ostvaruje unutar obitelji i kruga prijatelja. Vjera i duhovnost su, međutim, dokazano važni čimbenici koji štite od usamljenosti. Krist je svojim učenicima, pa time i svima nama, obećao da nas neće ostaviti kao siročad (usp. Iv 14, 18) snažno poručujući »Ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta« (Mt 28,20). Zato zajedno s papom Franjom možemo reći: »Radost evanđelja ispunja srce i čitav život svakog onog koji susretne Isusa. Oni koji prihvate njegovu ponudu spasenja oslobođeni su od grijeha, žalosti, duhovne praznine i samoće.« (papa Franjo, Evangelii gaudium, 2013., 1).

Kao vjernici pozvani smo ne samo znati za ozbiljnost problematike usamljenosti naših bližnjih, nego i ući u njihovu usamljenost i širiti radost evanđelja. Polazeći od autentične kršćanske vjere i ljubavi, molimo za usamljene i pružimo im konkretnu ljudsku blizinu prožetu suosjećanjem i solidarnošću. Darujmo im vrijeme, osmijeh, toplu riječ i potrebnu pomoć, a kad ustreba i rame za plakanje. Tako ćemo i drugima postati poticaj da se, uvažavajući dostojanstvo svakoga čovjeka, zauzmu oko prevladavanja usamljenosti kako bismo zajedno činili ovaj svijet čovječnjim. U tome nam neće toliko pomoći znanje koliko prava ljubav, jer »ako ljubimo jedni druge, Bog ostaje u nama, i ljubav je njegova u nama savršena« (1 Iv 4,12).

U Zagrebu 24. siječnja 2020.
na spomendan sv. Franje Saleškog, crkvenog
naučitelja,
koji poučava da je kap prave ljubavi
dragocjenija od mora znanja.

Mons. Mate Uzinić,
dubrovački biskup i predsjednik Vijeća HBK
za život i obitelj

ODREDBE BISKUPA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE U VEZI SPRJEČAVANJA ŠIRENJA BOLESTI COVID-19

Svjesni sadašnjih zahtjevnih okolnosti, a kao dionici odgovornosti za zdravlje i život vjernika i drugih građana, te u skladu s najnovijim mjerama Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva zdravstva, mi, biskupi Hrvatske biskupske konferencije, donosimo privremene mjere koje stupaju na snagu u petak 20. ožujka 2020. i traju do drugačije odluke.

1. Da bi se izbjeglo širenje bolesti COVID-19 i očuvalo zdravlje stanovništva, sve se svete mise, slavlja sakramenata, sakramentala, pučke pobožnosti, župna slavlja i drugi događaji i svi sastanci otkazuju do daljnjega, kako unutar zatvorenih prostora tako i na otvorenim prostorima.

2. Svećenici neka slave svetu misu bez sudjelovanja zajednice, a u skladu s odredbama Rimskoga misala upotrijebit će se oblik „Reda mise bez naroda“. Neka istodobno žarko ustraju u molitvi Časoslova i razmatranju, prinoseći prošnje za Božji narod i sav svijet.

3. Dijecezanski biskupi, sve do opoziva, vjernike u Hrvatskoj oslobađaju obvezu sudjelovanja na nedjeljnoj i blagdanskoj svetoj misi. Neka vjernici ovu obvezu zamjene molitvom, postom, dobrim djelima, čitanjem Božje riječi, molitvenim sudjelovanjem u prijenosu euharistijskoga i drugih slavlja, prenošenih putem radija, televizije i drugih elektroničkih sredstava. Neka se tijekom prijenosa euharistijskog slavlja posebno združe primanjem duhovne pričesti.

4. Potrebno je vjernicima, napose djeci, mladima i obiteljima posredstvom elektroničkih medija omogućiti pristup katehetskim i drugim duhovnim sadržajima. O tome, neka po odredbi dijecezanskih biskupa, skrbe katehetski uredi ili druga tijela i službe koje su na pomoć župnicima u njihovu pastoralnom djelovanju.

5. Neka crkve za vrijeme trajanja epidemije budu otvorene isključivo pod sljedećim uvjetima: a) crkve su otvorene samo za osobnu

molitvu zdravih vjernika koji su bez simptoma akutne plućne bolesti; b) u crkvi istodobno smije biti prisutno najviše deset osoba pazeći pritom da razmak između osoba bude barem 2 metra; c) crkva otvorena za vjernike mora imati stalno otvorena vrata, uz mjere pojačane higijene i svakodnevnog čišćenja.

6. Slavlje sakramenta ispovijedi i bolesničkoga pomazanja ne može se slaviti do daljnjega, osim u smrtnoj pogibelji.

7. Slavlja kršćanskih sprovoda dopuštena su uz strogo pridržavanje zdravstvenih i sigurnosnih uputa mjerodavnih državnih institucija. Pokojnici će biti sprovedeni i pokopani u prisutnosti najbliže rodbine, a mise za pokojne bit će slavljenе nakon ukidanja ovih mjera.

8. Bolnički kapelani i svećenici koji pastoralno skrbe u staračkim domovima i drugim sličnim ustanovama trebaju slijediti upute spomenutih ustanova za prevenciju infekcija.

9. Nad/biskupijski, župni i drugi crkveni uredi te crkveni arhivi ostaju zatvoreni do daljnjega. Vjernici se mogu obratiti navedenim ustanovama isključivo telefonom ili elektroničkom poštom.

10. Katolički vrtići, škole i druge odgojno-obrazovne i dobrovorne ustanove dužne su slijediti upute Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske.

11. U crkvenim ustanovama u kojima živi više osoba, kao što su svećenički domovi, redovničke kuće, sjemeništa, neka se ograniče izlasci i kontakti s posjetiteljima izvana.

Svećenici i ostali pastoralni djelatnici neka objave ove upute u župnim časopisima, oglasnim pločama ili na web-stranicama.

Podsjećamo vjernike da nam je svima kršćanska dužnost posvjedočiti solidarnost i učiniti sve da bi se sprječilo širenje virusa. Pretvorimo ovu krizu u prigodu da, unatoč ovoj kušnji, u nadi budemo radosni, u nevolji strpljivi,

u molitvi postojani (usp. Rim 12,12).

Neka molitva, post i djela ljubavi ostanu obilježje ovoga korizmenog vremena, a molitva za zdravlje i blagoslov našega naroda i drugih hrvatskih građana u ovom izazovnom vremenu neka bude ustrajna.

Moleći zagovor Blažene Djevice Marije, Zdravljia bolesnih, u Gospodinu vas pozdravljamo.

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije
Zagreb, 19. ožujka 2020.

USKRSNA PORUKA BISKUPA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Draga braćo i sestre u Kristu Uskrsnom!

1. Ulaskom u Veliki tjedan započeli smo proslavu otajstva smrti Isusa Krista, Sina Božjega, otajstva njegove nemoći i zemaljskoga poraza, te njegova uzdignuća u slavu. U trenutku umiranja Gospodin se obraća nebeskomu Ocu riječima: »Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj.« (Lk 23,46). Isusova predanost milosrdnomu Ocu nama je vjernicima uzor i poticaj. Posebice nam je taj stav potreban u ovim danima kada našu domovinu i cijeli svijet pogađa širenje bolesti koja je uvelike zaustavila redovitost života i rada, unijela nesigurnost i poremetila blizinu ophođenja i susreta. Uz to, kao biskupi suošćemo sa Zagrebačkom nadbiskupijom, s ljudima u Zagrebu i okolicu koji su doživjeli razorni potres koji je pojačao kušnju ugroženosti, dodatno uznemirio ljudi, oštetio im domove i crkve, te uzdrmao dušu i osjećaje.

Kao zajednica Kristovih vjernika koja živi blizinu s Gospodinom, u susretu i zajedništvu s bližnjima, u ovim danima kušnje osjećamo velik nedostatak liturgijskih slavlja u kojima primamo puninu euharistijskoga dara. Premda smo medijski povezani s mjestima gdje se misa slavi, nedostaje nam širina očitovanja vjere s drugim vjernicima. No, to nas usmjerava na dublje razmatranje i na uporište u sigurnoj nadi. Jer, kada trpi čovjek, zajedno s njime trpi i Krist. On se utjelovio i patnju podnio kako ne bismo ni u jednomu iskustvu bili sami i bez njegove milosne pomoći.

2. Veliki tjedan suočava nas sa znakovima i iskustvima nedostataka i praznine. A vjera nam omogućuje baš u životnoj praznini otkrivati prisutnost Živoga. To je iskustvo uskrsnoga jutra koje je andeo objavio ženama: »Nije ovdje! Uskrsnuo je!« Stoga, u svakoj ljudskoj praznini odjekuje vijest da nam je po Uskrsnulomu Gospodinu darovana punina. Jer čovjek nije stvoren za prazninu, nego za Puninu.

U nedjelju Uskrsnuća Gospodinova Crkva moli: »Bože, ti si danas po svojemu Jedinorođencu pobijedio smrt i nama otvorio pristup vječnom životu.« To je Radosna vijest koju i mi naviještamo i svjedočimo. Život vječni za nas počinje kada se sjedinimo s Božjim Sinom, kada prihvativmo Boga koji nam se daje i koji se predao za nas. U tom vidu i kušnje kroz koje prolazimo obasjane su svjetлом Uskrsa, koje ostaje našom novom snagom i utjehom.

3. Stoga vas, braće i sestre, potičemo da ne prestanete moliti i vjerovati u snagu molitve. Poučeni biblijskim uzorima molitve i primjerima naših pređa, molimo jednostavno i iskreno poput psalmista čiji su vapaji i molitva kao melem duši našoj. Gospodinove riječi zvuče poput uskrsne pobjede: »Izbavit ću ga jer me ljubi, zakrilit ću ga jer poznaje ime moje. Zazvat će me, a ja ću ga uslišiti, s njim ću biti u nevolji, spasit ću ga i proslaviti. Pokazat ću mu spasenje svoje.« (Ps 91,114-16). Iz te sigurnosti spontano se uzdiže i naš ponizni vapaj: »Gospodine, pogledaj našu muku i zaustavi navale zla; osloboди nas od preteških kušnja! Ali, prije svega, daj nam

spoznati i vršiti volju tvoju!« Zato je iznimno znakovito i plodonosno što smo tijekom proteklih tjedana bili ujedinjeni u molitvi putem medija i drugih tehničkih sredstava. To nam je olakšalo samoću i udaljenost, a ohrabrivalo i jačalo naše pouzdanje u Gospodina.

S osobitom molitvom i bratskom blizinom pratimo brižnost onih koji svojim služenjem svjedoče istinsku ljubav prema čovjeku: liječnici i medicinske sestre, državni dužnosnici, policija, vojska, djelatnici medija, vatrogasci, trgovci i volonteri, te svi ostali koji su pokazali spremnost izložiti svoje živote i zdravlje u obrani od opasnog virusa i razornog potresa. Nastaviti ćemo ih uključivati u svoje molitve, s vjerničkom zahvalnošću koja nas potiče da činimo sve da se nitko ne osjeti odsutnim u našoj ljubavi.

4. Braćo i sestre, dok promatramo svoje muke i životne kušnje, koje nas već nekoliko tjedana pritišću, tješi nas vjera u uskrsnuće Isusa Krista koji je nadvladao svako zlo, pa je i samu smrt pobjedio. Zahvalni smo Gospodinu i ove godine za njegovu uskrsnu blizinu. On nakon uskrsnuća pokazuje učenicima svoje rane kako bi ih izvukao iz malodušnosti i beznađa. To su rane koje su vidljive, koje bole, ali i koje sjaje

na licu Crkve, koja je Njegovo otajstveno tijelo. Onima koji nisu vjerovali Isus ne pokazuje nebesku slavu, nego preobražene znakove svoje muke. Svojim uskrsnućem on upućuje na novu dimenziju preobraženosti stvorenoga svijeta.

U ozračju Uskrsa upućujemo jedni drugima čestitke i dobre želje. Nakon drame i šutnje Velikoga petka opet će zabrujati crkvena zvona i objaviti vijest koju je Marija Magdalena »rano u jutro, još za mraka« (Mk 16,9) otrčala priopćiti apostolu Petru. Neka nas sve uskrsnuli Gospodin učvrsti u vjeri i pouzdanju da je On sada »zdesna Bogu i da se zauzima za nas« (Rim 8,35). Osnaženi tom vjerom i mi ćemo svim nevoljama usprkos »stajati čvrsto u Gospodinu« (Fil 4,1). Uskrsnuli Gospodin je nada i snaga naša. On je svjetlo u povijesti ljudskog mraka i tame. On je središte i smisao svega.

U toj vjeri svim vjernicima naših (nad)biskupija, kao i onima izvan domovine, te svima do kojih dopire naša riječ, čestitamo Uskrs i želimo da bude ispunjen nadom, radošću i svakim nebeskim blagoslovom!

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije
U Velikomu tjednu 2020.

PISMO BISKUPA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE SVEĆENICIMA I VJERNICIMA O SLAVLJENJU SVETIH MISA I DRUGIH LITURGIJSKIH SLAVLJA U VRIJEME EPIDEMIJE COVID-19

Draga braćo svećenici i dragi vjernici!

Bolesti su uvijek bile i ostale sastavni dio ljudskoga života. I tako će biti do konca svijeta. Premda je napredak medicine i drugih znanosti olakšao i ubrzao liječenje mnogih bolesti, svjedoći smo kako nedovoljno poznati koronavirus stvara neizvjesnost i nesigurnost u mukotrpnoj borbi za očuvanje zdravlja. U toj borbi i brizi za zdravlje duše i tijela dužni smo koristiti raspoloživa naravna i nadnaravna sredstva.

Tako Crkva od svoga postojanja svjedoči brižnost za bolesne i potrebite; osniva zdravstvene ustanove, promiče karitatивno djelovanje, znanstvena istraživanja, ustrajno se i pouzdano obraćajući molitvom Gospodinu, u zahvalnosti za znakove njegove blizine. Na tome tragу, ni mi se prošlih tjedana kao vjernici nismo umarali u raznim prigodama i na više načina upravljati svoje molitvene vapaje. Naše su molitve posebice upućene Isusovoj i našoj Majci, Blaženoj Dje-

vici Mariji, koja je Zdravlje bolesnih i „slika si-gurne nade i utjehe“, kako molimo predstavljenim svetkovine Velike Gospe. Obraćali smo se Njoj i drugim nebeskim zaštitnicima da nas „oslobode od opasnosti pandemije koronavirusa“.

Potičemo vas, draga braće i sestre, da nastavite s djelima pobožnosti i molimo naše nebeske zaštitnike neka nam pomognu biti postojani u vjeri i isprose nam mir duše i tijela. Uz ovu duhovnu pomoć i potporu valja se pridržavati i zdravstvenih mjera u vidu potrebite prevencije pred nepoznatim i opasnim virusom koji ugrožava zdravlje i živote ljudi. Povežimo, dakle, molitvu s mudrim i razboritim sprječavanjem obolijevanja.

Dok zahvaljujemo svima koji su se brinuli i koji se brinu o zdravlju građana, zahvaljujemo vama, dragi svećenici i vjernici, što ste odgovorno prihvatali i pridržavali se Odredaba Hrvatske biskupske konferencije od 19. ožujka 2020. s obzirom na sprječavanje širenja bolesti COVID-19. Odredbe, koje smo donijeli iz ljubavi i odgovornosti za život i zdravlje sviju nas, nisu bile iznimka. Donesene su u zajedništvu sa Svetim Ocem, kao što su to učinile i brojne Biskupske konferencije prije ili poslije nas. Svojom disciplinom i žrtvom pokazali ste kršćansku odgovornost za opće dobro, a to je pripomoglo da pandemija ne zahvati više stanovnika Hrvatske, da zdravstveni sustav ne dovede u ozbiljne poteškoće, te da ne bude uzrokom patnje i umiranja u većim razmjerima, kao što je to bio slučaj u nekim drugim zemljama.

Hvala svima na strpljenju i podnošenju prigovora zbog mjera koje su do sada bile na snazi. Drago nam je što sadašnje okolnosti omogućuju ublažavanje odredaba, a to u životu Crkve budi nadu za postupno vraćanje u redovitije oblike liturgijskih i molitvenih okupljanja te pastoralno-katehetskoga djelovanja.

Vlada Republike Hrvatske prihvatile je u četvrtak 23. travnja 2020. zaključak o mjerama

za pokretanje gospodarskih i drugih aktivnosti u uvjetima proglašene epidemije bolesti COVID-19 kojima se propisuje postupno popuštanje uvedenih mjera, te s tim u vezi dopuštanje i vjerskih okupljanja od 2. svibnja 2020., čija je obustava bila donešena Odlukom Stožera civilne zaštite od 19. ožujka 2020.

U vidu sprječavanja zaraze, opreza i zaštite zdravlja ljudi, mi, biskupi Hrvatske biskupske konferencije, potičemo sve vas, draga braće svećenici i sve vas, dragi vjernici, da se nastavite pridržavati preporuka Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo o fizičkom distanciranju, pojačanoj osobnoj higijeni, pojačanoj higijeni prostora i praćenju zdravstvenog stanja koje će biti objavljene, a odnose se na crkvene prostore i vjerska okupljanja. Riječ je o stručnom mišljenju i preporukama, koje od svih nas traže da ih shvatimo ozbiljno, da ih poštujemo te da ih se savjesno pridržavamo.

Na temelju preporuka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo svaki će biskup za područje svoje biskupije donijeti konkretne odredbe. Stupanjem na snagu novih odredaba po biskupijama opozivaju se odredbe HBK izdane 19. ožujka 2020. koje su se odnosile na opasnost od zaraze koronavirusom.

Dok u ovo uskrsno vrijeme razmatramo otajstvo Kristove slavne pobjede nad smrću i nad grijehom, usmjerimo svoju pozornost prema svima koji proživljavaju teške trenutke neizvjesnosti, straha i tjeskobe, pružajući im molitvom i djelima ljubavi snagu Radosne vijesti.

Sve vjernike i ljude dobre volje stavljamo pod moćni zagovor naše nebeske Majke - Blažene Djevice Marije i sv. Josipa, zaštitnika Crkve i naše Domovine, i svih svetih zaštitnika naših biskupija.

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije
30. travnja 2020.

III. SPLITSKA METROPOLIJA

ODREDBE U SVEZI S OPASNOŠĆU OD ZARAZE KORONAVIRUSOM (SARS-COV-2) I BOLESTI KOJU UZROKUJE (COVID-19)

Svim svećenicima, redovnicima i redovnicama,
i svim vjernicima Splitske metropolije

Draga braćo i sestre!

Zbog vrlo složene situacije u svijetu izazvane koronavirusom (COVID-19), kao i zabilježenih slučajeva ove bolesti u Hrvatskoj, mi, biskupi Splitske metropolije, smatramo svojom dužnošću sve vas pozvati na veći oprez i odgovornost u kontaktima s drugim osobama kako bismo zaštitili sebe i druge. Ovisno o situaciji u pojedinoj državi, u nekim biskupijama su u potpunosti zabranjena misna slavlja, dok je u nekim biskupijama ograničen dozvoljen broj ljudi unutar crkve, kako bi se smanjila opasnost širenja ovoga virusa.

Naš Gospodin, kako čitamo u evanđeljima, uvijek je bio najbliži bolesnima i ostavljenima. Zato je u ovom vremenu osobito važno da Crkva bude blizu najugroženijima, vodeći se riječima Drugog vatikanskog koncila koji ističe da je „radost i nada, žalost i tjeskoba ljudi našega vremena, osobito siromašnih i svih koji trpe radost i nada, žalost i tjeskoba također Kristovih učenika.“ Ovo se danas posebno odnosi na našu brigu oko onih koji su u našem društvu ugroženi zbog opasnosti od zaraze i na našu dužnost da učinimo sve što je u našoj moći kako ne bismo bili uzrok širenja zaraze.

Sveti papa Ivan Pavao II. u svojoj enciklici o odnosu vjere i razuma naglašava da je „Crkva najdublje uvjerena da se vjera i razum uzajamno pomažu“. Zato ne smijemo suprotstavljati vjeru znanosti, nego ovoj situaciji trebamo pristupiti vjernički odgovorno. Sve pozivamo na molitvu - osobito tijekom misnih slavlja koja su zbog koronavirusa mnogima uskraćena - i potičemo obitelji koje su „kućne crkve“ i sve vjernike na pojačanu molitvu, na pobožnosti krunice i križnih puteva u svojim domovima, na post i čitanje Božje riječi - za naš narod, za sve pogodjene ovom bolešću,

za one koji im služe i sve odgovorne na različitim razinama koji su pozvani u svezi s ovom situacijom donositi hrabre i odgovorne odluke. Jednako tako sve pozivamo da prate i drže se uputa Ministarstva zdravstva i drugih nadležnih službi i institucija.

Polazeći od svega ovoga i slijedeći upute nadležnih službi Republike Hrvatske, u prvom redu Stožera civilne zaštite, Ministarstva zdravstva i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ), ovim putem donosimo odredbe kojih se treba pridržavati.

1. Neka se odgode do daljnega svi biskupijski i župni pastoralni i katehetski programi i aktivnosti, osim svetih misa i ispovijedi, što znači da se i župna kateheza neće održavati dok god traje obustava redovite nastave u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj;

Odredbe za svete mise:

2. Sve vjernike koji zbog ove situacije u svojoj savjeti smatraju da ne mogu ili ne trebaju ići na misu, kao dijecezanski biskupi, oslobođamo dužnosti sudjelovanja na nedjeljnoj svetoj misi i potičemo ih da svetu misu prate na radiju, televiziji ili na internetu, a potičemo ih i na duhovnu pričest tako da sebi posvećuju stvarnu Isusovu prisutnost u euharistijskim prilikama i bude želju za sjedinjenjem s Njim;

3. Neka svećenici sa simptomima povišene tjelesne temperature, kašla, poteškoća sa disanjem, kratkog daha ne slave mise s narodom niti dijele sakramente, a ako nisu u mogućnosti pronaći zamjenu, neka se otkaže sveta misa;

4. Neka se suzdrže od dolazaka na svete mise:

- starije osobe;
- osobe sa simptomima povišene tjelesne temperature, kašla, poteškoća sa disanjem, kratkog daha;

- osobe s kroničnim bolestima poput bolesti srčanožilnog ili dišnog sustava, šećerne bolesti, malignih bolesti;
- osobe koje su u posljednjih 15 dana boravile u područjima zahvaćenim širenjem zaraze ili su bile u doticaju s osobama koje su vjerojatno ili potvrđeno oboljele od COVID-19 bolesti;

5. Imajući u vidu veličinu pojedine crkve, neka prisutni u crkvi drže razmak (bilo kod stajanja, bilo kod sjedenja) koji preporučuje HZJZ, dok ostali mogu stajati ispred crkve;

6. Neka se, ako je moguće, svete mise slave na otvorenom;

7. Neka se, koliko je moguće, vrata crkve drže otvorenima da ih vjernici ne moraju dodirivati pri ulasku/izlasku iz crkve;

8. Neka se crkve redovito provjetravaju i čiste te se po mogućnosti na ulaz u crkve stave dezinfekcijska sredstva;

9. Neka se iz posuda za blagoslovljenu vodu na ulazima u crkve i kapele ukloni blagoslovljena voda;

10. Neka se preko mise ne skuplja milostinja, a vjernike se može potaknuti da svoj prilog ostave nakon svete mise u prigodno postavljenim košaricama na izlazima iz crkve;

11. Neka se na svetim misama izostavi davanje mira pružanjem ruke;

12. Neka svećenici i ostali djelitelji pričesti obrate posebnu pažnju na dijeljenje pričesti vjernicima i neka dijele svete hostije isključivo na ruku;

13. Neka se djeci ne stavlja križić tijekom pričesti;

14. Neka svećenici i djelitelji pričesti posebnu pozornost obrate na pranje i higijenu ruku kod pripreme ciborija za misu i neposredno prije početka mise, kao i neposredno prije dijeljenja pričesti. Preporuka HZJZ je prati ruke temeljito sapunom i vodom najmanje 20 sekundi;

15. Neka se u koncelebriranim misama samo glavni slavitelj pričesti pod obje prilike, ostali samo blagovanjem Tijela Kristovog;

16. Neka se koncelebranti uzdrže svakog dodirivanja liturgijskih knjiga ili posuđa tijekom

mise, tj. neka glavni celebrant obavlja sve liturgijske radnje;

17. Neka svećenici i ostali voditelji ministranata pouče ministrante kako će se, uz što manje kontakata s drugima, ponašati na misama;

18. Preporučuje se da svete mise - i nedjeljne - budu tihe mise, odnosno bez pjevanja;

Odredbe za ispovijedi:

19. Neka se ispovijeda u sakristijama ili drugim prostorijama gdje se može glasnije govoriti, a razmak između svećenika i osobe koja se ispovijeda neka bude barem jedan metar. Ako to ipak nije moguće, neka se u ispovjedaonicama preko rešetke stavi najlonska folija. Neka se ne ispovijeda u ispovjedaonicama koje su potpuno zatvorene;

20. Neka župnici, rektori crkava i upravitelji samostanskih crkava već sada potaknu vjernike na ispovijed prije Uskrsa. Neka se u tu svrhu, poštujući gore navedene odredbe za ispovijed, ponude vjernicima na dnevnoj ili tjednoj bazi više termina za ispovijed kako bi se neposredno prije Uskrsa izbjeglo okupljanje velikog broja ljudi.

Već sada koristimo priliku zahvaliti svima onima koji se brinu za nas, a osobito onima koji se brinu za oboljele. Svaka nepogoda i bolest je kušnja za nas. No, ne smijemo očajavati. Sve vas pozivamo da budete hrabri i postojani u osobnoj molitvi kako bismo sačuvali postojanu vjeru u Božje milosrđe i providnost. Još jednom sve vas pozivamo na molitvu, odgovornost, strpljenje i razboritost u ovoj situaciji.

Neka se odredbe ovog dekreta izvješe na oglasnim pločama i pročitaju vjernicima prije početka svetih misa Treće korizmene nedjelje. U privitku Vam dostavljamo i preporuku Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te vas pozivamo da pratite objave na službenim stranicama HZJZ-a.

Ove odredbe stupaju na snagu od nedjelje, 15. ožujka 2020., te vrijede do opoziva ili do izdavanja novih mjera. Stupanjem na snagu ovih odredbi opozivaju se ranije dijecezanske odredbe izdane u svezi s opasnošću od zaraze koronavirusom.

Sve vjernike i ljude dobre volje stavljamo pod moćni zagovor naše nebeske Majke - Blažene Djevice Marije i naših svetih zaštitnika: Duje, Vlaha, Mihovila i Stjepana.

U Kristu vam odani,

✠ Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit

✠ Mate Uzinić, dubrovački biskup

✠ Tomislav Rogić, šibenski biskup

✠ Petar Palić, hvarski biskup

13. ožujka 2020.

PISMO BISKUPA SPLITSKE METROPOLIJE SVEĆENICIMA I VJERNICIMA O SLAVLJENJU SVETIH MISI I DRUGIH LITURGIJSKIH SLAVLJA U VRIJEME ZARAZE KORONAVIRUSOM

Draga braćo i sestre!

Raduje nas što je sazrjelo vrijeme da se postupno ublažavaju mjere ograničavanja vjerskih okupljanja u vrijeme pandemije. U četvrtak, 23. travnja 2020. god., Vlada Republike Hrvatske donijela je odluku kojom se dopuštaju vjerska okupljanja od 2. svibnja 2020. god., čija je obustava bila donesena odlukom Stožera civilne zaštite od 19. ožujka 2020. god.

Dok zahvaljujemo svima koji vode brigu o našem zdravlju, zahvaljujemo i vama, dragi svećenici i vjernici, što ste odgovorno prihvatali i pridržavali se Odredbi HBK od 19. ožujka 2020. god. s obzirom na sprječavanje širenja bolesti COVID-19. Odredbe smo donijeli, prema Odluci Stožera civilne zaštite, iz ljubavi i odgovornosti prema vjernicima i društvenoj zajednici u kojoj živimo, osobito prema najugroženijima. Vjerujemo da je ta, za nas teška odluka, pomogla usporavanju širenja pandemije, a time i održivosti sustava zdravstvene skrbi.

Proteklih tjedana smo često, osobno i obiteljski, upravljali molitve i vapaje Isusu i Majci Mariji, koja je kao zdravlje bolesnih slika sigurne nade i utjehe. Potičemo vas da i dalje vršite djela pobožnosti i molite naše nebeske zaštitnike da nam pomognu biti postojanima u vjeri i da nam isprose mir duše i zdravlje tijela.

Vjerujemo da čovjeka od početka stvaranja prati i vodi Milosrdni Otac, ali i da to ne isključuje našu vjerničku odgovornost za naš život i život bližnjih. Zato vas pozivamo da ovoj situaciji nastavite pristupati vjernički odgovorno i držite se svih uputa, kako bi sustav zdravstvene skrbi mogao i dalje funkcionirati, a mi vjernici, što je nama osobito važno, mogli nastaviti s javnim vjerskim okupljanjima.

Prema odluci Vlade kojom se dopuštaju vjerska okupljanja, a na tragu preporuka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, mi, biskupi Splitske metropolije, donosimo sljedeće odredbe:

1. Tamo gdje je moguće, neka se svete mise slave na otvorenom, uz držanje mjera fizičkog razmaka.

2. Neka se vrata crkve drže otvorenima da ih vjernici ne moraju dodirivati pri ulasku/izlasku iz crkve. Neka se uklone molitvenici i pjesmarice iz klupa. Kada god su crkve otvorene neka se unutra obdržava potreban fizički razmak i pojačano vodi briga o higijeni, prozračivanju i čišćenju.

3. Neka posude za blagoslovljenu vodu na ulazima u crkve i kapele i dalje ostanu prazne.

4. Svećenici koji slave mise s narodom dužni su prije mise izmjeriti temperaturu. Svećenik koji ima neki od sljedećih simptoma: tjelesna temperatura iznad 37.2°C , kašalj, poteškoće s

disanjem, kratak dah, neka ne slavi misu s narodom, niti dijeli sakramente, a ako nije u mogućnosti pronaći zamjenu, neka otkaže svetu misu. Isto tako, ako svećenik sumnja da je možda zaražen, a još nema simptome, neka ne slavi misu s narodom, niti dijeli sakramente.

5. Neka se do dalnjega suzdrže od dolaska na svete mise:

- starije i bolesne osobe;
- osobe sa simptomima povišene tjelesne temperature, kašla, poteškoća s disanjem, kratkog daha;
- osobe s kroničnim bolestima poput bolesti srčanožilnog ili dišnog sustava, šećerne bolesti, malignih bolesti;
- osobe koje su pod rizikom da su mogle biti u kontaktu s osobama pozitivnim na COVID-19 ili su pod sumnjom da bi mogle biti zaražene s COVID-19 ili su u samoizolaciji.

6. Neka se u crkvama označe sva predviđena mjesta za vjernike koja moraju biti međusobno udaljena najmanje dva metra u svim smjerovima. Za članove zajedničkog kućanstva nije potrebno da jedni od drugih budu odvojeni dva metra.

7. Neka u svakoj crkvi za svako misno slavlje budu određeni redari koji bi vjernicima pomogli držati se svih uputa. Redari neka obavezno nose maske i rukavice. Na ulasku u crkvu neka svakom vjerniku poprskaju ruke sredstvom za dezinfekciju. Dužnost je redara ograničiti ulazak u crkvu onolikog broja vjernika koliko ima označenih mjeseta, vodeći računa o pravilu vezanom za zajednička kućanstva. Neka se ostalim sudionicima, gdje god je to moguće uz držanje fizičkog razmaka, omogući praćenje liturgijskog slavlja izvan crkve. Neka se u crkvu ulazi na jedna vrata, a izlazi na druga, gdje god je to moguće. Neka se nakon svake mise prema uputama HZJZ-a dezinficira i prozrači crkvu.

8. Prije mise, prilikom pripreme darova (kruha i vina) za svetu misu potrebno je nositi zaštitnu masku i prethodno dezinficirati ruke. Nakon što se pripreme darovi, neka se ciborij i plitica pokriju i cijelo vrijeme, a što uključuje i vrijeme posvete, ostanu pokriveni, kako ih se ne

bi kapljично kontaminiralo.

9. Neka se mise slave bez služenja ministranata.

10. Neka se u obredu pružanja mira ne koristi gesta pružanja ruke.

11. Neka svećenik, djelitelj svete pričesti, prije samog čina podjeljivanja svete pričesti stavi zaštitnu masku i dezinficira ruke.

12. Za vrijeme pričesti, vjernici neka ostanu na svojim mjestima, odnosno neka se minimalno kreću u crkvi, a svećenik neka dođe do njih. Podjela svete pričesti neka bude isključivo na ruku. Neka se ciborij drži većim dijelom prekriven (poklopcem ili folijom) i pazi da se ciborij tijekom pričesti ne približava previše vjernicima da oni ne bi kapljично kontaminirali druge hostije. Neka se djeci ne stavljaju križić tijekom pričesti.

13. Neka u koncelebriranim slavljkama glavni slavitelj, nakon što je dezinficirao ruke, sam pojedinačno podijeli hostije koncelebrantima, i neka se on pričesti pod obje prilike, a ostali samo blagovanjem Tijela Kristovog.

14. Neka se za ispovijed koristi prostor (crkva, sakristija ili dvorana) gdje je moguće ostvariti potreban fizički razmak. Neka i ispovjednik i pokornik nose zaštitne maske, a prije ulaska pokornik je dužan dezifinirati ruke. Neka vjernici koji čekaju ispovijed drže potreban fizički razmak.

15. Pjevački zborovi, ovisno o veličini prostora za pjevače, neka se svedu na nekolicinu koja može održavati propisani razmak.

16. Neka se za vrijeme svete mise ne skuplja milostinja, a vjernici mogu ostaviti svoj prilog u prigodno postavljenim košaricama nakon svete mise.

17. Sakramenti krštenja i ženidbe neka se slave držeći se fizičkog razmaka od najmanje dva metra između osoba, s izuzetkom za članove istog kućanstva. Neka svećenik nosi zaštitnu masku u onim dijelovima obreda u kojima ne može držati potreban fizički razmak. Obredne geste koje uključuju dodir, kao i bliske fizičke kontakte, treba svesti na najmanju moguću mjeru ili izbjegavati. Krštenja se vrše isključivo polijevanjem i to vodom blagoslovljrenom unutar obreda.

18. Prilikom podjeljivanja sakramenta bolesničkog pomazanja svećenik mora prije dolaska kod bolesnika staviti jednokratnu zaštitnu masku i rukavice. Bolnički kapelani i svećenici koji pastoralno skrbe u staračkim domovima i drugim sličnim ustanovama trebaju slijediti upute spomenutih ustanova za prevenciju zaraze.

19. Prilikom slavlja kršćanskih sprovoda neka se obdržavaju zdravstvene i sigurnosne upute mjerodavnih državnih institucija. Sprovodne mise se mogu održavati samo nakon ukopa pokojnika i držeći se gore navedenih uvjeta za slavljenje svetih misa.

20. Na vjerskim okupljanjima preporuča se svima nošenje maski.

21. Župna kateheza i druge župne aktivnosti za djecu i mlade u organizaciji župe ostaju odgođeni do daljnjega. Sva ostala župna slavlja, sakramentali, pučke pobožnosti i drugi događaji kao i svi sastanci, kako unutar zatvorenih prostora tako i na otvorenim prostorima, neka se održavaju isključivo ako su pastoralno opravdani i ako se može zadovoljiti uvjet fizičkog razmaka i druge propisane mjere. Pučke pobožnosti i drugi događaji unutar crkve ne mogu biti neposredno prije niti neposredno nakon svete mise.

22. Sve vjernike koji zbog ove situacije u svojoj savjesti smatraju da ne mogu ili ne trebaju ići na misu, kao dijecezanski biskupi, oslobođamo dužnosti sudjelovanja na nedjeljnoj svetoj misi i potičemo ih da prijenos svete mise prate putem radija, televizije ili društvenih mreža. Također, potičemo ih i na duhovnu pričest tako da sebi posvećuju stvarnu Kristovu prisutnost u euharistijskim prilikama i bude želju za sjedinjenjem s Njim.

23. Župni, biskupijski i drugi crkveni uredi, ako je to nužno neka se otvore, ali se i dalje vjernicima preporučuje, kada god je to moguće, da se obraćaju navedenim ustanovama telefonom ili elektroničkom poštom.

25. U crkvenim ustanovama u kojima živi više osoba, kao što su svećenički domovi,

redovničke kuće, sjemeništa, neka se i dalje ograniče izlasci i kontakti s posjetiteljima izvana.

26. Katolički vrtići, škole i druge odgojno-obrazovne i dobrotvorne ustanove dužne su slijediti upute Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i nadležnih ministarstava.

Sastavni dio ovih odredaba su: Preporuke za sprečavanje zaraze COVID-19 u crkvenim prostorima vezano za vjerska okupljanja i Preporuke za korištenje maski za lice Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, koje su u prilogu i koje molimo da se detaljno prouče. Molimo odgovorne osobe da s ovim odredbama upoznaju vjernike u svojim zajednicama.

Ove odredbe stupaju na snagu u subotu, 2. svibnja 2020. god., u 24:00 sata te vrijede do opoziva ili do drugačije odluke. Stupanjem na snagu ovih odredaba opozivaju se sve ranije odredbe izdane u vezi s opasnošću od zaraze koronavirusom. Cilj ovih odredaba je omogućiti vjerska slavlja s narodom u vremenu pandemije, pa vas molimo da nam svojim odgovornim ponašanjem u tome pomognete.

Dok u ovo uskrsno vrijeme razmatramo otajstvo Kristove slavne pobjede nad smrću i nad grijehom, sjetimo se onih koji proživljavaju teške trenutke neizvjesnosti, straha i panike i budimo im blizu sa svojom molitvom, žrtvom i ljubavlju.

Sve vas stavljamo pod moćni zagovor naše nebeske Majke - Blažene Djevice Marije, svetog Josipa i naših svetih zaštitnika: Dujma, Vlaha, Mihovila i Stjepana.

U Kristu vam odani,

✠ Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup i metropolit

✠ Mate Uzinić, dubrovački biskup

✠ Tomislav Rogić, šibenski biskup

✠ Petar Palić, hvarski biskup

30. travnja 2020.

IV. ODREDBE ORDINARIJATA

Broj: 273/2018

Hvar, 23. listopada 2018.

Sukladno zakonskoj odredbi koja traži da se u svakoj biskupiji osnuje prezbiteralo vijeće, čija je zadaća pomagati biskupu u upravljanju biskupijom da bi se što više unapređivala pastoralna dobrobit njemu povjerenog dijela Božjega naroda (usp. Kan 495, § 1), te sukladno provedenim izborima za članove prezbiteralog vijeća na temelju odluke dijecezanskog biskupa, br. 199/2018 od 3. rujna 2018., ovime donosim

DEKRET O IMENOVANJU PREZBITERSKOG VIJEĆA HVARSKE BISKUPIJE ZA RAZDOBLJE 2018. - 2023.

a. Članovi Prezbiteralog vijeća po službi:

1. Mons. Stanko Jerčić, generalni vikar Hvarske biskupije
2. don Toni Plenković, biskupski vikar za otok Brač

b. Članovi Prezbiteralog vijeća po izboru svećenika po dekanatima:

1. don Mili Plenković, Hvarska dekanat
2. don Jakša Rubinić, Brački dekanat
3. don Milan Šarić, Viški dekanat

c. Član Prezbiteralog vijeća po izboru redovnika koji nemaju službu po dekretu mjesnog ordinarija:

1. Fra Pero Kelava, OFM Conv., Vis

d. Članovi Prezbiteralog vijeća slobodnim imenovanjem dijecezanskog biskupa:

1. don Ivan Jurin, kancelar Biskupskega ordinarijata
2. o. Ivo Plenković, OP
3. don Ivica Huljev
4. don Pavao Gospodnetić

Djelovanje Prezbiteralog vijeća utvrđeno je važećim pravnim propisima, osobito kan. 495-501., te Statutom Prezbiteralog vijeća.

U skladu s ovim Dekretom, sazivam konstituirajuću sjednicu Prezbiteralog vijeća Hvarske biskupije, koja će se održati u utorak, 27. studenog 2018., s početkom u 10 sati u biskupskom domu u Hvaru, Trg sv. Stjepana 26.

Dnevni red:

1. Molitva i pozdrav
2. Upoznavanje članova PV sa Statutom i pravnim propisima o djelovanju PV
3. Utvrđivanje prioriteta u pastoralnom djelovanju
4. Razno
5. Objed

Svim članovima Prezbiteralog vijeća zahvaljujem na njihovoj spremnosti i suradničkoj otvorenosti, kako bismo, osluškujući poticaje Duha Božjega, hrabro svjedočili Isusovu Radosnu vijest i izgrađivali njegovo Kraljevstvo na ovim prostorima, koje nam je Providnost udijelila.

Radosno vas očekujući na sjednici, na sve vas i vaše djelovanje zazivam obilje Božjeg blagoslova i molim zagovor Marije, Majke Crkve, sv. Stjepana, pape i svih svetih zaštitnika naše biskupije.

Uz pozdrav u Gospodinu,

don Ivan Jurin
kancelar

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 274/2018

Hvar, 23. listopada 2018.

Sukladnoj zakonskoj odredbi u kan. 502, § 1, a imajući u vidu veličinu i potrebe Hvarske biskupije, donosim

DEKRET O IMENOVANJU ZBORA SAVJETNIKA ZA GODINE 2018. - 2023.

U Zbor savjetnika Hvarske biskupije na petogodišnje razdoblje imenujem sljedeće članove Prezbiteralog vijeća:

1. Mons. Stanko Jerčić
2. don Toni Plenković
3. don Mili Plenković
4. don Jakša Rubinić
5. don Pavao Gospodnetić
6. don Ivan Jurin

Prema odredbama Zakonika kanonskog prava zadaće Zbora savjetnika su sljedeće:

a) institucionalne zadaće u okolnostima kad je biskupska stolica prazna (usp. kan. 419 i sl.);
b) odlučujuće zadaće u poslovima izvanrednog upravljanja (kan. 1277) i otuđenja biskupijskih dobara (kan. 1292, § 1);

c) savjetodavne zadaće kod imenovanja i uklanjanja biskupijskog ekonoma (kan. 494, §§ 1 i 2) i u poslovima upravljanja koji su od veće važnosti s obzirom na gospodarsko stanje biskupije (kan. 1277).

Zahvaljujem Vam na spremnosti za vršenje ove zadaće i na Vas i Vaš rad zazivam obilje Božjeg blagoslova i molim zagovor Marije, Majke Crkve, sv. Stjepana, pape i svih svetih zaštitnika naše biskupije.

Uz pozdrav u Gospodinu,

don Ivan Jurin
kancelar

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 361/2018

Hvar, 19. prosinca 2018.

O BINACIJAMA I TRINACIJAMA

Braćo svećenici!

Presveta Euharistija je „najuzvišeniji sakrament“ (kan. 897) i neiscrpno otajstvo, koje ljudski um ne može do kraja dokučiti ni obuhvatiti. Svećenik, kao onaj koji slavi euharistiju i predsjeda euharijskim slavlјem, pozvan je s najvećim marom i pobožnošću slaviti ovo otajstvo vjere, kloneći se svega onoga što je protivno ili nedostojno u slavljenju ovoga sakramenta.

Zakonik kanonskog prava iz 1983. godine promatra svećenika u odnosu na euharistiju u dijelu pod naslovom: „Služitelj presvete euharistije“ (*De sanctissimae Eucharistiae ministro*): kann. 900-911. Kao onaj koji je u službi Euharistije, svećenik ima i svoje kanonske obveze i prava. Svećenik u euharijskom činu opslužuje zapravo dva prava: i liturgijsko pravo (sadržano u liturgijskim smjernicama i propisima, npr. u *Općoj uredbi Rimskog misala*), i kanonsko pravo (kanonske norme), što zajedno čini crkveno pravo.

Kako bi se izbjegla različita praksa i nesporazumi na području Hvarske biskupije, ovime želim sve podsjetiti na temeljne odredbe s obzirom na slavljenje Euharistije.

1. Zakonik kanonskoga prava, kan. 905, propisuje:

§ 1. Izuvezši slučajeve u kojima je prema pravnoj odredbi dopušteno više puta istoga dana slaviti ili koncelebrirati euharistiju, **svećeniku nije dopušteno slaviti više od jedan put na dan**.

§ 2. Ako nema dovoljno svećenika, mjesni ordinarij može dopustiti da svećenici zbog opravdana razloga slave misu **dva put dnevno**; dapače, kad to traži pastoralna potreba i **triput nedjeljama i zapovjednim blagdanima**. Opća je, dakle, odredba da svećenik ne slavi sv. Misu više od jedan put na dan, osim u slučajevima kad to pravo dopušta. A ti se slučajevi tretiraju kao iznimka.

Prema važećim odredbama, dopušta se više puta slaviti ili koncelebrirati Misu u ovim slučajevima:

- Na Veliki četvrtak: "Tko je na Veliki četvrtak slavio Misu posvete ulja ili u njoj koncelebrirao, može slaviti i večernju Misu večere Gospodnje ili u njoj koncelebrirati" (OURM, br. 204 a).

- Na Uskrs: "Tko je slavio Misu vazmenoga bdijenja ili u njoj koncelebrirao, može slaviti i danju Misu na dan Vazma ili u njoj koncelebrirati" (OURM, br. 204 b).

- Na Božić: "Mogu svi svećenici slaviti ili koncelebrirati tri Mise, s tim da se one slave u svoje vrijeme" (OURM br. 204 c) i za svaku uzeti prilog (usp. kan. 951 § 1).

- Na Spomen svih vjernih mrtvih: svi svećenici mogu slaviti tri Mise ili u njima koncelebrirati, namjenjujući jednu na vlastitu nakanu, ad libitum, drugu na nakanu svih vjernih mrtvih, a treću na nakanu Rimskoga Prvosvećenika (Benedikt XV., Apost. konstitucija In cruentum altaris sacrificium, AAS 7 (1915), str. 401-404).

- Ako je svećenik već slavio Misu na nakanu vjernika, dopušta mu se koncelebrirati s biskupom ili njegovim izaslanikom u prigodi biskupijske sinode, pastoralnoga pohoda ili nekoga svećeničkog zborovanja. Ista ovlast vrijedi i za redovnike, *servatis servandis*, ako koncelebriraju s vlastitim ordinarijem (OURM, br. 204 e).

Mjesni ordinarij, tj. dijecezanski biskup može dopustiti:

Binacije: običnim danom - ako postoji oskudica svećenika i zbog opravdana razloga (šire tumačenje: potreba neke redovničke zajednice ili neke skupine vjernika kao što je slavlje vjenčanja ili zadušnice, ali ni u kojem slučaju da bi se samo apsolvirale redovite intencije), te

Trinacije: samo u nedjelje i zapovjedne svetkovine, i to zbog pastoralnih razloga.

Trinacija u obične dane nije ni u kojem slučaju dopuštena.

“Kvadrinacija” nije nikomu dopuštena osim izričitim dopuštenjem Svetе Stolice! A to do sada nismo tražili.

2. Misni stipendij od binacija i trinacija

Zakonik u kan. 951 jasno propisuje:

§ 1. Svećenik koji istoga dana slavi više misa može svaku namijeniti na nakanu za koju je dan prilog, obdržavajući ipak zakon da za sebe uzme, osim na dan rođenja Gospodinova, prilog za samo jednu misu, a da ostale preda u svrhe koje je propisao ordinarij, dopustivši doduše neku naknadu s izvanjskog naslova.

§ 2. Svećenik koji istoga dana koncelebrira drugu misu ne može ni s kojeg razloga primiti za nju prilog.

Prema Papinskom povjerenstvu za vjerodostojno tumačenje Zakonika kanonskoga prava, od 20. veljače 1987., Ordinarij o kojem govori kan. 951 jest vlastiti ordinarij svećenika slavitelja, ‘osim ako se radi o župnicima i župnim vikarima za koje se Ordinarij razumije Ordinarij mjesta’ (L’Osservatore Romano, 24. VII. 1987., str. 5). Dosljedno tomu, prilozi za binirane i trinirane mise župnika, upravitelja župa, župnih vikara koji su redovnici pripadaju mjesnomu biskupu ordinariju, prema njegovoj nakani. A prilozi biniranih i triniranih misa redovnika, koji nisu u pastoralu, pripadaju njihovu redovničkom poglavaru, prema njegovoj nakani.

Naravno, za binacije i trinacije valja imati dopuštenje u pisani obliku od mjesnoga biskupa ordinarija. Crkveni propisi koji uređuju pitanje misnih nakana štite najveću svetinju - Presvetu Euharistiju - od bilo kakvih zloporaba. Zato i kršenje tih propisa sa sobom povlači težak nered u svećeničkoj savjeti.

Imajući sve to pred očima, da se ponovno uvede sustavan red u svezi s biniranim i triniranim Misama u našoj biskupiji, određujem kako slijedi:

1. Dosadašnje ovlasti za biniranje i triniranje podijeljene u bilo koja doba i za bilo koji period, osim ako postoji privilegij Svetе Stolice koji treba predočiti, **prestaju svim svećenicima u našoj biskupiji 28. veljače 2019.**

2. Ovlasti biniranja i triniranja ponovno će se ubuduće davati samo na temelju traženja izražena u pisani obliku.

3. Stoga, pozivam braću svećenike u pastoralu (župnike, upravitelje župa, župne vikare) kojima je potrebno binirati ili trinirati da odmah po primitku ove okružnice osobno, **napismeno i obrazloženo** zatraže dopuštenje za **biniranje** (za radne dane ili nedjelje i svetkovine) i **triniranje** (samo za nedjelje i zapovjedne blagdane).

4. U našoj biskupiji nisu nikomu dopuštene takozvane skupne ili kolektivne Mise.

5. Svaki je svećenik obvezan voditi osobnu evidenciju primljenih misa za slavljenje (usp. Kan 955, § 4).

6. Župnik i rektor crkve ili drugog mjesta pobožnosti u kojima se običavaju primati misni prilozi dužni su imati posebnu knjigu u koju trebaju upisati broj misa, nakanu i primljeni prilog za misu i kad su slavljene (usp. Kan 958, § 1).

7. Svećenici su dužni višak običnih misnih nakana dostaviti Biskupsom Ordinarijatu.

Sve svećenike pozivam da savjesno i odgovorno u slavljenju euharistije obdržavaju kako liturgijske propise tako i kanonske norme, te da s istima upoznaju vjernike na način kako to uobičajeno čine.

Na sve Vas i Vaš rad zazivam obilje Božjeg blagoslova i molim zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Crkve.

don Ivan Jurin
kancelar

 Petar Palić
biskup

Broj: 648/2019

Hvar, 30. prosinca 2019.

OVLAST ISPOVJEDNICIMA Svim svećenicima u Hvarsкоj biskupiji

Velečasni gospodine!

Sve do 8. prosinca 2015. godine, tj. do početka Izvanrednog jubileja Božjeg milosrđa, ovlast za odrješenje od grijeha, odnosno cenzure izopćenja zbog izvršenog pobačaja, dijecezanski biskupi davali su svećenicima po službi koju su obnašali ili po pravu ili dopuštenjem. Od 8. prosinca 2015. godine, tj. od početka godine Izvanrednog jubileja Božjeg milosrđa, papa Franjo je, kao vrhovni pastir opće Crkve, tu ovlast dao svim svećenicima najprije samo za vrijeme trajanja Godine milosrđa, a nakon završetka Izvanrednog jubileja Božjeg milosrđa, tu je ovlast svim svećenicima produžio na neodređeni rok (usp. *Misericordia et misera* 12).

Na takav su način isповједnici dobili od pape Franje onu ovlast koju pravo Crkve traži za odrješenje pokornika od cenzure izopćenja unaprijed izrečenog prema odredbi kan. 1398 za grijeh pobačaja i, također, za mogućnost odrješenja od tog i drugih isповjeđenih grijeha.

Riječ je, dakle, o ovlasti koja se temelji na vlasti rimskog prvosvećenika (usp. kann. 332–333) koju odsad pa nadalje mogu vršiti svi isповједnici na sakramentalnom sudištu, tj. samo u kontekstu slavlja sakramenta pomirenja, a ne na izvansakramentalnom području, koju može vršiti zakonita crkvena vlast. Podjeljivanjem te ovlasti papa Franjo nije promijenio kanonsko kazneno pravo latinske Crkve glede kažnjivog djela pobačaja i kazne izopćenja unaprijed izrečene, nego je tim načinom

podjeljivanja ovlasti želio postići svrhu olakšavanja podjeljivanja odrješenja u sakramentalnom sudištu »kako nijedna zaprjeka ne bi stajala na putu između traženja pomirenja i Božjeg oproštenja« (MeM 12).

S tim u svezi, na području Hvarske biskupije svi svećenici koji imaju potrebnu isповједну jurisdikciju, imaju ovlast odrješivati od cenzure u koju prema kan. 1398 ZKP-a upadaju *procurantes abortum*.

don Ivan Jurin
kancelar

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 649/2019

Hvar, 30. prosinca 2019.

OVLAST BINIRANJA I TRINIRANJA Svim svećenicima u Hvarskoj biskupiji

Velečasni gospodine,

ovime Vam dajem ovlasti biniranja, odnosno triniranja za 2020. godinu pod uvjetima i ukoliko postoje isti razlozi zbog kojih Vam je ova ovlast bila dana za ovu godinu.

Za sve ostalo, treba se pridržavati odredaba koje su donesene u dopisu br. 361/2018 od 19. prosinca 2018. godine

Na Vas i Vaš rad zazivam obilje Božjeg blagoslova i molim zagovor Blažene Djevice Marije Bogorodice.

don Ivan Jurin
kancelar

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 112/2018

Hvar, 19. lipnja 2018.

UPUTE O UPRAVLJANJU VREMENITIM DOBRIMA U HVARSKOJ BISKUPIJI Župama i svećenicima u biskupiji - svima

Draga braćo svećenici!

Crkveni dokumenti na više mjesta govore o stvarnosti Crkve. Ona je, s jedne strane, kao ot-kupljeni narod Božji, otajstvo (*Ecclesiae mysterium*), ali i zajednica i zajedništvo. Crkva je i društvo

te ima svoju dvostruku narav: vidljivu i nevidljivu, nutarnju i izvanjsku, osobnu i društvenu. To su dva lica Crkve, koja se stapaju u jednu stvarnost. Vidljivo lice Crkve zahtjeva i vremenita dobra, da bi ona mogla ostvariti vlastitu svrhu.

Iako Zakonik kanonskog prava jasno govori u upravljanju vremenitim crkvenim dobrima, ovim uputama želimo jasnije odrediti način upravljanja vrementim dobrima u Hvarskoj biskupiji.

Uz odredbe o upravljanju vremenitim crkvenim dobrima koje se nalaze u Zakoniku kanonskoga prava, ovime za područje Hvarske biskupije određujem kako slijedi:

1. Žiro-račun župe

Svaka je župa obvezatna imati svoj žiro-račun u banci, na kojem moraju biti isključivo župna novčana sredstva.

Uz potpisnika župnika, potrebno je odrediti još jednog ili dvojicu članova ekonomskog vijeća, koji, također, mogu biti potpisnici na žiro-računu.

Sve župe koje nemaju otvoren žiro-račun, dužne su to učiniti **do 15. srpnja 2018.** i o tome obavijestiti Biskupski ordinarijat, bilo dopisom poslanim poštom, bilo u elektronском obliku na mail: biskupija.hvar@gmail.com

Župe koje imaju otvoren žiro-račun, dužne su, također do 15. srpnja 2018., obavijestiti Biskupski ordinarijat dopisom i u dopisu navesti IBAN (broj računa) i kod koje se banke račun vodi, te tko je potpisnik na istom.

2. Osobni tekući račun svećenika

Nagrada, koja se svećenicima isplaćuje sukladno Oredbama finansijskog sustava u Splitskoj metropoliji, isplaćivat će se od 1. lipnja 2018. isključio na osobni tekući račun svećenika.

Molim sve svećenike, koji još nemaju svoje tekuće račune, da isti otvore u banci koja im je najpraktičnija za poslovanje i IBAN (broj) jave Biskupskom ordinarijatu, dopisom ili elektronском poštom.

3. Obvezne milostinje u Hvarskoj biskupiji

Svaka župa je dužna dostavljati Biskupskom ordinarijatu sljedeće milostinje:

- a) Prve nedjelje u mjesecu (za Središnje biskupijske ustanove i svećenički podmladak)
- b) Veliki Petak (doprinos biskupije za Božji Grob u Jeruzalemu)
- c) Petrov novčić (posljednja nedjelja lipnja – doprinos za Svetu Stolicu i potrebe Crkve)
- d) Misijska nedjelja (doprinos biskupije za pomoć misijama)
- e) Nedjelja Caritasa (doprinos biskupije za Caritas).

Nikakva se druga milostinja u župi ne smije prikupljati osim ovih određenih i onih koje posebnim dopisom odredi Ordinarij.

4. Obveza uplate milostinja

Sve milostinje župnik je obvezatan uplatiti i proslijediti Biskupskom ordinarijatu **ne kasnije od 30 dana** od dana primitka.

Milostinje se uplaćuju na žiro-račun Hvarske biskupije koji se vodi kod **Privredne banke Zagreb, IBAN HR8523400091110158461**

U obrascu koji će biti Vam biti dostavljen potrebno je upisati svrhu uplate i točan iznos, te dostaviti obrazac poštom ili u elektronском obliku kako bismo uplatu mogli uredno unijeti u blagajnički dnevnik i kako bi se izbjegle nejasnoće oko uplate.

5. Binacije i trinacije

Što se binacija i trinacije tiče, treba se pridržavati kanona 950, § 1 i 2, Zakonika kanonskoga prava.

Svaki je svećenik dužan stipendij od binacija i trinacija dostaviti Biskupskom ordinarijatu, te

na propisanom obrascu javiti Biskupskom ordinarijatu.

6. Sklapanje ugovora, otuđenje dobara, posudba župnih novčanih sredstava

Bez izričitog prethodnog pisanog dopuštenja Ordinarija zabranjuje se svako sklapanje ugovora, otuđenje dobara ili posudba župnih novčanih sredstava.

Ukoliko nema pisanog dopuštenja, svako sklapanje ugovora i otuđenje dobara smatrat će se, sukladno ovim Uputama, ništavnim, a posudba župnih novčanih sredstava smatrat će se osobnom obvezom onoga, koji je novčana sredstva posudio.

7. Inventar župne crkve i župne kuće

Kako bi se izbjegle moguće nejasnoće, osobito u prigodi premještaja, određujem da svaki svećenik, u suradnji sa svojim suradnicima, započne izradu inventara župne crkve, odnosno župne kuće, u kojemu će, osobito što se župne kuće tiče, biti jasno naznačeno što je kupljeno župnim sredstvima, a što osobnim svećenikovim sredstvima.

Braćo svećenici!

Svjestan sam da svaka promjena u načinu života ili poslu traži određenu, nekada i zahtjevnu, prilagodbu. Ali sam, također, svjestan, da ćemo jedino na ovaj način, iskreno i vjerodostojno, moći odgovorno upravljati onime što nam je povjereno, na dobro naroda kojemu smo poslani služiti i na dobro sveopće Crkve.

Stoga Vam unaprijed želim zahvaliti za sve što ćete učiniti, kako bismo bili prava i živa slika Kristova u današnjem svijetu, te kako bismo dostoјanstveno čuvali i pred drugima predstavljali lice Crkve, koju ljubimo, kojoj služimo i kojoj s ponosom pripadamo.

Zazivajući na sve Vas i Vaše služenje obilje Božjeg blagoslova i nebeski zagovor Blažene Djevice Marije, Majke Crkve, sve Vas očinskom i bratskom ljubavlju grlim.

Uz pozdrav i blagoslov u Gospodinu,

don Ivan Jurin
kancelar

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 628/2019

Hvar, 12. prosinca 2019.

KARITATIVNA POMOĆ POTREBNIMA - SMJERNICE ZA DJELOVANJE

Župnim uredima
- svima

Velečasni gospodine!

Kao što Vam je već poznato, u našoj se biskupiji na različite načine nastojalo pomagati i pomaže se braći i sestrama u potrebi. S obzirom na važnost karitativnog djelovanja Crkve, papa Benedikt XVI. je u enciklici „*Deus caritas est*“ napisao sljedeće: „*Ljubav prema bližnjemu, ukorijenjena u ljubavi prema Bogu, na prvome je mjestu i nadasve zadaća svakoga pojedinog vjernika, ali je također zadaća cijele crkvene zajednice, i to na svim njezinim razinama: od mjesnih zajednica do partikularne Crkve i sve do opće Crkve u cjelini. Crkva i kao zajednica mora činiti ljubav. To ima za posljedicu da ljubav treba također biti organizirana kako bi predstavljala uređen oblik služenja.*“ (DCE, 20).

Na temelju dosadašnjeg iskustva i načina karitativnog pomaganja, lako možemo zaključiti da je potrebno novo promišljanje s obzirom na ustroj samoga Biskupijskoga caritasa kao ustanove, kao i s obzirom na dosadašnji način pomoći.

- Dok se ne provede reorganizacija Biskupijskoga caritasa kao ustanove, do daljnega vrijedi sljedeći način postupanja u slučajevima potrebnih u župama u Hvarskoj biskupiji, kao i dosadašnjeg oblika pomoći:

A. S obzirom na finansijsku pomoć potrebnima

1. Svaki je župnik dužan, bilo osobno, bilo preko suradnika biti onaj koji potiče i promovira karitativno djelovanje na području župe. Župne zajednice u našoj biskupiji nisu brojem velike, pa je time lakše „sondirati“ potrebe i potrebne na području svoje župe.

2. Ukoliko neki župnik utvrdi da je na području njegove župe pojedinac ili obitelj potrebna finansijske pomoći neka:

- u dopisu opiše situaciju pojedinca ili obitelji (materijalno stanje u cjelini, novčana primanja, posebne potrebe, npr. invalidnost..., brojnost obitelji)

- dopis, koji će sadržavati i preporuku župnika, pošalje Biskupsom ordinarijatu.

3. Nakon što Ordinarijat dobije dopis, odgovor će biti poslan župi, odnosno župniku i način na koji treba dalje postupati.

4. Osoba ili obitelj ne trebaju slati svoje zamolbe Biskupsom ordinarijatu, nego to mogu učiniti izravno župniku, odnosno svojoj župi, koji će onda tu molbu proslijediti Ordinarijatu, naravno, uvijek uz priloženo mišljenje župnika.

5. Osobu ili obitelj ne treba slati izravno u Biskupski ordinarijat, odnosno u katedralnu župu, nego svaki župnik treba pribaviti potrebne informacije o onima koji već primaju pomoć i vidjeti jesu li još u potrebi ili predložiti neke koji trebaju pomoći.

6. U privitku dostavljamo iznose i popis obitelji župama čije se osobe i pojedinci nalaze na dosadašnjem popisu primatelja pomoći.

B. S obzirom na studentske i učeničke stipendije

Ukoliko postoji potreba za studentskom, odnosno učeničkom stipendijom, neka se, također, najprije utvrde finansijski i ostali životni uvjeti obitelji iz koje dolazi student/-ica ili učenik/-ca, pa se na temelju toga pošalje dopis Biskupsom ordinarijatu.

Prednost će imati:

- studenti/učenici iz brojne obitelji
- studenti/učenici koji marljivo studiraju i redovito polažu ispite
- studneti/učenici čije obitelji zbog materijalnih primanja nisu u stanju osigurati sredstva za studij.

Biskupski ordinarijat će, također, nakon što razmotri predmet, odgovoriti župi o dalnjem načinu postupanja.

U nadi da ćemo svi odgovornim postupanjem i nadasve otvorenošću srca otkloniti moguće nejasnoće koje su se pojavljivale u dosadašnjem načinu djelovanja, svima od srca zahvaljujem na trudu i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova.

Uz pozdrav u Gospodinu,

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 629/2019

Hvar, 12. prosinca 2019.

TAKSOVNIK HVARSKE BISKUPIJE

I. SVETA MISA

Misni stipendij	50,00 kn
Gregorijanski ciklus (30 misa uzastopce)	2.000,00 kn

II. POTVRDA – Krizma

Župna blagajna	80,00 kn
Ekonomat biskupije	50,00 kn
	30,00 kn

III. VJENČANJE

Župna blagajna	200,00 kn
Ekonomat biskupije	150,00 kn
	50,00 kn

IV. SPROVOD

Župna blagajna	200,00 kn
Ekonomat biskupije	150,00 kn
	50,00 kn

V. ŽUPNE PRISTOJBE

	Pristojba	Biljeg
1. Matični izvadak(krsni, slobodni, vjenčani, smrtni list)	10,00 kn	10,00 kn
2. Potvrđnica o krštenju, krizmi, vjenčanju, smrti	10,00 kn	5,00 kn
3. Posvjedočenje za kumove	5,00 kn	
4. Sastavljanje zapisnika, molba	10,00 kn	10,00 kn
5. Otpusnica za vjenčanje u drugoj župi kada je vlastiti župnik obavio pripremu za vjenčanje	100,00 kn	20,00 kn
6. Vjenčanje zaručnika iz druge župe	20,00 kn	5,00 kn
7. Rodoslovje	100,00 kn	20,00 kn

VI. PRISTOJBE BISKUPIJSKOG ORDINARIJATA

	Pristojba	Biljeg
1. Oprost od ženidbene napovjedi	20,00 kn	10,00 kn
2. Oprost od maloljetnosti	20,00 kn	10,00 kn
3. Oprost od zapreke disparitatis cultus	20,00 kn	10,00 kn
4. Oprost od mješovite ženidbe	20,00 kn	10,00 kn
5. Oprost od zapreke krvnog srodstva	20,00 kn	10,00 kn

6.	Oprost od zapreke tazbine	20,00 kn	10,00 kn
7.	Oprost od zapreke zločina	20,00 kn	10,00 kn
8.	Oprost od doprinosa krsnog i slobodnog lista	20,00 kn	10,00 kn
9.	Dopuštenje krizme odrasle osobe	20,00 kn	10,00 kn
10.	Dopuštenje podjeljivanja sakramenata krš. inicijacije	20,00 kn	10,00 kn
11.	Primanje u potpuno zajedništvo katoličke Crkve	20,00 kn	10,00 kn
12.	Proglašenje mrtvim	40,00 kn	10,00 kn
13.	Ozdravljenje ženidbe u korijenu	40,00 kn	10,00 kn
14.	Dopuštenje naknadnog upisa u matice	40,00 kn	10,00 kn
15.	Ovjera dokumenata	20,00 kn	10,00 kn
16.	Potvrda o posveti crkve i oltara	100,00 kn	10,00 kn
17.	Imprimatur	20,00 kn	10,00 kn
18.	Vizitacija dekana	100,00 kn	
19.	Vizitacija Ordinarija	200,00 kn	

VII. PRISTOJBE CRKVENOG INTERDIJACEZANSKOG SUDA

1.	Parnički postupak	2.000,00 kn
2.	Upravni postupak	200,00 kn
3.	Potvrde, rješenja, ovjera dokumenata	20,00 kn

NAPOMENE

1. Ovaj Taksovnik obvezuje u savjesti i nitko ne smije tražiti veće takse od propisanih (Kan. 848,952 § 1 i 1264).
 2. Ako je stranka siromašna neka se pristojba snizi za 50%. Ako je posve siromašna, tada neka za sve usluge bude oslobođena doprinosa. Ako se za takve traži od Ordinarijata bilo kakav oprost, to treba naznačiti u dopisu.
 3. Na dopise se smiju stavljati samo crkveni biljezi, koji je nabavljuju u Biskupskom Ordinarijatu.
 4. Svaki službeni crkveni dopis koji izdaje župni ured, mora biti obilježen brojem iz Urudžbenog zapisnika, propisno biljegovan crkvenom biljegom, potvrđen pečatom crkvene ustanove koja ga izdaje i vlastoručnim potpisom osobe koja zakonito zastupa dotičnu ustanovu. Dopisi bez broja, nebiljegovani, nepotpisani i nepečaćeni ne vrijede i treba ih vratiti pošiljatelju.
- Ovaj Taksovnik stupa na snagu od 1. siječnja 2020. godine.

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 240/2020

Hvar, 11. ožujka 2020.

ODREDBE ZA POSTUPANJE VEZANO UZ POJAVU COVID-19 BOLESTI UZ- ROKOVANE NOVIM KORONA VIRUSOM I VJERSKA SLAVLJA I DRUGA VJERSKA OKUPLJANJA

Župama i svećenicima u biskupiji - svima

Poštovana braćo svećenici i redovnici!

Kao odgovorni građani društva u kojemu živimo, odgovarajući na preporuke Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, pozvani smo svoje vjerske događaje i bogoslužne forme uskladiti s novonastalim okolnostima.

U tom smislu, određujem kako slijedi:

da se svi sudionici vjerskih slavlja i vjerskih okupljanja:

- pridržavaju preporuka općih mjera zaštite od respiratornih zaraznih bolesti (higijene ruku i nosa)
- ne dolaze na vjerska slavlja i okupljanja u slučaju bolesti i pojave simptoma infekcije dišnih putova (povišena tjelesna temperatura, kašalj, poteškoće s disanjem, kratak dah)
- izbjegavaju odlazak na vjerska okupljanja i vjerska slavlja osobe koje su bile u područjima zahvaćenim širenjem zaraze ili su bile u doticaju s osobama koje su vjerojatno ili potvrđeno oboljele od COVID-19 bolesti 14 dana od napuštanja zahvaćenog područja ili doticaja s oboljelom osobom, te da se pridržavaju uputa liječnika o zdravstvenom nadzoru
- izbjegavaju odlazak na vjerska slavlja i druga vjerska okupljanja, posebice onih koja uključuju veći broj prisutnih, tijekom trajanja aktualne situacije vezano uz sprječavanje širenja infekcije novim koronavirusom osobe starije životne dobi i osobe s kroničnim bolestima (primjerice bolesti srčanožilnog ili dišnog sustava, šećerna bolest, maligne bolesti)

Svi župnici, upravitelji župa i odgovorni u čijim se crkvama slavi bogoslužje dužni su:

- ukloniti blagoslovljene vode u škropionicama i ostaviti ih prazne iz crkava, kapela i drugih liturgijskih prostora kojom vjernici čine znak križa prilikom ulaska i izlaska iz navedenih prostora
- izostaviti pozivanje vjernika da pružaju znak mira rukovanjem prilikom vjerskih misnih slavlja

• svećenik - djelitelj svete pričesti treba prije misnog slavlja oprati ruke sapunom i vodom, a neposredno prije početka dijeljenja svete pričesti vjernicima primijeniti dezinficijens za ruke na bazi alkohola

• prilikom pripreme svog materijala potrebnog za održavanje vjerskog slavlja potrebno je pridržavati se svih propisanih higijenskih mjera (primjerice prilikom rukovanja sa svetom pričesti za pripremu dijeljenja)

• svećenik - djelitelj svete pričesti treba dijeliti hostiju svete pričesti isključivo na ruku, a ne u usta, kako bi se izbjegao svaki fizički kontakt između svećenika - djelitelja svete pričesti i vjernika

U svezi s navedenim, a s obzirom na moguću brzu promjenu epidemiološke situacije, preporučamo pratiti upute Nacionalnog kriznog stožera civilne zaštite, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva zdravstva, te postupati sukladno preporukama.

Braću svećenike molim da osobito obrate pozornost i upozore vjernike na sljedeće:

- osobe koje imaju povišenu temperaturu ili simptome dišnog sustava (kašalj, poteškoće s disanjem, kratak dah) trebaju odgoditi dolazak na vjerska okupljanja i slavlja
- osobe koje su unatrag 14 dana boravile na zahvaćenim područjima transmisije bolesti COVID-19 ili bile u bliskom kontaktu sa osobom koja ima vjerojatnu ili potvrđenu COVID-19 infekciju neka ne sudjeluju na vjerskim slavljima i drugim vjerskim okupljanjima, te neka postupaju prema preporukama nadležnih institucija i nadležnog liječnika o zdravstvenom nadzoru

• osobe starije životne dobi i osobe s kroničnim bolestima (primjerice bolesti srčanožilnog ili dišnog sustava, šećerna bolest, maligne bolesti) neka izbjegavaju odlazak na vjerska slavlja i druga vjerska okupljanja, posebice onih koja uključuju veći broj prisutnih, tijekom trajanja aktualne situacije vezano uz sprječavanje širenja infekcije novim korona virusom

• svi posjetitelji vjerskih slavlja i drugih vjerskih okupljanja trebaju se pridržavati općih mjera zaštite (što češće prati ruke, pokrivati usta i nos prilikom kašljanja papirnatom maramicom ili laktom, izbjegavanje rukovanja, izbjegavanje dodirivanja očiju, usta i nosa)

• izbjegavanje bliskog kontakta (manje od 1-2 metara) s bolesnim ljudima koji imaju simptome infekcije dišnih putova, šmrcaju, kišu i kašlu i/ili imaju povišenu tjelesnu temperaturu

Što se tiče većih okupljanja i slavlja pratit ćemo upute nadležnih institucija te u skladu s uputama donositi odluke.

Uz ove preporuke i upute predlažem i pozivam da se u euharistijskim slavljima doda posebna molitva za bolesne i sve one koji su odgovorni za zdravlje i dobro ljudi.

Pozivam, također, Vas i sve vjernike na osobnu molitvu i molitvu u krugu obitelji, kako bismo i u ovim trenucima kušnje sačuvali postojanu vjeru u Božje milosrđe i providnost.

Molim vas da vjernicima protumačite da ove preporuke i upute imaju za cilj zaštitu starijih i onih čije je zdravlje narušeno i koji predstavljaju glavnu rizičnu skupinu infekcije korona virusom.

Na Vas i sve vjernike naše biskupije zazivamobilje Božjeg blagoslova i molim zagovor Blažene Djevice Marije, zdravlja bolesnih.

Uz pozdrav u Gospodinu,

don Ivan Jurin
kancelar

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 258/2020

Hvar, 30. ožujka 2020.

SLAVLJA U VELIKOM TJEDNU Župama i svećenicima u biskupiji - svima

Poštovana braćo svećenici i redovnici!

Pred nama je Veliki Tjedan i Uskrsno bdijenje, koje je središte cijele liturgijske godine i vrhunac Velikog ili svetog tjedna.

Obrede Velikoga tjedna slavit ćemo ove godine u posebnim okolnostima. Unatoč tome, kad god slavimo otajstva vjere potrebno je dozvati u svijest ono što molimo u darovnoj molitvi druge nedjelje kroz godinu:

„Gospodine, daj da ovim otajstvima pristupamo s doličnim poštovanjem.

Kad god se slavi spomen Kristove žrtve, vrši se u nama djelo otkupljenja.“

Stoga vas pozivam da nastojite ovih dana slavlju otajstava pristupati s osobitim poštovanjem, imajući pred očima da slavite spomen Kristove žrtve za svoju zajednicu vjernika i sav ljudski rod.

Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata dostavila je biskupskim konferencijama prijedloge za slavlja u Velikom tjednu. Te vam prijedloge dostavljamo u privitku ovoga dopisa.

S obzirom na slavlja u Velikom tjednu u Hvarskoj biskupiji, određujemo kako slijedi:

1. Za sva slavlja i dalje vrijede Odredbe biskupa HBK u vezi sa sprječavanjem širenja bolesti COVID-19 i tih se odredaba treba i dalje pridržavati.

2. Neka župnici u svojim župama obavijeste vjernike o vremenu početka slavlja, neka se ta slavlja najave uobičajenom zvonjavom, tako da se mogu pridružiti u molitvi u svojim domovima. Ukoliko postoji tehnička mogućnost, neka se organiziraju izravni prijenosi slavlja, što nije obvezatno. Neka se vjernike upozna s izravnim prijenosima slavlja tih dana putem drugih medija.

3. Cvjetnica - nedjelja Muke Gospodnje.

Spomen Gospodinova ulaska u Jeruzalem slavi se u crkvi. Uzima se treći oblik predviđen Rimskim misalom. Neka se, ipak, blagoslovi dio maslinovih grančica, od kojih će se na Pepelnici sljedeće godine njihovim spaljivanjem dobiti pepeo, koji će se upotrijebiti na obredu pepeljenja.

4. Misa posvete ulja

Misu posvete ulja biskup će, bez sudjelovanja naroda, i sa svećenicima koji djeluju u katedralnoj župi slaviti u katedrali u prijepodnevnim satima. Sve svećenike pozivam da se toga dana u duhu pridruže ovome slavlju. Kad prestanu posebni uvjeti i odredbe, odredit ćemo termin zajedničkog euharistijskog slavlja i okupljanja, a točan datum priopćit ćemo vam naknadno.

5. Veliki Četvrtak

Svi svećenici imaju dopuštenje slaviti misu bez naroda. U misi se izostavlja obred pranja nogu, procesija na kraju mise, a Presveto se pohranjuje u svetohranište.

6. Veliki Petak

Obredi Muke Gospodnje neka se slave kako je i određeno u Rimskom misalu, uz nazočnost službenika kod oltara, ali pod uvjetima određenima i crkvenim i civilnim odredbama, osobito što se tiče broja službenika i propisane udaljenosti.

U župnim i drugim crkvama neka se tijekom dana omogući vjernicima klanjanje i molitva pred križem, odnosno pred Božjim grobom, ukoliko se može urediti, uz pridržavanje Odredaba biskupa HBK u vezi sa sprječavanjem širenja bolesti COVID-19, kao i uz pridržavanje odredaba civilnih vlasti.

Na kraju Sveopće molitve u obredima Muke Gospodnje neka se uvrste i sljedeći zazivi:

Od svih zala koja pritišću ljudski rod,
Izbavi nas, Gospodine.

Od gladi, od oskudice i od sebičnosti,
Izbavi nas, Gospodine.

Od bolesti, njezinoga širenja i od straha pred braćom ljudima,
Izbavi nas, Gospodine.

Od razornoga bezumlja i od nemilosrdnoga probitka i nasilja,
Izbavi nas, Gospodine.

Od zavođenja, širenja lažnih vijesti i od zloporabe tuđih savjesti,
Izbavi nas, Gospodine.

Pogledaj svoju Crkvu, koja prolazi pustinjom,
Utješi nas, Gospodine.

Pogledaj ljudski rod, pritisnut strahom i tjeskobom,
Utješi nas, Gospodine.

Pogledaj bolesne, umiruće i sve koji trpe zbog usamljenosti,
Utješi nas, Gospodine.

Pogledaj liječnike i sve zdravstvene djelatnike, umorom iscrpljene,
Utješi nas, Gospodine.

Pogledaj sve nositelje vlasti i odgovornosti, koji nose teret odlučivanja,
Utješi nas, Gospodine.

Kada nas grijeh pritisne,
Otvori nas za nadu, Gospodine.

Kad nam mržnja zatvori srce,

Otvori nas za nadu, Gospodine.
Kad nas pohodi bolest,
Otvori nas za nadu, Gospodine.
Kad nas mori ravnodušnost,
Otvori nas za nadu, Gospodine.
Kad nas smrt satire,
Otvori nas za nadu, Gospodine.

7. Vazmeno bdijenje

Neka se na početku bdijenja ili u Službi svjetla izostavi paljenje ognja, pali se svijeća i, uz izostavljanje procesije, izvodi se Hvalospjev uskrsnoj svijeći (Exsultet). Slijedi "Služba riječi". U "Krsnoj službi" samo se obnavljaju krsna obećanja, a potom slijedi "Euharistijska služba".

Ostajući povezan sa svima u duhu, molitvi i sakramentalnom zajedništvu, srdačno Vas pozdravljam i na vas i vaše župljane zazivam Božji blagoslov, moleći zagovor Blažene Djevice Marije i sv. Stjepana, zaštitnika naše biskupije.

Uz pozdrav i blagoslov,

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 264/2020

Hvar, 2. travnja 2020.

ODGODA SLAVLJA SAKRAMENTA SVETE POTVRDE I PRVE PRIČESTI

Župama i svećenicima u biskupiji - svima

Draga braćo svećenici!

S obzirom na postojeću situaciju u vezi s pandemijom korona virusa, nakon savjetovanja s biskupima Splitske metropolije, ovime donosim odluku da se slavlja sakramento Potvrde u našim župama u 2020. godini odgađaju, a ovogodišnji krizmanici će se pridružiti sljedećoj generaciji i primiti sakrament Potvrde 2021. godine.

Što se slavlja Prve pričesti tiče predlažemo da se i ona odgode za 2021. godinu.

Međutim, ukoliko neki župnik prosudi da bi pastoralno bilo opravdano i razborito upriličiti slavlje Prve pričesti u svojoj župi ove godine, pri donošenju odluke neka se povede računa i o aktualnoj ekonomskoj situaciji, kao i o obiteljskim uvjetima u ovim okolnostima u pripremi slavlja.

Zahvaljujući svima na pastoralnom radu i angažmanu u ovom izazovnom vremenu, srdačno Vas pozdravljam i na sve Vas zazivam obilje Božjeg blagoslova.

Uz pozdrav u Gospodinu,

don Ivan Jurin
kancelar

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 313/2020

Hvar, 14. svibnja 2020.

SVEĆENIČKA OPORUKA

**Svim dijecezanskim svećenicima
Hvarske biskupije**

Draga braćo svećenici!

Smrt je sastavni dio života. Za kršćanina smrt je ne samo posljednji važan događaj njegova života, nego i *dies natalis*, rođendan za nebo. Čovjek, a još više svećenik, na umu bi uvijek morao imati činjenicu smrti, te u svakom trenutku biti duhovno pripravan za susret s Gospodinom. Uz duhovnu pripravnost, svećenik bi i što se tiče odnosa prema materijalnom i u tom smislu i svoga posjeda, trebao, također, biti pripravan za trenutak smrti i iz poštenja i poštovanja prema drugima urediti za života na koji će se način raspolagati njegovom imovinom nakon njegove smrti. Na temelju vlastitog svećeničkog iskustva, a sada i biskupskog, a vjerujem i da svatko od vas ima takva iskustva, lijepo je kad nakon smrti pojedinog svećenika s njegovom imovinom nema problema. Gorak je okus u ustima kad nakon svećenikove smrti Biskupija ili župa moraju voditi sporove, pa čak i sukobe s rođbinom ili drugima o nečemu što pripada župi, odnosno Biskupiji.

Odnos prema materijalnim dobrima u Hvarskoj biskupiji nastojali smo urediti prijašnjim odredbama, kako se ne bi stvarale zabune i napetosti između onoga što je župno i onoga što je svećenikovo osobno vlasništvo.

Kako bismo uredili i ono što ostaje nakon svećenikove smrti, a njegovo je osobno vlasništvo, ovime obvezujem

svakog dijecezanskog svećenika Hvarske biskupije da napiše oporuku i preslik ili original dostavi Biskupskom ordinarijatu u Hvaru.

Oporuka neka bude u zatvorenoj omotnici, a na omotnici neka bude napisano ime i prezime svećenika i OPORUKA. Zatvorena oporuka neka se stavi u drugu omotnicu i pošalje na adresu Ordinarijata ili neka se osobno doneše. Oporuka će biti pohranjena u Ordinarijatu. Svećenik oporuku može mijenjati bilo kada i kolikogod puta želi. Važeća je ona oporuka koja je posljednja napisana i takva bude pronađena.

Najjednostavniji oblik oporuke jest **lastoručno** sastavljena i potpisana punim imenom i prezimenzom, pri punoj svijesti i u punoj slobodi s datumom i mjestom. Takva oporuka vrijedi pred svakim sudom.

Ako je napisana strojem, kompjutorom ili je netko drugi sastavljaо (u slučaju oporučiteljeve teške bolesti i iskrene želje), **onda su za valjanost, uz potpis ili otisak prsta oporučitelja, potrebni potpisi dvaju svjedoka.**

U primitku ovoga dopisa dostavljamo tekst o oporuci svećenika i pravnika dr. Pere Pranića i jedan najjednostavniji primjer napisane oporuke.

Naravno, treba voditi računa da će svećenikova oporuka sadržavati i neke posebnosti, kao što su npr. zahvalnost Bogu za život i zvanje, predanje u Božje ruke, zahvalnost roditeljima, učiteljima i dobročiniteljima, oproštenje svima od kojih se dotični osjetio uvrijeđen i kojima je on dužan dati oproštenje, podmirenje troškova, vraćanje eventualnih dugova, raspodjela ostavštine prema vlastitom uvidu, određeni broj misnih nakana za pokoj vlastite duše, odredba gdje želi da mu tijelo bude pokopano, tko su izvršitelji oporuke itd.

Nadam se, braćo svećenici, da će vam i ovaj dopis biti poticaj da sastavite oporuku ukoliko još

to niste učinili. Nije bitno koliko je dugo netko svećenik. Bitnije je odrediti način raspolaganja imovinom i druge detalji postupanja nakon smrti.

Smrt je za čovjeka nepoznanica. Ali, mi koji propovijedamo Isusa Krista, raspetoga i uskrsnuloga, vjerujemo da je Krist pobijedio smrt i da ćemo i mi zajedno s njime pobijediti smrt i živjeti vječno u Očevoj slavi, koja je pripravljena onima koji ljube Boga (usp. 1 Kor 2,9).

Zazivajući Božji blagoslov na vas osobno i vaše služenje, kao i na sve vjernike koji su vam povjereni, srdačno vas i s očinskim i bratskim osjećajima u Uskrslom Gospodinu pozdravljam.

don Ivan Jurin
kancelar

✠ Petar Palić
biskup

*Dio dokumenata preuzet je od Informativne katoličke agencije i HBK, a dio iz arhive Biskupskog ordinarijata u Hvaru.

V. DOPISI IZ ORDINARIJATA

Broj: 639/2019.

Hvar, 28. prosinca 2019.

Predmet: **Prijepis matica**

Sukladno odredbama Pravilnika o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama, koje je Hrvatska biskupska konferencija odobrila 2001. godine, ovime podsjećam braću svećenike na obvezu dostavljanja prijepisa matica (parica). S tim u vezi, molim da sve župe dostave prijepis matica Biskupskom ordinarijatu **do 15. veljače 2020. godine**.

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 640/2019.

Hvar, 28. prosinca 2019.

Predmet: **Blagajnički dnevnik i statistika za 2019.**

Prijepis ili preslik blagajničkog dnevnika župe potrebno je dostaviti Biskupsom ordinarijatu **do 15. veljače 2020. godine**.

S obzirom na način financijskog izvješća podsjećam na odredbu br. 359/2018 od 19. prosinca 2018.

Budući da smo dužni potrebne **statističke podatke** proslijediti Svetoj Stolici, molim pastoralne djelatnike da i ove godine dostavite te podatke. Molio bih da statistike savjesno ispune i da ti podaci budu što vjerniji stvarnom stanju.

Primjerak statistike će svima koji imaju elektronsku poštu biti poslan elektronskom poštom, drugima redovitom poštom. Jedan primjerak treba sačuvati u župi.

Statističke podatke i ispunjene primjerke potrebno je dostaviti Biskupsom ordinarijatu najkasnije **31. siječnja 2020. godine**.

Unaprijed zahvaljujemo na razumijevanju i suradnji i na sve zazivam obilje Božjeg blagoslova.

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 191/2020

Hvar, 21. veljače 2020.

Predmet: **Registar nekretnina u vlasništvu crkvene pravne osobe**

Župnim uredima u biskupiji
- svima

Velečasni gospodine!

Dopisom ovoga Ordinarijata br. 112/2018 od 19. lipnja 2018. godine donijeli smo upute o upravljanju materijalnim dobrima u Hvarskoj biskupiji. Od preuzimanja uprave Hvarskom biskupijom nastojali smo, korak po korak, utvrditi stanje s obzirom na materijalna dobra, bilo pokretna, bilo nepokretna koja su u vlasništvu Hvarske biskupije. Utvrđeno je, uz ostalo, da postoje brojni nedostatci u vođenju i upravljanju nekretninama u vlasništvu same Biskupije, kao i pravnih osoba s njom povezanih, što će, nažalost, imati i ima dalekosežne posljedice, u smislu da smo, radi spomenutog postupanja, izgubili pravo povrata pojedinih vrijednih nekretnina, a za neke su u tijeku sudski procesi s neizvjesnim ishodom.

Ovakva nas situacija potiče da se ozbiljnije pozabavimo dobrima, koja su u vlasništvu crkvenih pravnih osoba na području Hvarske biskupije. Stoga smo odlučili, kako je već i bilo spomenuto na susretima različitih biskupijskih tijela, pristupiti popisivanju i prikupljanju svih podataka u svezi s nekretninama koje su vlasništvu Hvarske biskupije, odnosno naših župa, odnosno crkvenih pravnih osoba koje je osnovala Hvarska biskupija. Želja nam je izraditi jedinstvenu evidenciju svih nekretnina u našem vlasništvu. U tom smislu angažirali smo gosp. Domagoja Olujića, odvjetnika iz Splita, koji će pristupiti ovome poslu. Vas, braćo svećenici, kao i članove ekonomskih vijeća Vaših župa, molim za suradnju i da u svemu što je potrebno i što se eventualno od Vas traži, budete na raspolaganju odvjetniku ili Ordinarijatu. Nakon što utvrdimo činjenično stanje, pristupit ćemo dalnjim koracima, kako bi nekretnine bile upisane na pravo ime postojeće registrirane crkvene pravne osobe.

Kontakt podaci gosp. Domagoja Olujića su:

Domagoj Olujić, odvjetnik
Narodni trg 2
21000 Split
T: +385 98 918 7467
F: +385 21 344 440
E-mail: odvjetnik@olujic.net

Uz zahvalu za Vaše djelovanje i u nadi da ćemo, svjesni svoje odgovornosti, i ovome poslu prionuti zdušno, srdačno Vas i bratski u Gospodinu pozdravljam.

✠ Petar Palić
biskup

Broj: 272/2020

Hvar, 4. travnja 2020.

Predmet: Obavijesti - Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata i Kongregacija za Istočne Crkve

Župama i samostanima u biskupiji
- svima

Poštovani,

Kongregacija za bogoštovlje i disciplinu sakramenata je dekretom (br. 155/2020 od 30. ožujka 2020.) predložila da se Sveopćoj molitvi na Veliki petak doda posebna nakana za sve koji su pogodeni sadašnjom pandemijom.

Ista Kongregacija je dekretom (br. 156/2020 od 30. ožujka 2020.) dala dopuštenje za slavljenje prigodne mise "U vrijeme pandemije".

Tekstovi dekreta i službeni prijevodi nakane Sveopće molitve i misnog obrasca u privitku.

Kongregacija za Istočne Crkve je dekretom (br. 1/2020 od 27. ožujka 2020.) odredila da se kolekta za Svetu Zemlju prikuplja u nedjelju prije blagdana Uzvišenja svetoga Križa (13. rujna 2020. godine) budući da, sukladno aktualnoj situaciji, to nije moguće učiniti na Veliki petak.

Neka nam svima ovi sveti dani, proslavljeni na drugačiji način, budu blagoslovjeni.

S poštovanjem,

don Ivan Jurin
kancelar

Broj: 302/2020

Hvar, 7. svibnja 2020.

Predmet: Obvezne kolekte

Župama i samostanima u biskupiji
- svima

Poštovani,

papa Franjo je odredio da se za 2020. godinu, zbog pandemije bolesti COVID-19, kolekta Petrova novčića u cijelom svijetu prenese na 27. nedjelju kroz godinu (4. listopada 2020.), na spomendan sv. Franje Asiškoga.

Biskupovom odlukom sve su župe oslobođene obveze kolekte prve nedjelje u mjesecu svibnju, odnosno 4. vazmene nedjelje (3. svibnja 2020.).

Podsjećamo na odluku (br. 272/2020 od 4. travnja 2020.):

Kongregacija za Istočne Crkve je dekretom (br. 1/2020 od 27. ožujka 2020.) odredila da se kolekta za Svetu Zemlju prikuplja u nedjelju prije blagdana Uzvišenja svetoga Križa (13. rujna 2020. godine) budući da, sukladno aktualnoj situaciji, to nije moguće učiniti na Veliki petak.

S poštovanjem,

don Ivan Jurin
kancelar

VI. PISMA I PORUKE

BOŽIĆNA PORUKA HVARSKOG BISKUPA (2019.)

Želimo Božić u kojemu ima mjesta za Boga

Draga braćo i sestre u Kristu!

Kao i svake godine, tako i ove slavimo spomen Isusova rođenja u Betlehemu i njegov trajni dolazak nama, među nas, kad Bog postaje čovjekom, da bi bio Emanuel, „S nama Bog“. Božić je riječ koja u svima budi čežnju za mirom i radošću.

Dok i ovoga Božića u svojem srcu dajemo mjesto miru i radosti, određeni nemir i zabrinutost pobuđuje činjenica da se i ovoga trenutka u svijetu vode najmanje četiri velika rata i deseci manjih sukoba. U mislima i molitvama nosimo braću i sestre u Afganistanu, Iraku, Siriji i Jemenu, za koje će i ove godine Božićna poruka mira, radosti i ljubavi biti čežnja i molitva.

Unatoč nemirima i ratovima, Božić nam i ove godine pomaže otkriti nove putove mira; nove ceste kojima možemo hoditi tražeći među nama pomirenje i pristupačnost. Božić nam otvara oči i srce da bolje možemo vidjeti siromašne. Božić nam pomaže srušiti kamene pregrade i prepreke u nama kako bismo napravili mjesto za drugoga i kako bismo bili spremni dijeliti s drugima. Božić nosi nadu života za sve one koji su prešli prag smrti. Otajstvo Božića stvarnost je radosne vesti.

Sveti Ivan u proslovu svoga Evandjelja piše: „I Riječ tijelom postade i nastani se među nama i vidjesmo slavu njegovu - slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca - pun milosti i istine.“ (Iv 1,14)

Riječ je sagradila svoje prebivalište među nama, tu gdje su naša prebivališta, gdje su naše palače. Ovaj Ivanov proslov je zapravo poziv na prihvatanje činjenice da je Bog među nas došao i ostao.

Stoga, slaviti Božić znači prihvati Isusa koji dolazi, prihvati Boga u svoj život, dati mu mjesto. Slaviti Božić znači obnoviti molitveni život, otkriti Boga koji je prijatelj i pun milosrđa. Slaviti Božić znači slušati Božju Riječ, vršiti Njegovu volju, obnoviti povjerenje u Njega. Želimo da nam ovaj Božić bude, kako papa Franjo kaže, kršćanski Božić, odnosno nastanjen Bogom. Ako Bogu damo mesta, ako mu dopustimo da dođe i uđe u naš život, onda smijemo reći da je to pravi Božić.

Isus Krist, Bog i čovjek, rođen je u štali. To znakovito mjesto rođenja krije u sebi i simboliku. Bog se može i u nama roditi, ako smognemo hrabrosti i pogledamo štalu, koja je u nama. Štala je slika za sve ono nepospremljeno, za sve ono neuredno u nama, za ono što ne miriše na dobro, za ono čega bismo se najradije i sami odrekli i što bismo pred drugima sakrili.

Novorođeno Dijete iz štalice nam se osmjejuje i hrabri nas da prihvati svoj život, pa i u onim njegovim teškim trenucima. Nitko se na Božić ne bi smio osjetiti isključenim iz Božje ljubavi. Svi mi imamo razloga za nadu, jer je Bog rođenjem od Djevice Marije stao i ostao na našoj strani! On jest i ostaje uvijek s nama. On je Emanuel!

U tom duhu želim svima od srca čestit Božić! Neka novorođeno dijete Isus svojom radošću i mirom obasjava sve naše dane i korake u novoj 2019. godini!

✠ Petar Palić
biskup

USKRSNA PORUKA HVARSKOG BISKUPA (2019.)

Uskrs su vrata novosti života koji se spoznaje vjerom i milošću

Draga braćo i sestre!

Kroz sveto vazmeno trodnevlje pratili smo Isusa na putu kroz muku i smrt. Nije to bilo samo neko sjećanje na ono što se dogodilo. U duhuvjere to se uvijek ponovno događa za sve koji sudjeluju u obredima Svetog trodnevlja. Dapače, spasonosni čin Kristove muke odvija se jačim intenzitetom za nas koji ne vidimo, nego li je to bilo s onima koji su išli za njime i gledali razapinjanje i njegovu gorku muku. Za njih je to bilo gorko razočaranje, a za nas je otajstvo sjedinjenja s Uskrslom. Iz godine u godinu sudjelovanje u Kristovoj muci predstavlja rast u spoznanju otajstva spasenja i nade u uskrsnuće.

Uskrs ne ulazi u domet razuma i racionalnog. On nadilazi, transcendira naše poimanje života i smrti. Uskrs su vrata novosti života koji se spoznaje vjerom i milošću. Vjernik kroz uskrsno otajstvo progovara riječima psalmiste: «Ne, umrijeti neću nego živjeti! (Ps 118,17)».

Ako pomnije promislimo o svemu što je zapisano o Isusovu uskrsnuću, primijetit ćemo kako su njegovi učenici s jedne strane razočarani i utučeni Isusovom smrću, kojoj su neki od njih bili i nazočni, ali isto tako u njima živi neka prikrivena nada. Stoga, na vijest da je uskrsnuo dvojica, Petar i Ivan, trče na grob. Ostala je potajna nada. Isus je, doduše, rekao da će uskrsnuti, ali to im nije bilo dovoljno. Bilo im je potrebno iskustvo. Toma je to od svih njih najradikalnije izrekao: Dok ne vidim... dok ne stavim svoje ruke na mjesto čavala... Kad se uvjerio, uzdahnuo je: «Gospodin moj i Bog moj!» Isus odgovara Tomi, ali i ostalim učenicima: «Jer si me video, povjerovali si. Blaženi koji ne vidješ, a vjeruju!» (usp. Iv 20, 24-29).

Teško da bismo proslavu Uskrsa kao lijepog običaja mogli smatrati vjerom. Treba odvaliti kamen običajnosti da bi nam u duši zasjao Krist uskrsnuli i da bi potekla voda žive vjere, a dušu obasjalo svjetlo uskrsne radosti.

Prema jednoj anketi samo oko polovica Europskog vjeruje u život nakon smrti. Za drugu polovicu je Bog mrtav. Isus ostaje mrtav. Za njih očito Isus nema više što reći, jer im ništa ne znači. I za njih Isus više ne može ništa učiniti.

Tako je vjerojatno bilo i za tri žene, o kojima

nas izvješćuje Luka u Evanđelju Vazmenog bdijenja (Lk 24, 1-12). Za njih je Isus bio mrtav. Ostala im je samo mogućnost otići do groba, balzamirati ga, konzervirati ga, mumificirati ga. Htjeli su ga što je moguće dulje zadržati onakvim, kakav je on bio. Htjeli su ga sačuvati u plemenitom sjećanju.

Ako i mi danas tako mislimo, ako i mi Isusa smatramo mrtvima, onda je razumljivo da postoje toliki pokušaji da ga balzamiramo i mumificiramo.

Balzamiramo ga u njegovo Riječi. Svetopismo postaje grobom, koji Isusa drži zatvorenim. Ne čujemo ga da i nama danas govori, nego onako, kao priču: «Bilo jednom davno...» Tako nam Biblija postaje mrtvo slovo. Međutim, ona je živa Riječ, koja nas želi pokrenuti.

Isusa «skrivamo» u tabernakulima i crkvama. Od toga stvaramo muzeje, koji su ispunjeni mrtvim primjercima. Međutim, crkve bi trebale biti mjesta okupljanja, gdje živi ljudi slave Život i život, koji im je Bog darovao.

Isusa mumificiramo u tradiciji i zapovijedi, u običaje i lijepi uspomene našega djetinjstva. Htjeli bismo ostaviti sve onako kako je bilo. I ako odvalimo kamen sa svih tih povijesnih balasta, onda iza toga nalazimo - ništa. On, Isus, nije tu.

Ali: Bog nije mrtav. Isus nije mrtav. Život se nastavlja! To iskustvo je prvi šok za pobožne žene. «Što tražite Živoga među mrtvima? Nije ovdje, nego uskrsnu!» (Lk 24, 5-6)

Kult mrtvih, konzerviranje, balzamiranje, sjećanje na lijepu uspomenu, sve ostaviti tako kako jest - to je za ljude bez nutarnjeg poticaja; za ljude, koje više ništa ne može pokrenuti.

Onaj koji traži Isusa među mrtvima, može dugo tražiti. Neće ga pronaći. Isus je već odavno u Galileji. A Galileja - ona je tamo, gdje se događa život. Gdje ljudi proživljavaju svijetle i tamne trenutke svoga života i dijele ih s drugima, gdje se zajednički raduju i trude, vole i pate, smiju se i plaču. Tamo je Isus, začetnik života i pobjednik nad smrću!

Sretan Uskrs! Felix Alleluia!

✠ Petar Palić
hvarske biskup

PISMO VJERNICIMA U VEZI S NEDJELJNIM EUHARISTIJSKIM SLAVLJIMA

Broj: 400/2019

Hvar, 21. kolovoza 2019.

Draga braćo i sestre!

Kao kršćani svjesni smo važnosti nedjelje, dana Gospodnjega. Za Crkvu je poštivanje nedjelje znak vjernosti Božjim zapovijedima, dan molitve, dan obiteljskog i župnog zajedništva, dan počinka od svakodnevnih briga i napora.

Za svaku župnu zajednicu nedjelja je na poseban način dan kad se ta zajednica okuplja na slavlje euharistije, kada je Uskrsnuli Gospodin prisutan u našoj sredini i kad nam kao nekad svojim učenicima otvara Pisma i lomi kruh. Stoga su vjernici dužni zajedno sudjelovati na nedjeljnoj svetoj misi.

Zadnjih smo godina u našoj Hvarskoj biskupiji suočeni s mnogim izazovima, koji nas sile na nova promišljanja i nove promjene u pastoralu naših župnih zajednica, pa tako i na slavljenje nedjeljnih misa. Sve manji broj raspoloživih svećenika, nemogućnost obavljanja službe zbog starosti i lošeg zdravstvenog stanja, veliki broj nedjeljnih misa i sve manji broj vjernika u pojedinim našim župama zahtijevaju da u životu župnih zajednica dođe do određenih promjena. U našoj biskupiji koja ima 46 župa trenutno djeliće 16 dijecezanskih, dakle svećenika Hvarske biskupije i 7 redovničkih svećenika kojima je povjerena briga za neke naše župe. Od 16 dijecezanskih svećenika u pastoralu, 4 svećenika je navršilo 70 i više godina, a 2 svećenika su starija od 65 godina. Od 7 redovničkih svećenika, dvojica su navršila 70 i više godina, a dvojica su starija od 65 godina.

Iz svih ovih razloga, a čuvši mišljenje župnika koji su najbolji poznavatelji prilika u župama, odlučili smo, jer se u nekim župama naše biskupije te mise već slave, dopustiti slavljenje župne nedjeljne mise u subotu navečer gdje pastoralna potreba to traži.

Zakonik kanonskoga prava (kan. 1248, § 1) daje, naime, mogućnost da zapovijedi sudjelovanja na misi udovoljava onaj tko ili na sam blagdan ili uvečer prethodnog dana prisustvuje misi gdje god se ona slavi po katoličkom obredu.

Ako nema posvećenog službenika ili ako zbog drugoga važnog razloga bude nemoguće sudjelovanje u euharistijskom slavlju, Zakonik

kanonskoga prava, također, veoma preporučuje vjernicima da sudjeluju u službi Riječi, ako se ona prema propisima dijecezanskog biskupa slavi u župnoj crkvi ili na drugom svetom mjestu, ili da potrebno vrijeme provedu u molitvi osobno ili u obitelji ili, prema prigodi, u obiteljskim skupinama (kan. 1248 § 2).

Sve ove okolnosti u kojima živimo i činjenice s kojima se suočavamo zahtijevaju i od svećenika i od vjernika više razumijevanja i otvorenosti za međusobnu suradnju.

U ovih skoro godinu i pol dana otkako sam preuzeo službu biskupa ove naše lijepe i po mnogočemu specifične biskupije, obišao sam skoro sve župe naše biskupije i susreo sam se s brojnim pojedincima i župnim zajednicama koje predano i angažirano žive svoju vjeru. Uočio sam, također, da postoji mnogo kapaciteta i prostora za poboljšanje.

Moramo postati svjesni da nas okolnosti i situacije prisiljavaju na novo promišljanje pastoralnog djelovanja i prihvatanje novih modela i načina u životu naših župnih zajednica. Ako kao vjernici svoje znanje i sposobnosti koje smo od Gospodina primili stavimo u službu naših župnih zajednica i za dobro naših župa i kao vjernici preuzmimo svoj dio odgovornosti za život naših župa, onda će i naše župne zajednice postati mjesta zajedništva i međusobne podrške u življenu i svjedočenju vjere i u slavljenju Gospodina.

I na kraju, posebno bih svima vama, dragi vjernici, htio staviti na srce molitvu za duhovna zvanja. Trenutno naša biskupija ima dvojicu kandidata koji se pripremaju na svećeništvo, a na temelju prije rečenog lako se može zaključiti koliko svećenika već treba u zasluženu mirovinu i koliko će ih za koju godinu navršiti dob za mirovinu. Gospodin neće svoj narod ostaviti bez pastira. Ali, naša ustajna molitva za duhovna zvanja može biti poticaj svima nama da svoje srce otvorimo za prihvatanje Božje volje, Njegova poslanja koje nam daje i naša podrška svećenicima koji djeluju za nas.

S nadom da će ove riječi potaknuti srce svakog vjernika ove biskupije na molitvu i

promišljanje, te da će naići na razumijevanje i podršku, potičem Vas na molitvu za svećenike i za mene vašega biskupa, kako bismo bili pravi pastiri po uzoru na jedinog dobrog Pastira, Isusa Krista, i kako bi Crkva Kristova nastavila živjeti i rasti na našim prostorima.

Od srca vas pozdravljam i na sve vas zazivam obilje Božjega blagoslova.

Vaš biskup
✠ Petar

BOŽIĆNA PORUKA HVARSKOG BISKUPA (2020.)

Božić - „opijum naroda“?

Draga braćo svećenici, redovnice i redovnici, braćo i sestre!

U ne tako davna vremena susretali smo se s izjavom da je „religija opijum naroda“. Iskreni vjernici, koji su bili spremni na sve radi svojeg kršćanskog imena, svojim su životom i svjesnim izborom nasljedovanja Isusa Krista jasno svjedočili da nisu ničim „opijeni“, da ne žive izvan vremena i prostora, nego da *znaju kome su povjereni* (usp. 2 Tim 1,12)

Mnogi će i ove godine slaviti Božić. Kršćanima se nudi „opijum“ sjaja i blještavila, bogatih stolova i skupih darova, putovanja i zimovanja. Pojedinci će kao „opijum“ uzeti i tradicionalni odlazak na polnoćku, s neizostavnim pjevanjem „U se vrime godišta“, „Radujte se, narodi“ i „Narodi nam se“. Kao svojevrsni „opijum“ će poslužiti i naše božićne čestitke, uz neizbjjezno mnoštvo riječi, u kojima se gubi pravi smisao Riječi.

A Božić je stvarnost, a ne „opijum“. „Riječ tijelom postade i nastani se među nama“ (Iv 1,14). Bog je u liku djeteta Isusa iz Nazareta ušao u našu ljudsku povijest i uzeo naše ljudsko tijelo da bi nas spasio i otkupio, posvjedočio nam svoju ljubav i zauvijek ostao među nama. Postao je Emanuel, „S nama Bog“, i prati nas na našem životnom putu.

Događaj Božića - Božjega utjelovljenja uči nas da smo na putu i da se moramo mijenjati. Božić je blagdan puta. Isus se nije rodio kod kuće u Nazaretu, nego na putu u Betlehem, odnosno na rubu puta, u špilji. Božić je blagdan puta, našega životnog puta, kojim ne hodamo „opijeni“, van stvarnosti, nego idemo u susret Onome koji je naš smisao i cilj.

Događaj Božića nam govori o dvostrukom putu našega života. Marija i Josip odlaze prema

Betlehemu s Isusom. U Mariji gledamo svakoga čovjeka, u čijoj nutrini, u čijem srcu po vjeri živi Isus. Pastiri žure u betlehemsку špilju novorođenom Isusu, Spasitelju, cilju svoga životnoga puta. U našem se kršćanskom životu Marijin put, put vjere, sjedinjuje s putom pastira. I u tom sjedinjenju osjećamo i stanovitu poteškoću.

S jedne strane, vjerujemo u Isusa Krista, njegovu blizinu, zaštitu, njegovo vodstvo u svome životu; s druge strane osjećamo koliko je slaba naša vjera, koliko je toga između nas i Isusa, i između nas i naših bližnjih; koliko je mraka u nama, koliko malo promjena u nama na bolje. Ako se nešto želi promijeniti na bolje u ovome svijetu, tada se mi sami moramo početi mijenjati. To ćemo najbolje učiniti ako dopustimo da naša srca rasvijetli Krist, „svjetlo istinito koje dođe na svijet“ (Iv 1,9). Srca zapaljena Kristom moraju se ujediniti i formirati lanac svjetla žive vjere. Tada će svjetlo biti moćnije od tame. Ako nastavimo hraniti plamen vjere i plamen ljubavi u svojim srcima svjetlošću, Isusom Kristom, onda ćemo tim betlehemskim svjetlom moći promijeniti ovaj život, a onda zajedno promijeniti svijet.

Betlehemsko svjetlo nam pokazuje put iz naše „opijenosti“ do stvarnosti Božića. Za prave, nepatvorene vjernike, kako onda tako i danas, pravi Božić je ako su „opojeni“ Duhom Kristovim, istinskim svjetlom, a ne „opijeni“ blještavilom i bezdušno slave i žive fiktivni Božić. Otvorimo pravom Božiću svoja srca i obnovimo vjeru u Boga, koji čovjekom posta.

Čestit vam Božić i Božjim blagoslovom bila ispunjena 2020. godina.

✠ Petar Palić
hvarski biskup

PISMO UZ ODREDBE BISKUPA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Draga braćo svećenici i redovnici, poštovane časne sestre, dragi Kristovi vjernici laici!

Jučer su objavljene Odredbe biskupa Hrvatske biskupske konferencije, kojima su donešene mjere u suočavanju s pandemijom koronavirusa. S obzirom na to da je jedna od mjera i ukidanje svih javnih bogoslužja i pobožnosti te slavlja sakramenata, smatram važnim podijeliti s vama ove misli s obzirom na same odredbe, ali i na pastoralno djelovanje u ovom trenutku, kao i na osobni rad i rast u duhovnosti.

Odredbe i privremene mjere biskupa Hrvatske biskupske konferencije, proglašene nakon mjera Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske koje obvezuju sve građane Republike Hrvatske, donesene su kao čin odgovornosti za zdravlje vjernika i građana Republike Hrvatske. Molim vas i pozivam da i mjere Stožera civilne zaštite i odredbe i privremene mjere biskupa HBK shvatite kao vlastiti doprinos u sprječavanju širenja pandemije, ali i kao jasan znak naše odgovornosti, osobito prema onima koji su među nama najugroženiji.

Svjesni smo da je euharistija izvor i vrhunac života i poslanja Crkve i da od euharistije živimo. Međutim, niti jedna pobožnost, a navlastito euharistija ne smije nikada postati uzrokom podjela i poticanja nesnošljivosti, izrazom prkosu i lažnoga herojstva i, ne daj, Bože, voditi prema mogućnosti i okolnostima širenja zaraze i dovođenja u opasnost zdravlja i života drugih. „Milosrđe mi je milo, a ne žrtve; poznavanje Boga, ne paljenice“, riječi su Svetoga Pisma (Hoš 6,6). Isus Krist nas uči da je najveći izraz ljubavi dati život za drugoga (usp. Iv 15,13). Sve ove odluke i mjere potaknute su upravo iz ljubavi prema bližnjima.

Odredbe biskupa Hrvatske biskupske konferencije i pastoralno djelovanje

Što se tiče točke 2. Odredaba HBK i slavljenja svete mise, potrebno je pridržavati se Opće uredbe rimskog misala za oblik „Reda mise bez naroda“. Do daljnjega potrebe za binacijom nema. Nedjeljom i blagdanom neka se slavi sveta misa „pro populo“ u vrijeme koje svaki svećenik smatra najprikladnijim. Ukoliko

su misne nakane „vezane“, neka se obavijesti vjernike koji su tu misu namijenili na određenu nakanu da će se slaviti misa na tu nakanu, ali bez sudjelovanja vjernika. Zvonjava zvona neka se prilagodi trenutku i aktualnim odredbama.

S obzirom na točku 4. Odredaba HBK predlažem da i dalje nastavite redovitu komunikaciju sa svojim vjernicima putem župnih listića ili stavljanjem sadržaja na web-stranice župe. Ovih će dana biti dostupni razni materijali za Službu riječi i obiteljsku molitvu, pa nastojte s tim upoznati svoje vjernike i učiniti im te materijale dostupnima.

S pripravnicima za prvu pričest i potvrdu održavajte kontakt i komunikaciju, kao i s njihovim roditeljima, i pratite ih u pripravi na način na koji vam je to moguće i dopušteno u danim uvjetima i uz poštivanje proglašenih mjer. Slavlja prve pričesti će se upriličiti kad bude moguće, a podjela sakramenta potvrde dogоворит će se naknadno.

U ovom okolnostima neka vam na srcu budu posebno oni najpotrebniji među nama, stari i bolesni. Koliko to okolnosti i mjere budu dopuštale, pokušajte organizirati i potaknuti svoje župne suradnike kako bi bili na pomoć starijima i potrebnima naše pomoći.

S obzirom na točku 6. Odredaba HBK treba imati na umu da su sve mjeru donesene kako bi se smanjio socijalni kontakt. U ispovijedi se ostvaruje socijalni kontakt, samim tim se stvara i opasnost prijenosa virusa, pa je, kako je i određeno, potrebno odgoditi ispovijed, osim u smrtnoj pogibelji.

Osobni rast i rad

U ovogodišnjoj korizmenoj poruci papa Franjo je napisao da je korizma „milosno vrijeme da se stvori prostor za Božju riječ“. Papa u svojoj poruci dalje kaže: „To je vrijeme da se odrekнемo beskorisnih riječi, brbljanja, širenja glasina, ogovaranja i da razgovaramo i budemo na „ti“ s Gospodinom. To je vrijeme da se posvetimo zdravoj ekologiji srca, da se tamo obavi čišćenje...

Preplavljeni smo praznim riječima, reklamama, himbenim porukama. Navikli smo slušati sve o svima i riskiramo da zabrazdimo u svjetovnost od koje nam srce atrofira a nema

premosnice kojom bi se tome moglo doskočiti, osim tišine. Mučimo se razaznati glas Gospodina koji nam govori, glas savjesti, glas dobra. Isus nas, pozivajući nas u pustinju, poziva da slušamo što je važno, ono važno, ono bitno.“

Državne mjere i odredbe i ove naše crkvene proglašene su na svetkovinu Svetog Josipa. Sveti Josip je svetac čista i pravedna srca, koji svojom šutnjom i djelima govori puno više nego riječima. On osluškuje Božje poticaje i djeluje prema njima.

Draga braćo svećenici i redovnici!

Osnovno „sredstvo“ našega djelovanja je riječ. Kroz homiliju, župnu katehezu, razne vrste pouka susretali smo druge riječima. Za neko vrijeme toga neće biti. Trenutak je ovo da zaronimo u sebe, u svoju nutrinu, kako bismo ponajprije za sebe osluhnuli poruku Riječi Božje. Stoga vas potičem da ovo vrijeme iskoristite za osobni duhovni rast moleći Časoslov, razmatrajući Božju Riječ i slaveći euharistiju za Božji narod. Hraneći se osobno Riječju, u tišini, odstranjujući sve ono nebitno iz svoga života, moći ćemo većom ustrajnošću i snažnijim duhom izdržati ovu kušnju i vršiti svoje svećeničko poslanje.

Uz ograničene pastoralne aktivnosti, neka

ovo vrijeme preporuke smanjenih socijalnih kontakta bude dobra prigoda posvetiti se i osobnom intelektualnom rastu.

Budući daje i administracija dio naše službe i poslanja, pozivam vas da dio vremena izdvojite i za poslove administracije, koje niste stigli učiniti uslijed svoga pastoralnog angažmana i žara.

Svjedoci pobjede života i dobra

Draga braćo i sestre!

Ovo vrijeme i ove trenutke shvatimo kao „vlastitu pustinju“, prigodu za vlastito obraćenje i kao povlaštene trenutke susreta s Gospodinom. Neka svaki naš čin i svako naše djelo budu odraz one neuništive nade u nama da je naš Bog osobni Bog, Prisutni, uz nas i s nama na našem životnom putu. U ovo korizmeno vrijeme razmatramo Isusovu muku i smrt, njegov put kojim je pobijedio tamu i svojim nam uskrsnućem pokazao put do proslave.

Budimo svjedoci pobjede života i dobra u življenu i žrtvovanju za druge.

Na sve vas i na sve ljude dobre volje u našoj biskupiji zazivam obilje Božjeg blagoslova i molim zagovor Blažene Djevice Marije i svetoga Josipa, zaštitnika Crkve i naše Domovine.

Vaš biskup Petar Palić

PROGLAS U POVODU GODINE SV. PROŠPERA I 350. OBLJETNICE DOLASKA RELIKVIJE SV. PROŠPERA U HVAR

Ne boj se svetosti!

Draga braćo svećenici i redovnici,
poštovane sestre redovnice,
predraga braćo i sestre, Kristovi vjernici laici!

Povijest. Izreka nas uči da je povijest učiteljica života. Za kršćane povijest ima dublje značenje, jer ona, utjelovljenjem Isusa iz Nazareta, postaje mjestom Božje objave i očitovanja njegove ljubavi.

Započinjemo godinu u kojoj ćemo se spomenuti jednog važnog događaja iz povijesti naše biskupije. Sljedeće godine, naime, navršit će se 350 godina od dolaska relikvije sv. Prošpera u grad Hvar. Potaknut međuljudskim odnosima u gradu, vođen Duhom Božjim, u pastirskoj brizi za povjereni mu puk, hvarske biskup Ivan Andre-

is se 1671. godine uputio u Rim iznijeti papi Klementu X. poteškoće s kojima se susretao u svome pastoralnom djelovanju. U Rimu je iz katakombi sv. Priscile dobio relikvije tijela sv. Prošpera, ranokršćanskog mučenika. Te su relikvije položene na glavni oltar hvarske katedrale, da bi 1674. godine sv. Prošper jednoglasnim odlukama Velikoga vijeća hvarske komune i katedralnog kaptola s biskupom bio proglašen suzaštitnikom grada Hvara i cijele Hvarske biskupije.

Od tada pa sve do danas, u svim uvjetima i okolnostima, sveti Prošper zagovara, štiti i pomaže grad Hvar, Hvarske biskupiju i sve njezine stanovnike u njihovom svekolikom napretku.

Svetost. U apostolskoj pobudnici „Radujte se i kličite“ papa Franjo nas podsjeća kako

nas životi svetih ljudi, tog »'mnoštva svjedočanstva' potiču da se ne zaustavimo na putu, nukajući nas da nastavimo hoditi prema cilju«. Papa nas, također, poziva da se ne bojimo svetosti, jer nam ona ne oduzima snage, život i radost. Svetost nam pomaže ostvariti ono što Bog želi s nama. Svetost je naš put, svetost nam je cilj. Na tom putu svijetle nam mnogi sveci primjerom svoje vjere i svjedočanstvom svoje nade. Sveci, a među njima osobito mučenici, ostaju izazovni, jer su bili spremni dragovoljno dati najvrjednije, navješćujući istinu da ima nešto dragocjenije od zemaljskoga života. Za nas kršćane vrijednost života dobiva svoju puninu ako je prožeta ljubavlju. Sveti Pavao pisao je rimskim kršćanima: „Ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan.“ (Rim 5,5) Život je neispunjen ako nedostaje ljubavi, ako nije izmjerен Bogom, ako na njemu nije vidljiv potpis Stvoritelja i križ Isusa Krista.

Sveti Prošper uzor i zagovornik danas. Živeći posljednjih mjeseci u okolnostima pandemije korona virusa, nismo kao vjernici prestajali upućivati žarke molitve Gospodinu i svojim svetim zaštitnicima da nas oslobole ove bolesti i sačuvaju živote ljudi. Slaveći svece uvijek se pitamo imaju li što reći danas; koliko se tiču našega života, a koliko su tek daleki spomen koji ostaje prigoda da se okupimo zajedno i da obnavljamo svoje običaje; da se sjećamo prošlosti, pomalo tugujući, pomalo se tješeći, tražeći nejasnu povezanost s imenima kršćanskih muževa i žena koji su ipak predaleko, da bismo sebe vidjeli u njima.

Mnogi su vjernici u prošlosti osjetili zagovor sv. Prošpera u svojim potrebama. Mnogi u njemu i njegovoj pomoći danas otkrivaju poticaj za vlastito obraćenje. Živeći u ovim čudnim okolnostima shvatili smo, unatoč napretku na mnogim područjima ljudskog života, svu svoju nemoć, ali smo otkrili i tolike tragove dobrote kod pojedinaca, u obiteljima, u društvu. Sveti Prošper je imao čvrstu vjeru i stoga ga ništa nije moglo rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu (usp. Rim 8, 39). Nama je danas, također, potreban novi žar vjere, kako bismo u Evanđelju prepoznali mudrost za svoj život i napredak. Svjedočki primjer sv. Prošpera nam i danas može biti izvor na kojemu želimo crpiti snagu za sve naše obitelji, kako bi ponovno otkrile ljepotu ljubavi koja služi i raduje se daru života. Od sv. Prošpera učimo biti nositelji dobrote koja obnavlja svijet.

Duboko pouzdanje u Boga pomoglo

je sv. Prošperu u trenutku svjedočkog čina mučeništva. Izabralo je smrt da bi mogao trajno biti s Gospodinom. Sv. Prošper nam je uzor i nadahnuće kako bismo i mi mogli razaznati što je dobro koje nas obogaćuje i usrećuje, a što je zamarnost koja razara i odnosi ljepotu življenja. Mučeništvo je otkrivanje najdublje istine, skidanje vela, objava značenja života. I dok se u čovjekovoj smrti na prvi pogled vidi smrt, kršćanski mučenici pokazuju početak novoga života s Bogom. Svako vrijeme treba takve svjedočke; da ne zavlada malodušje, obeshrabrenost i osjećaj bespomoćnosti.

Naša Hvarska biskupija, rasprostranjena na otocima Hvaru, Braču i Visu, ponosi se mnogim vjerskim, kulturnim i zemljopisnim ljepotama. Zahvalni smo Gospodinu, svojim svetim zaštitnicima, svojim djedovima i bakama, očevima i majkama za bogatstvo duhovne baštine koja nam je darovana. Dio te duhovne baštine je i štovanje sv. Prošpera. Svojom mučeničkom smrću i svojim opredjeljenjem za prave vrijednosti sv. Prošper nas uči da nam briga za duhovnu baštinu ne smije zasjeniti pogled za poslanje koje nam danas Bog povjerava i za ono na što nas danas Bog poziva.

Draga braćo i sestre!

Iako okolnosti u kojima se nalazimo stvaraju određenu neizvjesnost, Bog, koji se utjelovio u Isusu Kristu i ostao po svome Duhu među nama do svršetka svijeta, izvor je naše sigurnosti. Okrjepljeni Duhom Isusa Krista želimo i mi danas biti graditelji Božjega kraljevstva, preuzimajući i pokazujući odgovornost za kršćansko lice našega grada, naše biskupije i naše domovine. Put koji vodi do Božjega kraljevstva nije put građen od zemaljskih pobjeda i uspjeha. Put je to većega ili manjega progonstva, s okusom istine da smo u svijetu, ali ne od svijeta. Upravo takvi, kao kršćani, najviše možemo voljeti svijet i vidjeti svu njegovu ljepotu, kao čudesno Božje djelo, ali kao stvorenje podvrgnuto raspadljivosti.

U svim našim nastojanjima molimo zagovor i zaštitu sv. Stjepana, sv. Prošpera i sv. Jurja. Sve svoje nakane i pothvate povjeravamo zagovoru Blažene Djevice Marije, našoj Gospi od Utjehe i Majci Crkve.

U Hvaru 7. svibnja 2020.

✠ Petar Palić
hvarski biskup

UVODNO IZLAGANJE BISKUPA PETRA PALIĆA NA OBILJEŽAVANJU 54. SVJETSKOGA DANA SREDSTAVA DRUŠTVENIH KOMUNIKACIJA

Online komunikacija Crkve – izazovi i prilike

Poštovani gospodine rektore,
Poštovani profesori, studentice i studenti,
Poštovani sudionici, braća i sestre!

Drago mi je što u svojstvu predsjednika Odbora Hrvatske biskupske konferencije za sredstva društvenih komunikacija mogu prvi put sudjelovati na obilježavanju dana sredstava društvenih komunikacija.

Pozdravljam sve vas koji ste s nama virtualno povezani, a na osobiti način pozdravljam djelatnice i djelatnike u medijima, osobito u katoličkim medijima i želim zahvaliti za vaš doprinos u navještanju Radosne vijesti i širenju Kristova kraljevstva u svijetu u kojem živimo.

Dopustite mi u nekoliko rečenica izreći neke misli uz okolnosti u kojima živimo i uz ovu okvirnu temu današnjega dana i okrugloga stola.

Pokojni milanski nadbiskup kardinal Carlo Maria Martini dvije je pastoralne godine 1990. i 1991. u milanskoj nadbiskupiji posvetio sredstvima društvene komunikacije. Za tu prigodu napisao je dva pastirska pisma o odnosu Crkve prema medijima: 'Effata – Otvori se' i 'Skut haljine'. U svojem prisjećanju nastanka tih pisama, ispričavajući je zgodu, kako mu je jedan od njegovih svećenika, čije je mišljenje poštivao, između ostalog rekao: "Svakako naglasi da sve zlo dolazi od medija!"[1]

1. Crkva i online inicijative

Sveti Papa Ivan XXIII. će u svom govoru u prigodi otvaranja Drugoga vatikanskog sabora reći: "Jer, jedno je sam poklad vjere, odnosno istine koje valja štovati, a sadržane su u našemu nauku, a drugo je način kojim se one naviještaju, dakako, u istom smislu i značenju. Tom načinu valja posvetiti najviše pozornosti i, ustreba li, strpljivo se oko njega trudit; naime, u obrazlaganju gradiva trebat će uvesti one metode koje su pretežno pastoralnoga obilježja." [2]

U vrijeme pandemije korona virusa doživjeli smo procvat „online“ pastoralnih inicijativa: od prijenosa misa, preko raznih

cateheza, do različitih oblika komunikacije suvremenim medijima, osobito internetom.

Ovo vrijeme, kao vrijeme svake krize, urođilo je i mnogim teorijama zavjere: od mišljenja da korona virus uopće ne postoji do mišljenja da je virus Božja kazna, odnosno da su to prvi znaci da svijet ide svome kraju.

Takvih stavova navedenost aaloniti u javnom teološko-eklezijskom diskursu, a niti među političarima koji za sebe vole reći da pripadaju kršćanskom i demokratskom političkom opredjeljenju. Jedna njemačka političarka je ovih dana u jednom intervjuu predbacila Crkvi da je Crkva stotine tisuća ostavila same: bolesne, usamljene, stare i umiruće.[3]

Tvrđnje i stavovi pojedinaca na svjetskoj sceni, ali i na našoj nacionalnoj, koje smo mogli čuti u ovom vremenu mogu se okarakterizirati samo i jedino kao, manje ili više uspjeli, odnosno neuspjeli pokušaj objašnjavanja krajnjeg razloga ovih događaja.

I na području medija, osobito interneta postoje zagovornici spasiteljske i apokaliptičke uloge medija. Prvi obećavaju čudesnu uporabu u ekonomiji, znanosti, odgoju i zabavi. Drugi upozoravaju na dugoročnu opasnost za psihu i eskapizam. Vjerojatno i jedni i drugi imaju pravo. Međutim, činjenica je da nam online komunikacija poboljšava život, olakšava stvari, ali nikako ne može i ne bi smjela postati zamjena za stvarne kontakte.

2. Opasnost virtualizacije

U tom kontekstu treba se prisjetiti i nedavne propovijedi pape Franje u kojoj je progovorio o opasnosti virtualizacije crkvenoga života:

„Ova prisnost kršćana s Gospodinom u vijek se događa u zajednici. Da, intimna je, osobna, ali u zajednici. Prisnost bez zajednice, prisnost bez Kruha, prisnost bez Crkve, bez naroda, bez sakramenata, opasna je. Može postati prisnost – recimo – gnosička, prisnost samo za mene, odijeljena od Božjeg naroda. Prisnost apostola s Gospodinom u vijek je bila u zajednici, u vijek je

bila za stolom, znakom zajedništva. Uvijek je bila sa Sakramentom, s Kruhom.” [4]

Stim u vezi htio bih podsjetiti i na dokument hrvatskih biskupa o Crkvi i medijima koji kaže: „Naspram toj pojavi potrebno je upozoriti da je crkveno-liturgijska zajednica nezamisliva bez svjedočke dimenzije života i vjere koja se temelji i hrani iskustvom susreta sa životom zajednicom i sa živim Bogom. U tom smislu poznanstva i povezanosti koja se uspostavljaju preko interneta mogu biti samo jedan od koraka na putu uspostavljanja istinskog zajedništva, ali ne i zamjena za njega.”[5]

3. “Da možeš pripovijedati i usaditi u sjećanje (Izl 10,2). Život postaje povijest.”

U poruci za 54. svjetski Dan sredstava društvenog priopćivanja na temu “Da možeš pripovijedati i usaditi u sjećanje (Izl 10,2). Život postaje povijest.”, papa Franjo govori o vrijednosti pripovijedanja i naglašava da je za katolike veoma važno pobijediti napasti pripovijedanja priča koje uništavaju.[6]

Papa Franjo nas, između ostalog, podsjeća da je komunikacija autentična ako gradi, a ne uništava, te ako je ponizna u traženju istine.[7]

Ovih smo dana bili u čudu kad smo na satelitskim snimkama vidjeli kako je od uvođenja mjera ograničavanja kretanja i aktivnosti zbog koronavirusa u urbanim područjima diljem Europe smanjena razina zagađenosti zraka.

Poticaj pape Franje uz dan sredstava društvenih priopćavanja je da udišemo istinu dobrih priča.[8]

A istina jedne dobre priče, Priče nad pričama, blage vijesti, euangeliona je: Isus Krist je živ i danas živi po svome Duhu u svojoj Crkvi! A Duh puše gdje i kada hoće.

Zaključno, na temelju dosadašnjeg iskustva možemo ustvrditi da će situacija s korona virusom promijeniti dosta toga i u društvu i u Crkvi: neke će se nove stvari dogoditi i treba ih nastaviti, druge stvari će postati suvišne i trebat će ih odbaciti kako nam ne bi postale teret, a svi zajedno ćemo morati staviti naglasak na ono čime se do sada možda nismo uopće bavili.

Zahvaljujem na pozornosti!

Zagreb, 22. svibnja 2020.

[1] usp. Balukčić, Ivo: Navještaj Riječi Božje kroz medije, u: <http://www.ktabkbih.net/info.asp?id=18195> (pristupljeno: 12. svibnja 2020.)

[2] Ivan XXIII., Gaudet mater ecclesia – Raduje se majka Crkva. Govor Svetoga Oca Ivana XXIII. u prigodi otvaranja Drugoga vatikanskog sabora 11. listopada 1962., u: Crkva u svijetu 47 (2012) 4, 536.

[3] Lieberknecht, Christine, Die Kirche hat Hunderttausende alleingelassen, u: <https://www.welt.de/politik/deutschland/plus208059945/Corona-Krise-Die-Kirche-hat-Hunderttausende-alleingelassen.html> (pristupljeno: 19. svibnja 2020.)

[4] Papa Franjo, Dobar biskup ukorio me jer sam zbog pandemije slavio Uskrs u praznoj bazilici, u: <https://www.bitno.net/vijesti/vatikan/papa-dobar-biskup-ukorio-me-jer-sam-zbog-pandemije-slavio-uskrs-u-praznoj-bazilici/> (pristupljeno: 15. svibnja 2020.)

[5] Hrvatska biskupska konferencija, Crkva i mediji. Pastoralne smjernice, Zagreb 2006., br. 17

[6] Papa Franjo, Da možeš pripovijedati svome sinu i svome unuku» (Izl 10, 2). Život postaje priča., Poruka za 54. svjetski dan sredstava društvene komunikacije [24. svibnja 2020.], u: <https://ika.hkm.hr/novosti/damoze-pripovijedati-svome-sinu-i-svome-unuku-izl-10-2-zivot-postaje-prica/> (pristupljeno: 10. svibnja 2020.)

[7] Isto.

[8] Isto.

VII. IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA

2018. GODINA

- Dekretom br. 56/2018 od 16. svibnja 2018. godine don Ivan Jurin imenovan je kancelarom Hvarske biskupije.
- Dekretom br. 57/2018 od 16. svibnja 2018. godine don Stanko Jerčić imenovan je generalnim vikarom Hvarske biskupije.
- Dekretom br. 58/2018 od 16. svibnja 2018. godine don Toni Plenković imenovan je biskupskim vikarom za otok Brač.
- Dekretom br. 72/2018 od 19. svibnja 2018. godine don Mario Zelanović razriješen je službe župnika Župe sv. Mihovila arkandela u Dolu i Župe sv. Marije Magdalene u Svirčima.
- Dekretom br. 144/2018 od 23. srpnja 2018. godine don Toni Aviani imenovan je privremenim upraviteljem Župe sv. Mihovila arkandela u Dolu i Župe sv. Marije Magdalene u Svirčima.
- Dekretom br. 164/2018 od 16. kolovoza 2018. godine don Robert Bartoszek imenovan je privremenim upraviteljem Župe sv. Antuna opata u Vrisniku i Župe sv. Jakova u Pitvama.
- Dekretom br. 273/2018 od 23. listopada 2018. godine imenovani su članovi Prezbiteretskog vijeća Hvarske biskupije za razdoblje od 2018. do 2023. godine: mons. Stanko Jerčić, don Toni Plenković, don Mili Plenković, don Jakša Rubinić, don Milan Šarić, fra Pero Kelava, don Ivan Jurin, o. Ivo Plenković, don Ivica Huljev, don Pavao Gospodnetić.
- Dekretom 274/2018 od 23. listopada 2018. godine imenovani su članovi Zbora savjetnika Hvarske biskupije za razdoblje od 2018. do 2023. godine: mons. Stanko Jerčić, don Toni Plenković, don Mili Plenković, don Jakša Rubinić, don Pavao Gospodnetić, don Ivan Jurin.

2019. GODINA

- Dekretom br. 55/2019 od 30. siječnja 2019. godine gospodin Slavko Reljić imenovan je povjerenikom za liturgijsku glazbu u Hvarskoj biskupiji.
- Dekretom br. 317/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Ivica Babić razriješen je službe upravitelja Župe Duha Svetoga u Vrbanju i župnika Župe sv. Spiridiona u Svetoj Nedjelji i stavlja se na raspolaganje Ravnateljstvu za dušobrižništvo Hrvata u inozemstvu.
- Dekretom br. 318/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Mili Plenković razriješen je službe župnika katedralne Župe sv. Stjepana I., pape i mučenika u Hvaru i imenovan je župnikom Župe Duha Svetoga u Vrbanju i upraviteljem Župe sv. Marije Magdalene u Svirčima.
- Dekretom br. 319/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Toni Plenković razriješen je službe biskupskog vikara za otok Brač, dekana Bračkog dekanata, župnika Župe sv. Petra u Su-

petru i Župe sv. Jelene Križarice u Škripu i imenovan je župnikom katedralne Župe sv. Stjepana I., pape i mučenika u Hvaru.

- Dekretom br. 320/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Pavao Gospodnetić razriješen je službe župnika Župe sv. Jeronima u Pučišćima i Župe sv. Antuna, opata u Pražnicama i imenovan je župnikom Župe sv. Petra u Supetru i upraviteljem Župe sv. Jelene Križarice u Škripu.
- Dekretom br. 321/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Ivica Huljev razriješen je službe dekanu Viškog dekanata, župnika Župe sv. Nikole, biskupa u Komiži i Župe Uznesenja BDM u Velom Selu i imenovan je župnikom Župe sv. Jeronima u Pučišćima i upraviteljem Župe sv. Antuna opata u Pražnicama.
- Dekretom br. 322/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Toni Aviani razriješen je službe privremenog upravitelja Župe sv. Mihovila arkandela u Dolu i Župe sv. Marije Magdalene u Svirćima i imenovan je župnikom Župe sv. Nikole, biskupa u Komiži i upraviteljem Župe Uznesenja BDM u Velom Selu.
- Dekretom br. 323/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Ljubomir Galov razriješen je službe župnika Župe Gospe Karmelske u Nerežićima, Župe sv. Fabijana i Sebastijana u Donjem Humcu i Župe Uznesenja BDM u Blacima i imenovan je župnikom Župe sv. Stjepana I., pape i mučenika u Starom Gradu i upraviteljem Župe sv. Mihovila, arkandela u Dolu.
- Dekretom br. 324/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Marko Plančić razriješen je službe župnika Župe sv. Stjepana I., pape i mučenika u Starom Gradu i imenovan je župnikom Župe Gospe Karmelske u Nerežićima, upraviteljem Župe sv. Fabijana i Sebastijana u Donjem Humcu, Župe Bezgrešnog začeća BDM u Dračevici i Župe Uznesenja BDM u Blacima.
- Dekretom br. 325/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Jakša Rubinić razriješen je službe upravitelja Župe Bezgrešnog začeća BDM u Dračevici.
- Dekretom br. 326/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Robert Bartoszek imenovan je upraviteljem Župe sv. Spiridiona u Svetoj Nedjelji.
- Dekretom br. 327/2019 od 27. lipnja 2019. godine mons. Ante Jelinčić razriješen je službe sužupnika u Župi sv. Ivana Krstitelja u Postirima i umirovljen je.
- Dekretom br. 328/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Milan Šarić imenovan je dekanom Viškog dekanata.
- Dekretom br. 329/2019 od 27. lipnja 2019. godine don Ivica Huljev imenovan je biskupskim vikarom za otok Brač i dekanom Bračkoga dekanata.

- Dekretom br. 346/2019 od 7. srpnja 2019. godine don Ivan Eterović razriješen je službe sužupnika Župe Bezgrešnog začeća BDM u Dračevici i umirovljen je.
- Dekretom br. 479/2019 od 23. rujna 2019. godine gospođa Borka Hure imenovana je ekonomom Hvarske biskupije.
- Dekretom br. 504/2019 od 4. listopada 2019. godine don Mili Plenković imenovan je v.d. dekana Hvarskoga dekanata.
- Dekretom br. 528/2019 od 21. listopada 2019. godine fra Augustin Tomas razriješen je službe župnika Župe sv. Jurja u Gdinju i upravitelja Župe Gospe Karmelske u Bogomolju.
- Dekretom 529/2019 od 21. listopada 2019. godine fra Mario Divković imenovan je župnikom Župe sv. Jurja u Gdinju i upraviteljem Župe Gospe Karmelske u Bogomolju.
- Dekretom br. 532/2019 od 22. listopada 2019. godine o. Mario Marinov razriješen je dužnosti voditelja susreta redovnica na otoku Hvaru.
- Dekretom br. 537/2019 od 25. listopada 2019. godine don Jakša Rubinić imenovan je ravnateljem Ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika Hvarske biskupije.
- Dekretom br. 547/2019 od 29. listopada 2019. godine don Ivica Huljev imenovan je članom Zbora savjetnika Hvarske biskupije.
- Dekretom br. 553/2019 od 30. listopada 2019. godine don Emil Pavišić razriješen je službe župnika Župe Male Gospe u Selcima na otoku Hvaru.
- Dekretom br. 554/2019 od 30. listopada 2019. godine don Mili Plenković imenovan je upraviteljem Župe Male Gospe u Selcima na otoku Hvaru.

2020. GODINA

- Dekretom br. 110/2020 od 7. veljače 2020. godine don Robert Bartoszek razriješen je službe upravitelja Župe sv. Spridiona u Svetoj Nedjelji.
- Dekretom br. 111/2020 od 7. veljače 2020. godine don Antun Oršolić imenovan je upraviteljem Župe sv. Lovre u Vrboskoj i Župe sv. Spridiona u Svetoj Nedjelji.

VIII. IZ ŽIVOTA HVARSKE BISKUPIJE

30. 4. 2018.

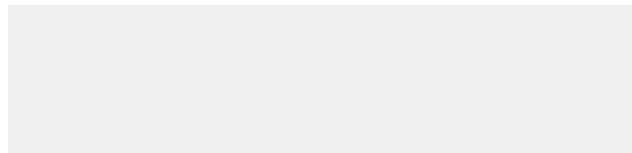
Biskupsko ređenje hvarskog biskupa mons.

Petra Palića

Trođnevница uoči biskupskog ređenja hvarskog biskupa mons. Petra Palića održana je od 27. do 29. travnja u hvarskoj katedrali. Svake večeri bila je misa, a potom kulturno-umjetnički program. Dana 29. travnja proslavljena je oproštajna misa biskupa Slobodana.

Brojni hodočasnici pristizali su u Hvar već od jutarnjih sati na slavlje biskupskog ređenja mons. Petra Palića u ponedjeljak 30. travnja u 10.30 sati u katedrali sv. Stjepana I. Procjenjuje se da je obredu prisustvovalo oko 2000 vjernika. Osim više stotina vjernika sa tri otoka biskupije, na slavlje je pristiglo oko 600 iz Zagreba i Kistanja, zatim više od 700 iz Dubrovačke biskupije, uz njih rodbina i prijatelji ređenika te ostali vjernici iz različitih dijelova Hrvatske. Oko 200 hodočasnika pristiglo je dan ranije, te su smješteni u hvarskim obiteljima. Hodočasnike je dočekivao veliki broj volontera koji je sudjelovao u pripremi slavlja.

Svečanom ulaznom procesijom počelo je slavlje ređenja. U katedrali su mogli biti smješteni samo svećenici, redovnice, bogoslovi, zborovi i uzvanici, dok su ostali pratili obred na Pjaci preko video-zida postavljenog pod zvonik katedrale. Glavni zareditelj bio je predsjednik Hrvatske biskupske konferencije zadarski nadbiskup Želimir Puljić, a suzareditelji apostolski upravitelj Hvarske biskupije mons. Slobodan Štambuk i dubrovački biskup Mate Uzinić. U euharistijskom slavlju biskupskoga ređenja sudjelovali su apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Giuseppe Pinto, nuncij u Berlinu Nikola Eterović, nuncij Martin Vidović, kardinal Vinko Puljić, nadbiskupi i metropolite đakovačko-osječki Đuro Hranić, riječki Ivan Devčić i splitsko-makarski Marin Barišić, te brojni biskupi iz Hrvatske i inozemstva (ukupno 38 biskupa), te čak 178 svećenika. Ređenika su do oltara dopratili mons. Nikola Dučkić, bivši župnik iz ređenikove rodne župe i vlč. Mario Migles, župnik župe Svih svetih u Sesvetama. Obrede liturgijskoga slavlja pojasnio je na početku župnik župe sv. Nikole u Komiži Ivica Huljev, dok su ceremonijari bili

župni vikar u Hvaru Ivan Jurin i župnik župe Uznesenja Marijina u Visu Milan Šarić. Na misi su pjevali uz domaći zbor, mješoviti zbor Janjevo iz Zagreba i župni zbor sv. Cecilije iz Kistanja. Misu na drugome programu prenosila je Hrvatska televizija te Hrvatski katolički radio.

Ređenju mons. Palića među istaknutim građanima i osobama iz javnoga života nazočili su izaslanik premijera Vlade RH Andreja Plenkovića ministar uprave Lovro Kuščević, izaslanica predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar Kitarović savjetnica za društvene djelatnosti Renata Margaretić Urlić, saborski zastupnik Davor Ivo Stier, župan splitsko-dalmatinski Blaženko Boban, dožupan Luka Brčić, zamjenica župana dubrovačko-neretvanskoga Žaklina Marević, gradonačelnik Dubrovnika Mato Franković, predsjednik Gradskog vijeća grada Dubrovnika Marko Potrebica, gradonačelnik Zagreba Milan Bandić, gradonačelnik Hvara Rikardo Novak, te brojni načelnici općina s područja Hvarske biskupije.

16. 6. 2018.

Svećeničko ređenje

Tonija Avianija u Starom Gradu

Đakon Hvarske biskupije don Toni Aviani zaređen je po rukama mjesnoga biskupa Petra Palića za svećenika Hvarske biskupije. Misa ređenja slavljena je u dominikanskoj crkvi sv. Petra mučenika u ređenikovoj rodnoj župi sv. Stjepana I. u Starom Gradu na Hvaru. Misi ređenja prethodila je prigodna trodnevница, a don Toni je mladu misu slavio u istoj crkvi 17. lipnja.

19. 9. 2018.

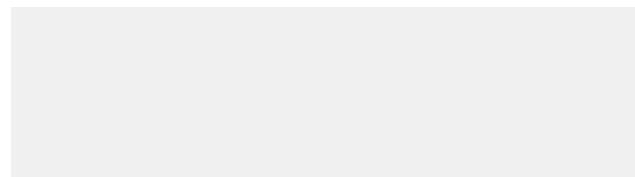
Službena internetska stranica Hvarske biskupije

Na adresi www.hvarskabiskupija.hr započela je s radom službena internetska stranica Hvarske biskupije. Dizajn stranice osmislio je svećenik Zadarske nadbiskupije na službi u Hrvatskoj biskupskoj konferenciji Šimun Šindić.

2. 10. 2018.

Proslava sv. Stjepana

Svetkovina gradskog i biskupijskog zaštitnika sv. Stjepana I. proslavljena je misom koju je predslavio mons. Zdenko Križić, uz još šestoricu biskupa, te biskupijske svećenike i redovnike.

Nakon misnog slavlja šibenski hodočasnici uručili su prigodne poklone biskupu Paliću i župi/župniku. Iste večeri bila je recitirana misa, a sudjelovalo je vrlo malo vjernika zbog velikog povodnja koji je u to vrijeme pogodio Hvar.

12.-13. 10. 2018.

Hodočaće Hvarske biskupije bl. Alojziju Stepincu

Hvarski biskup hodočastio je sa svojim svećenicima, redovnicima i redovnicama te oko 300 vjernika sa sva tri otoka svoje biskupije bl. Alojziju Stepincu o 20. obljetnici njegove beatifikacije. Hodočasnici su prvo pohodili nacionalno svetište sv. Josipa u Karlovcu, župu Blažene Djevice Marije Snježne, zatim su krenuli u Krašić, rodno i uzničko mjesto blaženoga Alojzija Stepinca. Tamo ih je dočekao i uime župnika i ravnatelja svetišta Ivana Vučka pozdravio župnik župe sv. Blaža u Zagrebu Zlatko Koren. Potom je biskup Palić predvodio svečano misno slavlje. Navečer su hodočasnici stigli u zagrebačku prvostolnicu gdje ih je pozdravio pomoćni zagrebački biskup Ivan Šaško. Potom je uslijedilo svečano pjevanje i moljenje večernje u kojem su glavnu ulogu imali Faroski kantaduri. Nakon večernje biskup Palić je s biskupom Šaškom i svećenicima na grobu blaženoga Alojzija predvodio zajedničku molitvu za njegovo proglašenje svetim. U subotu rano prije podne hodočasnici su stigli u Mariju Bistrigu gdje je svečano misno slavlje predvodio biskup Palić.

22. 11. 2018.

Proslava 150. obljetnice družbe Kćeri Božje ljubavi i 70. obljetnice dolaska u Hvar

Hvarski biskup Petar Palić predvodio je svečano misno slavlje u samostanskoj crkvi benediktinki u Hvaru povodom 150. obljetnice utemeljenja družbe Kćeri Božje ljubavi i 70. obljetnice njihova dolaska u Hvar. Koncelebriralo je desetak svećenika.

31. 3. 2019

5. biskupijski Križni put

Dvodnevna pobožnost 5. Planinarskog križnog puta Hvarske biskupije, na kojemu su sudjelovali vjernici sva tri otoka biskupije - Brača, Hvara i Visa, započela je molitvenim bdijenjem u hvarskoj katedrali i procesijom s Presvetim do

franjevačke crkve Gospe od Milosti. Pobožnost je završena misnim slavlјem koje je u hvarskoj katedrali predvodio biskup Petar Palić. Križni put pod geslom „Mi smo upoznali ljubav i povjerovali joj“ počeo je u župnoj crkvi sv. Jurja u Brusju s molitvama i pjesmama te s blagoslovom don Stanka Jerčića. Predvodio ga je glavni organizator, biskupski vikar za otok Brač te hvarski dekan i župnik Supetra i Selaca don Toni Plenković koji je na svakoj postaji održao prigodno razmatranje. Na križnom putu sudjelovalo je oko tisuću hodočasnika. S njima su bili i svećenici sa sva tri spomenuta otoka. Put je bio dug oko 18 km. Prošao je kroz četrnaest mjesta-postaja u župama Brusje, Velo Grablje, Milna i Hvar.

28. 4. 2019.

Predstavljena knjiga biskupa Štambuka

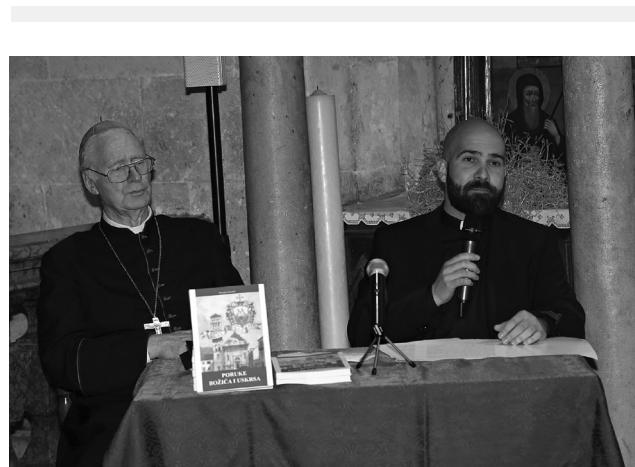
U hvarskoj katedrali pred velikim brojem sudionika predstavljena je knjiga umirovljenoga hvarskoga biskupa Slobodana Štambuka „Poruke Božića i Uskrsa“.

30. 4. 2019.

30. obljetnica ređenja biskupa Slobodana Štambuka

Zahvalnim euharistijskim slavlјem u hvarskoj katedrali svečano je proslavljena 30. obljetnica ređenja umirovljenoga hvarskoga biskupa Slobodana Štambuka i prva obljetnica ređenja hvarskoga biskupa Petra Palića. Misno slavlje predvodio je biskup Štambuk. Propovijedao je umirovljeni šibenski biskup Ante Ivas. Koncelebriralo je tridesetak svećenika. U misnom slavlju sudjelovali su članovi obje bratovštine, brojni vjernici i predstavnici gradske vlasti.

24.-25. 5. 2019.

Biskup Palić u Irskoj

Na poziv voditelja Hrvatske katoličke misije Dublin, vlč. Josipa Levakovića, u pohod Hrvatskoj katoličkoj zajednici u Irskoj došao je hvarski biskup mons. Petar Palić u pratinji kancelara svoje biskupije, don Ivana Jurina. Mons. Palić susreo se s Veleposlanikom Republike Hrvatske u Republici Irskoj, gosp. Ivanom Mašinom. Potom su se uputili u posjet mons. Diarmuidu Martinu, nadbiskupu dublinskom i primasu Irske. Mons. Palić slavio je središnje misno slavlje drugoga po redu Hodočašća Hrvata u Irskoj u irsko

nacionalno marijansko svetište Naše Gospe od Knocka - Kraljice Irske. Hodočašće se dogodilo u godini obilježavanja 140. godišnjice ukazanja u Knocku.

11. 6. 2019.

Studijski dan svećenika Hvarske biskupije posvećen Željku Mardešiću

Studijski dan svećenika Hvarske biskupije, posvećen hrvatskom sociologu religije Željku Mardešiću (1933.-2006.) iz Milne na Braču, otvoren je u njegovoј rodnoј župi pod nazivom „Predstavljanje Željka Mardešića u mjestu njegova rođenja“. Program je bio prvenstveno namijenjen svećenicima trotočke biskupije, ali i otvoren svima zainteresiranim, posebno osobama uključenima u pastoral župnih zajednica.

17. 6. 2019.

Zlatna harfa Hvarske biskupije

Na inicijativu i u organizaciji Povjerenstva za liturgijsku glazbu Hvarske biskupije u hvarskoj je katedrali održana prva Zlatna harfa Hvarske biskupije na temu „Alojzije Stepinac prijatelj malenih“. Bio je to susret osam dječjih zborova koji u župama Hvarske biskupije animiraju liturgijsko pjevanje. Nakon mise, koju je predvodio biskup Palić, započeo je koncert koji nije bio natjecateljskog karaktera. Svaki zbor otpjevao je po dvije pjesme. Sudionici Zlatne harfe na sebi su imali iste majice, ali u različitim bojama: na prednjoj strani slika Alojzija Stepinca s riječima ‘prijatelj malenih’ i logo Zlatne harfe, a odostraga slika hvarske katedrale s riječima Prva Zlatna harfa Hvarske biskupije.

11. 9. 2019.

Svećenička skupština Hvarske biskupije

Svećenička skupština Hvarske biskupije održana je u dominikanskom samostanu u Bolu na Braču. Tema je bio „Rad s odraslima u župi - postojeće stanje i perspektive“ te europsko istraživanje vrednota, s posebnim naglaskom na stanje u Hrvatskoj.

2. 10. 2019.

Proslava sv. Stjepana

Svetkovina sv. Stjepana I., pape i mučenika, zaštitnika Hvarske biskupije i grada Hvara otvorena je svečanom večernjom. Povjerenik za

liturgijsku glazbu Hvarske biskupije maestro Slavko Reljić je za ovogodišnju svetkovinu skladao svečanu Večernju, ubacivši i zadržavši elemente hvarskoga pučkoga pjevanja. Večernju su udruženo pjevali hvarski katedralni zbor i zbor Sv. Cecilije iz Jelse te nekoliko uglavnom hvarskih opernih pjevača pod ravnanjem maestra Reljića i uz orguljsku pratnju prof. Tomija Domančića. Na sam dan svetkovine u katedrali je svečanu misu predvodio vojni biskup iz BiH Tomo Vukšić. Nakon misnog slavlja vjernici su sudjelovali u procesiji na Pjaci, u kojoj su nošene relikvije sveca zaštitnika grada i biskupije.

4. 11. - 3. 12. 2019.

Biskup Palić u Australiji

Generalni tajnik Hrvatske biskupske konferencije, hvarski biskup mons. Petar Palić boravio je od 4. studenoga do 3. prosinca u posjetu hrvatskim katoličkim centrima i hrvatskim zajednicama u Australiji i Oceaniji. Tijekom svog boravka posjetio je hrvatske katoličke centre Newcastle, Summer Hill, Blacktown, St. John's Park, Clifton Hill, Geelong, Springvale, Sunshine, Wollongong, Canberra, Brisbane, Adelaide te Perth, te hrvatske zajednice u Aucklandu i Hobartu. Generalni tajnik HBK susreo se u Australiji s brojnim Hrvatima, dijecezanskim biskupima više australskih biskupija te predstavnicima društvenog, političkog i kulturnog života. U Duhovnom centru sestara sv. Josipa u Sydneyu - Baulkham Hills predvodio je od 10. do 14. studenoga duhovne vježbe za hrvatske svećenike na službi u Australiji.

16. 12. 2019.

Smotra crkvenih zborova Hvarskog dekanata

Na poticaj i u organizaciji povjerenika za liturgijsku glazbu Hvarske biskupije maestra Slavka Reljića iz Jelse u župnoj crkvi sv. Antuna opata u Vrisniku na otoku Hvaru održana je smotra crkvenih zborova Hvarskog dekanata. Na smotri je nastupilo šest zborova: mješoviti zbor sv. Reparate - Stari Grad, ženski zbor sv. Jurja - Sućuraj, katedralni zbor sv. Cecilije - Hvar, sv. Marije Magdalene - Svirče, sv. Cecilije - Jelsa i Franjevačkog samostana Gospe od Milosti - Hvar.

10. 3. 2020.

Godišnja skupština Papinskih misijskih djela

Misom u župi sv. Stjepana I. u Starom Gradu započela je godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela Hrvatske. Misno slavlje predvodio je predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za misije krčki biskup Ivica Petanjak. Na kraju mise nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela vlč. Anton Štefan napomenuo je da trenutačno ima 79 hrvatskih misionara i misionarki po raznim kontinentima. Skupština se nastavila sljedeći dan.

5.-12. 4. 2020.

Veliki tjedan i Uskrs u vremenu Koronavirusa

Nedjeljom Muke Gospodnje - Cvjetnicom započeo je Veliki tjedan. Misu u 10.00 sati u katedrali predvodio je biskup Petar Palić uz koncelebraciju hvarskog župnika don Tonija Plenkovića i biskupske kancelare don Ivana Jurina. U skladu s odredbama HBK misa je, kao i sve ostale u Velikom tjednu, slavljena bez prisustva vjernika uz prijenos na katedralnom radiju i facebook stranici Župe Hvar. Biskup je blagoslovio grančice maslina, koje su vjernici kasnije mogli preuzeti pred katedralom. Na kraju mise izloženo je Presveto na četrdesetsatno klanjanje - kvarantore.

Hvarska biskup Petar Palić slavio je na Veliki četvrtak misu posvete ulja u hvarskoj katedrali. Uz biskupa su koncelebrirali katedralni župnik don Toni Plenković i kancelar biskupije don Ivan Jurin. Na početku mise biskup Palić pozdravio je sve svećenike i vjernike koji su povezani putem radija ili video-prijenosu i izrazio radost zbog ovoga slavlja kada se svećenici spominju vlastitoga izabranja i kada potvrđuju da znaju kome su povjerivali i da žele živjeti za Krista. Veliki četvrtak i Misa posveta ulja trenutak je kada se svećenici okupljaju oko svoga biskupa, kako bi zajedno zahvalili za dar svećeništva i to želimo učiniti upravo ovom euharistijom, kazao je biskup Palić. Nakon homilije uslijedila je obnova svećeničkih obećanja, euharistijska služba i blagoslov i posveta ulja.

Navečer istog dana biskup Petar slavio je i misu Večere Gospodnje. Od ovog dana mise su prenošene na youtube kanalu Hvarske biskupije. Uz strogo pridržavanje mjera zaštite od zaraze koronavirusom na Hvaru je održana procesija Za križen na kojoj je iz svakog mesta moglo

sudjelovati po 15 sudionika uz dozvolu Stožera civilne zaštite RH. Mještane se pozvalo da se ne pridružuju procesijama, a za kontroliranje je bila zadužena policija. Osim toga, sudionici povorke morali su biti na određenoj distanci te se crkva u svakom mjestu nakon dolaska procesije iz drugih pojedinih mjesta morala dezinficirati. Procesija koja traje već 500 godina upisana je i na UNESCO-ov popis nematerijalne baštine.

Obrede Velikog petka predvodio je biskup Petar Palić uz katedralnog župnika i kancelara. Na kraju obreda održana je procesija s Presvetim po Trgu sv. Stjepana.

Vazmeno bdijenje i svečanu uskrsnu misu također je slavio biskup.

10.-11. 5. 2020.

Početak Godine sv. Prošpera

U povodu 350. obljetnice od dolaska relikvija sv. Prošpera, suzaštitnika Hvara i Hvarske biskupije je 10. svibnja otvorena svečeva godina, koja će trajati do 10. svibnja 2021. Hvarani su blagdan svoga suzaštitnika dočekali cijelonoćnim biblijskim bdijenjem koje je završeno 11. svibnja oko 9 sati jutarnjom misom i himnom „Tebe Boga hvalimo“. Središnje blagdansko misno slavlje u večernjim satima predvodio je biskup Palić. Koncelebrirala su devotorica svećenika. Nakon misnog slavlja preko trga prošla je tradicionalna procesija, u kojoj su zbog mjera opreza zbog pandemije, sudjelovali samo bratimi i svećenici, dok su ostali vjernici bili rašireni po Pjaci. Na koncu je biskup Petar udijelio blagoslov sa vrata katedrale.

Priredio: Joško Bracanović

IX. IN MEMORIAM

DON BENJAMIN CAPKOVIĆ

U utorak 3. rujna u 72. godini života i 48. godini svećeništva iznenada je preminuo don Benjamin Capković, svećenik Hvarske biskupije. Rođen je u Pučišćima 23. veljače 1948. god. u obitelji Roka i Magdalene rođ. Novaković. Put svećeničke formacije započeo je gimnazijskim školovanjem u pazinskom sjemeništu, a filozofsko-teološki studij završio je u Splitu. Za svećenika je zaređen u Nerežišćima na Petrovo 1972. g. Mladu misu je slavio u Pučišćima 30. srpnja 1972.

Prva mu je pastoralna služba bila u župi mlade mise, gdje je godinu dana bio župni pomoćnik (kapelan) don Petru Eteroviću. Od 1973. do 2002. bio je župnik u Pražnicama i Gornjem Humcu. Gotovo trideset godina službe u Pražnicama i Gornjem Humcu je središnji dio njegova pastoralnog rada, s vidljivim nastojanjem oko očuvanja naslijeđenog duha vjere. Svojim marom nastojao je pastoralno djelovati u malim bračkim župama u skladu s potrebama koje je nosilo vrijeme. U Sutivanu je bio župnik od 2002. do 2015. g., a njegova se brižnost, unatoč narušenom zdravlju, posebno izrazila u nastojanju oko obnove crkvenih objekata u Sutivanu.

Na Braču su ga svećenici tri puta birali za dekanu, a njegov je dom u Pražnicama godinama bio mjesto okupljanja svećenika u druženju i prijateljevanju koje je don Benjaminiu bilo svojstveno. Njegova prisnost i druželjubivost davali su poseban ton njegovu pastoralnom radu. God. 2000. postao je kanonikom Stolnog kaptola u Hvaru, iako je još 1996. bio imenovan počasnim kanonikom. Ujedno je djelovao i kao vjeroučitelj u Klesarskoj školi u Pučišćima. U župama je nastojao oko materijalne obnove i očuvanja vrijednosti koje su iz prošlosti naslijeđene kao dio sakralne baštine bračkih župa. Svojedobno mu je i pučiška Općina dodijelila Nagradu za životno djelo.

Zbog prometne nezgode, kojom je uvelike bilo narušeno njegovo zdravstveno stanje, umirovljen je 2015. g. Kao umirovljenik je živio

kod rodbine u Velikoj Gorici, a rado je pomagao u velikogoričkoj župi bl. Alojzija Stepinca, gdje je njegova osobnost davala poseban ton.

U velikogoričkoj župnoj crkvi bl. Alojzija Stepinca svečani oproštaj s misom zadušnicom bio je 5. rujna, a sprovod je održan sutradan u Pučišćima. Uz svećenike s Hvara, Brača i Visa, brojnu rodbinu, vjernike bračkih župa u kojima je djelovao, kao i uz vjernike pristigle iz Velike Gorice, sprovodne obrede u župnoj crkvi sv. Jeronima u Pučišćima predvodio je umirovljeni hvarske biskup mons. Slobodan Štambuk. Prije završnih obreda, pročitane su prigodne riječi zahvale i oproštaja upućene sa strane mjesnog biskupa mons. dr. Petra Palića, mons. dr. Nikole Eterovića, apostolskog nuncija u Njemačkoj, mons. Stanka Jerčića, i to u ime svećenika, kao i riječ predstavnika župa Pražnica i Sutivana. Pokop je obavljen na pučiškom groblju u obiteljskoj grobnici.

Don Ivica Huljev

DON JURAJ CARIĆ

U utorak 16. travnja 2019., u KBC-u Križine u Splitu u 74. godini života i 49. godini svećeništva, umro je svećenik Hvarske biskupije, kapelan Jelse, don Juraj Carić, nakon kratke, ali teške bolesti srca.

Don Juraj Carić rođen je 12. rujna 1945. u mjestu i župi Svirče od oca Vicka i majke Konstance r. Milevčić. Nadbiskupijsku klasičnu gimnaziju završio je u Splitu 1966., a u sjemeništu je boravio od 1963. do 1966. Od tada pa do 1973. boravio je u bogosloviji u Splitu gdje je teološke studije završio na Centralnoj visokoj bogoslovnoj školi. Za svećenika Hvarske biskupije zaređio ga je hvarski biskup Celestin Bezmalinović u Starom Gradu 27. lipnja 1971. Mladu misu proslavio je u rodnim Svirčima.

Kao kapelan djelovao je u župama Postira i Splitska na otoku Braču od 1971. do 1972., u Hvaru i Milni na Hvaru od 1973. do 1974. Od tada pa do 1975. zamjenjuje župnika u Visu. Potom je opet kapelan u Pučišćima na Braču od 1975. do 1977. Bio je župnik Povalja na otoku Braču od 1977. do 1981. U to doba bio je župnik i Novoga Sela na Braču od 1978. A župnik Zastržića i Poljica na otoku Hvaru bio je od 1981. do 1996. kada postaje kapelan Jelse i Pitava, Pitava do 2018., a Jelse sve do svoje smrti.

Pokopan je 23. travnja na mjesnom groblju u Svirčima. Koncelebriranu misu zadušnicu sa dvadesetak svećenika predvodio je umirovljeni hvarski biskup Slobodan Štambuk, koji je don Jurici poželio „sretan Uskrs kod Gospodina kojemu je vjerno služio“, te istaknuo: „Sijao je sjeme Riječi Božje koja je u njemu imala dobrog tumača. Enciklopedijski načitan i jasan u govorenju pomno se pripremao za svoje nastupe... Hvala Ti, don Jurice, za odlično zastupanje naše katoličke vjere!“

U misi su sudjelovali i bratimi Presvetoga oltarskoga sakramenta iz Jelse. Liturgijsko pjevanje predvodili su župni zborovi Svirača i Jelse. Na kraju misnog slavlja župnik Aviani izrazio je sućut rodbini, svećenicima i vjernicima, a don Jurici je zahvalio „za svu dobrotu, jednostavnost i znanje koje je dijelio s drugima“.

Prije no što je poveo sprovodnu povorku ka groblju, generalni vikar i župnik Jelse don Stanko Jerčić, školski kolega iz gimnazije splitskog sjemeništa i bogoslovije, napomenuo je kako je biskup Palić namjeravao voditi taj sprovod, ali nije bio u mogućnosti. Stoga je don Stanko svima, osobito obitelji, prenio njegovu sućut, kao i sućut hvarskoga dekana don Emila Pavišića kojega su liječnici, unatoč njegovoj žarkoj želji da bude na sprovodu, ipak zadržali u bolnici u Zagrebu.

Svoju toplu oproštajnu riječ, u kojoj se prijetio dugogodišnje bratske suradnje i mnogih bisera don Juričina značaja, don Stanko je zaključio: „Dragi Jure, ljudski sam i bratski rastužen, veoma, tvojim odlaskom. Pred mjesec dana, Bog ti je kao svom miljeniku kucnuo u srce i pozvao za upozorenje da slijedi prikazanje svete žrtve uskrsnice, priušto ti je na Intenzivnoj trinaste dana čistilišnog posta od svih komunikacija osim one s Njime, u čemu su ti pomagali vrijedni kapelani Križina. Potom ti je darovano nekoliko dana izvrsnoga predokusa raja u Svećeničkom domu. Radovao si se priželjkivanom povratku doma, a sad si napokon doista Doma - u pravome Domu, u kući Očevoj i našoj. Hvala ti od svih nas i od mene na svemu. Sretan ti prvi nebeski imendant i vječni Vazam!“

Don Stanko Jerčić

DON EMIL PAVIŠIĆ

Svećenik Hvarske biskupije don Emil Pavišić preminuo je nakon duga i teškog bolovanja, u Zagrebu, u ponedjeljak 9. ožujka u 74. godini života i 48. godini svećeništva.

Don Emil, sin Ivana i Dinke r. Bojanović, rođen je 23. veljače 1947. godine u Nerežišćima na otoku Braču. Zaređen je od biskupa Celestina Bezmalinovića, zajedno sa don Josipom Mihovilovićem i don Benjaminom Capkovićem, na Petru 1972. godine u Nerežišćima, gdje je slavio i svoju mladu misu.

Na početku svećeničke službe bio je župni pomoćnik u Postirima (1972.-1973.), potom župnik Zastrazišća i Poljica na Hvaru (1973.-1978.). Od 1978. do 1990. bio je župnik Brusja i Velog Grablja, a od 1990. do smrti župnik Vrboske. Ujedno je od 1990. do 1994. bio sužupnik u Jelsi, upravljao je i župom Pitve (1998.-2003.), Vrisnikom (2003.-2013.) i dva puta Selcima na Hvaru (1994.-1998. i 2015.-2019.).

Više puta obnašao je službu dekana Hvarskoga dekanata, a bio je članom različitih biskupijskih tijela. Kanonikom Stolnog kaptola u Hvaru je imenovan 2008. godine.

Don Emil Pavišić je pokopan 12. ožujka u Nerežišćima. Misu zadušnicu u prepunoj župnoj crkvi Gospe Karmelske predvodio je hvarska biskup Petar Palić sa trideset svećenika, gotovo svi iz Hvarske biskupije, te nekoliko iz Splitske, a okružilo ih je veliko mnoštvo župljana Nerežišća i otoka Brača, te preko dvije stotine vjernika s otoka Hvara, najviše iz Vrboske, među kojima i bratimi Čudotvornog sv. Križa u svojim tunikama.

Biskup je u propovijedi istaknuo: „Isusove riječi : 'Ja sam uskrsnuće i život' danas ovdje uz ljes don Emilov odzvanjaju jače i glasnije. U toj vjeri živio je pokojni don Emil. Tom vjerom tješio je mnoge koje je otpratio na vječni počinak. Tom vjerom odgajao je mnoge na putu života, u toj je vjeri, prokušan bolešću, i sam preminuo... Čini se da je don Emilov život bio obilježen upravo križem Gospodinovim. Ne samo da je častio sveti Križ, nego se na kraju svog života i sam suočlio Kristu pribijenom na križ... Dok se danas oprav-

štamo od don Emila, želimo u ovoj euharistiji Bogu zahvaliti za dar života koji je Bog darovao don Emili. Želimo mu zahvaliti za dar svećeništva, kojim je don Emil živio i svjedočio. Želimo Gospodinu zahvaliti za sva dobra kojima je Bog obdario mnoge po don Emilovom svećeničkom služenju. Na poseban način u ovoj euharistiji želimo Bogu zahvaliti i za liječnike i medicinsko osoblje, osobito Kliničke bolnice „Merkur“ u Zagrebu, ali i za sve koji se danas hrabro suočavaju i pokazuju svoju stručnost i empatiju u ovoj pandemiji...”.

Na kraju je biskup pročitao dio don Emilove oporuke: „Svjestan Evanđeoskog upozorenja: 'Bdijte, dakle, jer ne znate dana ni časa' želio bih reći ovo: sigurno sam u svom radu nekoga uvrijedio pa molim za oprost, a ja opraćtam onima koji su mene uvrijedili. Zahvaljujem na 47 godina župničke službe. Sadio sam kako sam znao i zahvaljujem Bogu na daru života i za poziv svećeništva. Međusobno se poštujte, ostanite vjerni Bogu, Crkvi i Papi. Do susreta u nebu. Bog Vas

blagoslovio!“.

Pred kraj misnog slavlja u ime Nerežišća don Emilove generacije oprostio Nenad Kuščević, u ime župe Vrboska bratim Joško Krstinić, te u ime svećenika Hvarske biskupije don Stanko Jerčić koji je, između ostaloga, istaknuo kako je don Emil kompjutorski pamtio podatke, te da na otoku Hvaru nitko nije poznavao toliko ljudi kao on, i to poimence, uključujući čitava obiteljska stabla, registracije auta, datume i sl. Moglo bi se reći da je otok Hvar bio don Emilova životna misnička „monografija“ jer mu je poklonio, nakon godine mladomisničkog „stažiranja“ na Braču, preostalih 47 godina svog svećeničkog služenja.

„Pri samom zemaljskom kraju don Emil je, eto, morao odraditi još jednu godinu patničkog stažiranja, sada u radionici Križa Kristova. Mnogi smo stajali uz njegov križ u ovim dugim i mu-

kotrpnim mjesecima agonijskog treperenja između života ovozemaljskog i onog vječnog u kojem je napokon otpočinuo. Svojom smrću zaklopio je knjigu četvorke naših svećenika zaređenih 1972., a već je treći preminuli naš svećenik u 11 posljednjih mjeseci iz tih naraštaja - rodnih 70-ih godina... Dragi Emile, Svevišnjemu si rado i tako lijepo pjevao i dostojanstveno predvodio bogoslužje u zajednici vjernika; neka ti On podari čast i slast da se stasom i glasom pridružiš korovima keruba i serafa. I da nam pred Prijestoljem Njegovim izmoliš nova svećenička zvanja i odazive mladih koji će nastaviti tamo gdje mi, evo, posustajemo i stajemo...“ poželio je don Stanko koji je nakon mise na mjesnom groblju Sv. Nikole predvodio sprovodni obred, zaključen s pjesmom „Zdravo, Križu“!

Fra Stipo Marčinković

X. STATISTIKA HVARSKE BISKUPIJE

		2018.	2019.
1.	Broj stanovnika u biskupiji	24.408	24.326
	a) otok Hvar	9.525	9.521
	b) otok Brač	12.277	12.209
	c) otok Vis	2.606	2.596
2.	Broj katolika u biskupiji	21.385	21.716
	a) otok Hvar	7.975	8.033
	b) otok Brač	11.476	11.713
	c) otok Vis	1.934	1.970
3.	Broj župa	46	46
	a) koje vode dijecezanski svećenici	34	34
	b) koje vode redovnički svećenici	12	12
4.	Broj dijecezanskih svećenika u biskupiji	28	25
	a) borave u biskupiji	22	21
	b) borave u drugim biskupijama	4	2
	c) borave u inozemstvu	2	3
5.	Inkardiniranih svećenika	0	0
6.	Eskardiniranih svećenika	0	0
7.	Broj svećenika koji su napustili službu	0	0
8.	Svećenici drugih biskupija prisutni u biskupiji	1	1
9.	Broj umrlih svećenika	1	2
10.	Bogoslovi	2	2
11.	Broj novozaređenih svećenika	1	0
12.	Redovnici nazočni u biskupiji	16	15
	a) redovnički svećenici	16	15
	b) braća pomoćnici	0	0
13.	Redovnice	55	49
14.	Ukupan broj krštenja	242	266
	a) kršteni u prvoj godini života	227	230
	b) kršteni nakon prve godine života	15	36
15.	Broj krizmanika	181	209
16.	Broj prvopričesnika	252	224
17.	Ukupan broj sklopjenih brakova	106	100
	a) između dvoje katolika	92	88
	b) između katolika i nekatolika	14	12
18.	Broj crkveno pokopanih katolika	430	362
	a) od tog umrli neproviđeni	207	183
19.	Vjeroučitelji s mandatom	24	22
	u osnovnim školama	18	17
	u srednjim školama	6	5

XI. KLER HVARSKE BISKUPIJE

PREZIME I IME	DATUM ROĐENJA	DATUM REĐENJA	IMENDAN	MJESTO BORAVKA
PALIĆ Petar, biskup	Priština, 3. VII. 1972.	Hvar, 30. IV. 2018.	29. VI.	HVAR
ŠTAMBUK Slobodan, biskup u miru	Selca (Brač), 1. III. 1941.	Hvar, 30. IV. 1989.	20. XII.	HVAR
AKTIVNI SVEĆENICI				
MARDEŠIĆ Ivo	Komiža, 24. IX. 1945.	Komiža, 29. VI. 1970.	27. XII.	KOMIŽA
JERČIĆ Stanko	Pražnica, 11. X. 1949.	Pražnica, 29. VI. 1973.	13. XI.	JELSA
URSIĆ Andrija	Selca (Brač), 7. X. 1949.	K. Lukšić, 22. VI. 1975.	30. XI.	SELCA
FRANULIĆ Josip	Nerežića, 4. II. 1951.	Split, 26. VI. 1977.	19. III.	ZASTRAŽIŠĆE
KUSANOVIĆ Ante	Pražnica, 17. IX. 1951.	Split, 26. VI. 1977.	17. I.	MILNA (Brač)
RUBINIĆ Jakša	Vrisnik, 9. VII. 1955.	Vrisnik, 29. VI. 1981.	25. VII.	SUTIVAN
PLENKOVIĆ Mili	Svirče, 17. VII. 1956.	Svirče, 29. VI. 1982.	29. IX.	VRBANJ
ORŠOLIĆ Antun	Tolisa, 11. XII. 1960.	Hvar, 14. VIII. 1993.	13. VI.	VRBOSKA
GALOV Ljubomir	Metković, 3. IV. 1969.	Supetar, 26. VI. 1994.	31. III.	STARI GRAD
HULJEV Ivica	Vrboska, 20. II. 1977.	Vrboska, 22. VI. 2002.	24. VI.	PUČIŠĆA
PLENKOVIĆ Toni	Svirče, 16. VII. 1983.	Svirče, 5. VII. 2008.	17. I.	HVAR
GOSPODNETIĆ Pavao	Postira, 30. VI. 1982.	Postira, 27. VI. 2009.	29. VI.	SUPETAR
PLANČIĆ Marko	Stari Grad, 14. IV. 1986.	Stari Grad, 2. VII. 2011.	25. IV.	NEREŽIŠĆA
MARTINIĆ Jure	Pučišća, 19.V. 1987.	Supetar, 11. VII. 2013.	23. IV.	POSTIRA
JURIN Ivan	Milna (Brač), 13. IV. 1989.	Hvar, 20. VI. 2015.	24. VI.	HVAR
ŠARIĆ Milan	Hvar, 21. IX. 1990.	Hvar, 20. VI. 2015.	29. IX.	VIS
AVIANI Toni	Split, 14. III. 1978.	Stari Grad, 16. VI. 2018.	13. VI.	KOMIŽA
NA SLUŽBI IZVAN BISKUPIJE				
BIŽACA Mate	Postira, 26. XI. 1947.	Pražnica, 29. VI. 1973.	21. IX.	CALIFORNIA (SAD)
MATULIĆ Tonči	Supetar, 26. X. 1966.	Postira, 25. IV. 1992.	13. VI.	ZAGREB
BABIĆ Ivica	Metković, 10. VIII. 1967.	Vlaka, 17. VII. 1993.	27. XII.	TROY, MICHIGAN (SAD)
UMIROVLJENI SVEĆENICI				
ETEROVIĆ Ivan	Pučišća, 26. XII. 1931.	Pučišća, 30. VI. 1957.	27. XII.	SUPETAR
JELINČIĆ Ante	Postira, 13. VI. 1935.	Postira, 30. VII. 1961.	13. VI.	POSTIRA
MARINOVIĆ Branimir	Milna (Brač), 14. II. 1939.	Đakovo, 29. VI. 1963.	1. XI.	SPLIT
ZELANOVIĆ Mario	Sumartin, 20. VIII. 1946.	Stari Grad, 27. VI. 1971.	12. IX.	SUPETAR
BIŽACA Nikša	Postira, 22. XII. 1949.	Hvar, 7. IV. 1977.	6. XII.	STARI GRAD

PREZIME I IME	DATUM ROĐENJA	DATUM REĐENJA	IMENDAN	MJESTO BORAVKA
SVEĆENICI REDOVNICI U PASTORALU				
MARČINKOVIĆ Stipo, OFM	Bilice/K. Varoš, 29. V. 1946.	Sarajevo, 3. II. 1974.	26. XII.	SUĆURAJ
JAGNJIĆ Mirko, OP	Gala, 24. V. 1950.	Zagreb, 26. VI. 1977.	5. XI.	BOL
GREGOV Joakim, OFM	Pašman, 3. IX. 1952.	Split, 29. VI. 1980.	26. VII	HVAR
NORAC-KEVO Luka, OFM	Sinj, 7. XI. 1964.	Split, 24. VI. 1990.	18. X.	SUMARTIN
PRCELA fra Jakov, OFM	Sinj, 25. IX. 1963	Split, 24. VI. 1990.	25. VII.	SUMARTIN
DIVKOVIĆ Marijo, OFM	Tuzla, 3. IV. 1981.	Tuzla, 4. 12. 2005.	19. I.	SUĆURAJ
BARTOSZEK Robert, CSSp	Bydgoszcz, 4. 10. 1985.	Bydgoszcz, 9. VI. 2012.	17. IV.	VRISNIK
IZ DRUGIH NAD/BISKUPIJA				
DOLJANIN Petar (Zadarska)	Hrvace, 11. IV. 1934.	Hrvace, 5. VI. 1964.	29. VI.	SUTIVAN
BOGOSLOVI				
BRSTILO Ivan	Split, 22. IV. 1994.		24. VI.	ZAGREB
PRUGO Tonči	Split, 20. I. 1983.		13. VI.	SPLIT

GODINA SV. PROŠPERA

350. OBLJETNICA DOLASKA RELIKVIJA U HVAR

10. svibnja 2020. – 10. svibnja 2021.

*Gospodine Isuse Kriste,
već 350 godina u liku svetog Prošpera
ljudi ovog grada, svatko u svom vremenu,
zagledani su u vječnu istinu
da čovjek, ozdravljen tvojom dobrotom,
može poput tebe proći zemljom
čineći dobro i ozdravljati sve;
ljude, odnose i zajednice.*

*Zahvalni za dar zagovornika
koji nas i danas usmjerava prema tebi,
mi u vremenu sve izraženijeg zaborava Boga
i življenga u uskim okvirima sebičnosti
molimo te da nas učiniš tražiteljima i graditeljima
istinskog prosperiteta duha,
darivateljima dobrote i nade,
te ozdraviteljima zajedništva u ovom gradu.
Oživiljeni tvojim Duhom,
daj da poput mučenika Prošpera,
čineći dobro i zauzimajući se za opće dobro,
svjedočimo da je naš Bog ljubav.*

*Oslobodi nas napasti da, zagledani samo u prošlost,
robujemo principu "uvijek se tako činilo"
i pokušavamo samo oživljavati religiozne prakse
negdašnjeg svijeta koji je nepovratno nestao,
već daj da svaki član ove župne zajednice otkrije
životnu silu evanđelja
koje u svakom vremenu traži i nalazi nove načine
kojima će otkriti svijetu Boga koji sve čini novo
i u svakom vremenu podiže one koji slijede tebe,
prolaze svijetom čineći dobro i ozdravljajući sve,
svjesni naše jedine snage:
ti si s nama u sve dane – do svršetka svijeta. Amen.*

VHB | BR. 1 | GODINA I | HVAR

ISSN 27184250